

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TÓL 23-48.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 11.— PENGO.
HAVONTA 3 P 80 FILLER.

16 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVII ÉVFOLYAM, 54 SZÁM

Többet termelni — kevesebbet panaszkodni

Írta és a Debreceni Első Takarékszövetkezési elnökség elmondotta:

dr. Benkő Géza
országgyűlési képviselő

Ugy emberben, mint anyagban a világlételemekben eddig soha sem ismert gigantikus méretű világháború sodrában élünk, mely úgy világháború, mint gazdasági okokból keletkezett, tehát annak gyors befejezése alig remélhető. Tulajdonképpen harmincéves háború ez, mely 1914-ben keletkezett és az igazságtalan párisi körüli békeparancsok csak fegyverszüneti helyzetet teremtettek, amely aztán 1939 őszén ismét fellángolt. Ludendorff már 1916-ban megjövendölte, hogy a következő háború totális háború lesz. Lényegében a tengerek uralmáért, a gyarmatok igazságos elosztásáért és minden nép részére megfelelő életfeltételek biztosításáért folyik ez a borzalmas háború, amelyet ha nem igazságos béke fog követni — nem kell nagy jóstehetség ahhoz, hogy egy még továbbra is háború fog követni, valószínűleg a levegő szabadságáért — légi támaszpontok megszerzéséért. Pedig az I. világháború tapasztalatainak minden nemzeti meggyőződhet arról, hogy a háború rosszul vezet. Az USA állampénztári szakértőinek kimutatása szerint az I. világháború a nagyjából hatmillió embernek 40 milliárd fontjába, a központi hatalmaknak 15 milliárd fontjába került és hogy minden egyes ellenség elpusztítása átlag 25 000 dollárba került. Az emberi életnek hatalmas perspektívája nyílt meg előttünk, ha ezeket a mészáros nagy összegeket kultúrális, szociális, közegészségügyi stb. intézmények megvalósítására fordították volna.

Ez az év a takarékoság éveként hirdették meg. Helyes és érthető felhívás az, hogy az állam a pénzügyi helyzetet óvatos üzleti politikára és kevesebb tartalékolásra szorítja, mert ezeknek főkezeje az állam hitelműveleteinek lebonyolításánál nélkülözhetetlen. Szerintem túlzott intézkedés azonban a vidéki intézkedések szemben úgy az osztalékokkal, mint a jutalékokkal túlhajtott korlátozása, melyek az elmúlt év teret nem haladhatják túl, — továbbá nem helytálló a betéti kamatok szigorú korlátozása sem. Ezek az intézkedések nem sarkallják a pénzügyi részvények megvásárlására és azokban a betétek elhelyezésére. Szükség van az alkalmasság a takarékosági vágy kifejlesztésére, mert az nem jutalmazható. Nyilván ebben a tény, amely miatt mintegy 1000 millió pengőre tehető már a gazdasági körforgalomból elvonott pénzügyi pénzügy — a thezaurálás, amely a pénzügynek önmagunk által okozott devalválása.

Ha ez az egy milliárd pengő a gazdasági munkára elő lenne fordítható és addig, amíg a ter-

met javak értéke és a pengő mennyisége között nem szembetűnően nagy az aránytalanság és a termelés minden vonalon megfeszített erővel folyik, addig a pengő jószágában kételkedni hisztériás tünet, sőt hozzátartozó dolog is. Ilyen hisztériás tünetnek tekinthető a 4000 kilométeres fronton könnyen előfordulható katonai áttörések, vagy például a Nemzeti Bank elnöki székében való változásnak egyes gazdasági körökre gyakorolt lesújtó hatása, amely aztán néhány nap múlva mégis elsimult.

A háborús helyzet minden pénzügyi intézetet óvatos üzleti politikára és tartalékok gyűjtésére sarkol. Ez a helyes elvet érvényesíti a gyakorlatban a Debreceni Első Takarékszövetkezet.

Küszöbön van a részvénytársasági törvény reformja is, amelyben a kisebbségi részvényesek jogainak megvédelmezése és az intézetek üzemeltetésének állandó szakszerű felügyelete és ellenőrzése intézményesen les. biztosítva. Ilyen új részvénytársasági törvény a múlt évben Olaszországban lépett hatályba, amely kötelezőleg előírja a bemutatásra szóló részvényeknek névszóló részvényekkel való kicserélését, továbbá az alapítók egymillió lírában van minimalizálva, melynek hiánya esetében a részvénytársaság más társasági formára volt kénytelen áttérni, ami az olaszországi részvénytársaságok mintegy 85 százalékának eltűnését vonja maga után. Hasonló jellegű intézkedésekre nekünk is fel kell készülni, ami kívánatos tenné, a vidéki fiókok szaporítását, mert a vidéki kisebbségi részvénytársaságok a rájuk nehezedő terhek miatt aligha tarthatják fent sokáig önállóságukat.

Hogy a háború után a békeállapotra való átmenet a közgazdasági életben súlyosabb rázkódásokat ne vonjon maga után, egy gazdasági vezérkarnak megszervezéséről és a remélt nagy közgazdasági feladatok megvalósításához szükséges más intézmények megszervezéséről már most kell gondoskodni.

A háborúnak mindnyájunk által remélt kedvező kimenetele esetére Magyarországra hatalmas közgazdasági feladatok megoldása vár. Geopolitikai helyzetünknek fogva a Duna kihasználása és a nemzetközi repülővonal értékesítése közgazdasági jelentőségüket nagyra fogja emelni. A mezőgazdasági többtermelés terén nagy fejlődési lehetőség előtt állunk. Reánk vár a Balkánra tenyészállatokkal, nemesített vetőmagokkal, továbbá iparcikkkel való ellátása. Az elpusztult értékek pótlása is óriási tökéletesítést igényel. Megfeszített munkával és erőfeszítéssel termelést hozunk a szegénységből kiemelhetjük és an-

Honvédeink kemény harcokban feltartóztatták a bolsevisták előnyomulását

Csapatunk több helyen magukhoz ragadták a kezdeményezést és jelentős sikereket értek el vitéz parancsnokaik vezetésével

A kubáni hídfőnél két szovjet hadosztályt felmorzsoztak, többet megtépták a németek — Ötperces harcban elsüllyedt három ellenséges hajó a Földközi-tengeren Angolszász-ellenes tüntetések Sevillában

Tozso japán miniszterelnök bejelentette a háborus erők további fokozását

A Magyar Távirati Iroda jelentette: A honvéd vezérkar főnöke közli: Egyes magyar seregtestek a bolsevisták ellen elhárított harcokban résztvevő ke-

Kurszk környékén sok helyen magukhoz ragadták a kezdeményezést a magyarok

A Magyar Távirati Iroda jelentette: A honvéd vezérkar főnöke ma kiadott 46. számú hadijelentéséhez katonai körökben még a következő kiegészítéseket fűzték: Mint a legutóbbi napok helyzetismertetéseiből is kiténik, a bolsevisták ellen küzdő hadseregek a mozgó védelem hadműveleteit általában befejezték és az ellenséges fő-támadások lendületének fokozatos letompítása után helyenként már a kezdeményezést is a kezükbe ragadták. A szilárd védelemben átment csapatok mind keményebben

A harccsoportparancsnokok mindenütt kitűntek személyes bátorságukkal

A nagy téli eséta eddigi eseményeinek különböző mozzanatairól egyébiránt mind több részlet válik ismeretessé. Ezekből kiténik, hogy a honvéd kötelek a legtöbb helyen kiválóan állták meg helyüket és véruket feláldozóan küzdöttek. Különösen kiemelik a Vargyassi és vitéz Horváth vezérőrnagyok, valamint harccsoportparancsnokaik, Loszay, vitéz Szügyi és Muzsaj ezredek,

továbbá Keserü alezredes vezérlése alatt harcoló csapatokat. Az említett parancsnokok, valamint ezek vezérkari főnökei, Kásás és Chemez vezérkari őrnagyok nemesek kiváló vezetésükkel, hanem személyes bátorságukkal is kitűntek. Számtalan esetben szerveztek új és új küzdő csoportokat és mindig a legveszedelemesebb helyekre állva mutattak személyes példát is alárendeltjeiknek.

mény küzdelemben feltartóztatták és késleltették az ellenség előnyomulását. E harcok folyamán csapatunk hét harcocsit küldtek.

hárítják el a bolsevisták előretörését s így támadás visszaveréséről emlékezik meg a mai magyar hadijelentés is. Az ellenség a Donec-árcvonalon bekövetkezett kudarcának ellensúlyozására, de meg azért is, hogy a teljes olvadás beállta előtt időt kihasználja, egyes helyeken még igen erős és elkeseredett erőfeszítéseket fejt ki. Így Kurszk környékén is folytatja támadásait. Ezekben a harcokban vitéz magyar seregtestek a németekkel együtt sikeres elhárító küzdelmeket, melyekben súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek.

geteg szavakat ejteni nem szabad, úgy idebent is távol kell tartanunk magunkat a süttő propagandától és a defetizmustól. Hit és bizalom nélkül építeni nem lehet, már pedig nálunk létkérdés az építőmunkában való részvétel és teljesítése mindannak, ami a remélt győzelemhez segít.

Az időjárás az évszakhoz képest enyhé. A hőmérséklet fagyponthoz közel mozog.

Felmorzsozták a kubáni hídfőnél a németek a bolsevistákat

Berlin, március 6. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A védőerő főparancsnoksága közli:

A Kubáni hídfő északi árcvonalan pénteken lezáródtak a harcok az 58. szovjet hadsereg átkorolására harcra készült kötelek ellen. Két szovjet hadosztályt teljesen megsemmisítettünk, néhány másikat még pedig erősen megtéptünk.

Csapatunk több mint ezer foglyot ejtett. — Nagyszámú fegyveren és járművön kívül 60 ágyú, valamint 230 géppuskát és gránátvetőt zsákmányoltunk. Az ellenség különösen súlyos veszteségeket szenvedett emberben. Vesztesége még fokozódott azáltal, hogy igen sok menekülő szovjet katona elpusztult a kláradi mocsarak vidékén.

Az Azovi tenger és Kurszk között vonuló árcvonalon pénteken csupán helyi jelentőségű harcok voltak.

A Donec középső részétől nyugatra eső terepnek és a Charkovtól délre eső területnek az ellenségtől való megtisztogatása tovább halad előre. Főbb szétugrasztott ellenséges csoportot megsemmisítettünk.

Az árcvonaltól középső szakaszán pénteken is csak ellenséges támadást húsítottunk meg. Sztaraja Russza mellett és attól délre az ellenség erős tüzezséggel, páncélos- és csatarepülő támogatással tovább támadott, de újra és újra véres kudarcot vallott. 31 páncélos kocsi maradt állásuk előtt.

Az északi vízekben a német harc repülőrajtaütöttek egy ellenséges hajókaraván. Egy 6000 tonnás kereskedelmi hajót

Megszűnt a hustalan nap Budapesten és környékén

A Magyar Távirati Iroda jelent: A hivatalos lap vasárnapi száma közli a közellátásügyi miniszter rendeletét a hus és hús-készítmények szabályozásáról szóló rendelet módosításáról, amelynek értelmében Budape-

sten és a közellátás szempontjából Budapesthez csatolt városokban és községekben húst nyers, tartósított, illetőleg elkészített állapotban bármely napon szabad árusítani vagy vendéglátó üzemben kiszolgáltatni.

Milyen levélpostai küldeményeket továbbit a posta?

Budapest, március 6. MTI jelent: A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter a tábori postával fuvarozott alábbi levélpostai küldeményekre postai díjmentességet engedélyezett. A. Közönséges nyitott, vagy zárt levelek levelezőlapok, nyom-

tatványok, hírlapok, áruminták és üzleti papírok 100 gramm súlyhatárig, B. Hivatalos, közönséges, vagy ajánlottlevél postai küldeménnyel 500 gramm súlyhatárig. A rendelet kihirdetés napján lép hatályba.

Ango'szász-ellenes tüntetések Sevillában

Madrid, március 6. (Interinf) Az egyik sevillai filmszínházban egy amerikai filmbemutató alkalmával a nézők heves tiltakozó tüntetést rendeztek. A diákok tüntettek Amerika és Anglia ellen, eljénzték a Kékhadosztály katonáit a Gibraltár visszavadását követelték. A rendezés kénytelen volt közbejépní. Sámuel Hoare, aki jelenleg éppen Sevillában tartózkodik, az angol nagykövét és mások akiket kifejezetten abból az ol-

kalomból hívtak meg, nem jelentek meg a bemutatón. Az amerikai filmbemutatót követő éjszaka az Egyesült Államok konzulátusi épületének homlokzatára angol-amerikai ellenséges röpiratokat ragasztottak ki. **Tanger, március 6. (Stefani)** Algiréből jelentik: Az algériai amerikai haditörvényszék halálbüntetésre ítélt három algíriai nacionalistát. Az ítéletet végrehajtották.

Dr. Klement Frigyes professzor előadása a Német Tudományos Intézetben

A Német Tudományos Intézet „Új Európa” című előadásorozatában a második felét bevezetésképpen tegnap este dr. Klement Frigyes professzor tartott előadást nagyszámú és előkelő közönség jelenlétében. Az előadó előtt dr. Heybey Wolfgang, az Intézet vezetője üdvözölte az előadót és bejelentette, hogy a tervezett előadások keretében sor kerül dr. Freyer Hans előadására, ezenkívül előadás fog elhangzani Finnországról.

emberiség. A XIII. és XIV. sz. gondolkodói részben a görög gondolkodás fényét vetítették az én-be, ezek voltak a skolasztikusok, a misztikusok pedig az istenségben való elmélyedést választották. Ugyancsak erre az időre esik az akarat erejének felfedezése is Ekkehard mesternél. Ugyanakkor azonban nagy szakadás jön létre az angolszász gondolkodók és Közép-Európa filozófusai között. Míg a miénk az emberiség sorskérdései miatt nyugtalankodtak, az angolszász gondolkodás mesterei képletekkel és külső eszközökkel dolgoztak. Teljes ellentétben a keleti gondolkozással, amelynek nagymesterei, az oroszok az ősi ösztönök mindenet elsősor hatalmat próbáltak felidézni.

Dr. Klement Frigyes „A világkép változása az emberi gondolkodásban” c. előadásában felsorolta azokat az előzményeket, amelyek mai gondolkodásunk alapjait alkotják. A görögök természetfelfogása a nyugati gondolkodás gyermekora volt. Platon, Sokrates és Aristoteles már a természettől való elvonatkozást jelentették, hiszen Platon szerint minden létező voltaképpen idea. Sokrates és Aristoteles aztán a természet távlatából az ember legbenső valóságához jutottak el. Így a Krisztus előtti gondolkodás főtervése önmagunk megismerése volt. A természettől a belső emberig vezető út aztán a kereszténységhez vezetett. Ezzel a belső emberrel, az énnel aztán nem tudtunk mit kezdeni az

ismertette az előadó Kopernikus nagy időszerűségét, akinek a világkép változásában az a szerep jutott, hogy kimerje mondani, nem a föld, hanem a nap a kosmos központja. A 400 évvel ezelőtt elhunyt nagy középeurópai tudós ezzel a tétellel kiemelte az emberiséget a kényelmes biztonságérzésből. A tétellel ellenhatásaként az emberi szellem hatalmas alkotói léptek sorompóba, hogy bebizonyítsák az örök emberi lélek teremtképességét és

Betétjét jól kamatoztatja

vállalkozásokat finanszíroz, értékpapírokat ad, vesz

Váradegyházmegyei Takarékpénztár R.-t.

Debrecen, Piac-utca 43.

helyet kérjenek maguknak Isten országában. Ekkehard mester szavai-val fejezte be előadását Klement professzor, akiben az előadást közönsége kiváló szónok és előadót ismert meg: „Istennek szüksége van ránk!”

Az előadás mély hatást váltott ki a közönségből s a végén Klement professzort a közönség meleg ünneplésben részesítette.

Szeretetszövetség hírei

Néhai Kemény János emlékére 200 pengős árvaházi ágyalapítványt tett **Bernardin János** vendéglős, (Petőfi-tér).

Nemes Sándorné (Kossuth-u. 59.) egy pár tyukot adományozott az árvaháznak. Ezzel baromfi állományuk 18 darabra emelkedett. Fenti adományokat hálásan köszöni és ez uton nyugtázza a Szeretetszövetség Debreceni Csoportjának elnöksége. Mindennemű természetbeni adományokat Teleki-u. 71. és Böszörményi-út 60. szám alá, az árvaházba, további ágyalapítványokat pedig a püspöki hivatalba kérünk eljuttatni. Árvák (főként hadiárvák) felvétele ügyében érdeklődni lehet az árvaházakban, vagy az Árpádtéri lelkesítő hivatalban.

FELHÍVÁS A FENYŐ-ERDŐ TULAJDONOSOKHOZ

Budapest, március 6. Az 1942 évi április 30-án kiadott kormányrendelet értelmében az erdőbirtokosoknak 30 napon belül közölniük kellett a Magyar Gyanta Vegyi Termékek részvénytársasággal, hogy a három éven belül kitermelésre kerülő erdei- és fekete fenyő évi vágasterületének, valamint az egy évnél nem régebben kihasznált erdei fenyő, fekete fenyő és lucfenyő vágasterületeinek (közésg. vasútállomás) nagyságát és fekvését. Minthogy ennek a kötelezettségnek sokan nem tettek eleget, az illetékes körök felhívják az erdőbirtokosok figyelmét arra, hogy bejelentési kötelezettségüknek pótlólag minél előbb tegyenek eleget, nehogy a rendelet súlyosabb szankcióit vonják magukra.

Diszpozícióképes erélyes

OTI, MABI, Család-pénztár, adó stb. ügyekben jártas

irodavezető- könyvelőt, valamint

könyvkötősegédeket, könyvkötőmunkásnőket és könyvkötőtanuló lányokat azonnali belépésre keresünk.

Városi nyomda, Böszörményi-út 6.

Száz éves a református gimnázium Arany János önképzőköre

A Református gimnázium Arany János önképzőköre a hónap folyamán fogja díszülés keretében megünnepelni fennállásának száz éves évfordulóját. Az önképzőkör ugyanis formálisan 1843-ban alakult meg, amikor a gimnázium igazgatósága is engedélyezte a fennállását.

sőbb nemcsak engedélyezték, hanem felhivatalossá is tették, ez történt 1843-ban, tehát ezelőtt éppen száz esztendővel.

Az Arany János önképzőkör vezetőtanára dr. Nagy Gábor gimnáziumi tanár az önképzőkör százéves múltjával kapcsolatban az alábbiakat mondotta. — A református gimnázium önképzőköre tulajdonképpen már sokkal régebben fennáll, mint száz évvel ezelőtt. Annak idején Csokonai Vitéz Mihály volt a megalapítója. Természetesen ez az önképzőkör egészen más volt mint jelenleg. A tanári kar ugyanis engedélyt adott a diákoknak arra, hogy tanulmányaikkal kapcsolatos kérdéseket egymás között megbeszéljék. A megbeszélések vezetője Csokonai volt, aki azonban hamarosan a száraz tanulmányoktól eltérő kérdéseket tárgyalt az ilyen összejöveteleken. Ez volt a mai önképzőkörnek az őse, valószínűleg, hogy első az egész országban.

— Az önképzőkör mai formájával kapcsolatban Nagy Gábor tanárné az alábbiakat mondotta.

— Az önképzőkörök átalakulása jelenleg is tart. A diák érdeklődése ma más, mint ezelőtt akár 10 évvel is volt. Az akkori irodalmi önképzőkörök — irodalom alatt itt az kell érteni, hogy a tagok mindegyike verset írt — helyét elfoglalja előbb a szociális kérdésekkel foglalkozó, ma pedig a magyar sorskérdésekkel egyetemesen foglalkozó önképzőkör.

Az Arany János önképzőkörnek legutóbbi rendes ülésén **Pethő Lajos** ismertette részletesen az önképzőkör történetét, igen szépen feldologozott és sok érdekes részletet feltáró tanulmányában. A diákok érdeklődése megállapíthatólag valóban át alakult, az ülésen két szavalt mellett **Nagy Tibor** Németh László tanulmánya jellemezte legjobban a mai diákság érdeklődését, még inkább az ezt követő igazán nívós és értékes vita, melyben a tagok meglepő felkészültségéről és éleslátásáról tettek tanulságot.

— Tulajdonképeni formát akkor nyert az önképzőkör, amikor a tanári kar betiltotta. Ké-

A 200 éves győr város ünnepe

A kormányt képviselő Szinyei-Merse Jenő kultuszminiszter a város fontos szerepéről beszélt Kelet és Nyugat ütközőpontján

Győr, március 6. (MTI) Győr város közönsége március 6-án ünnepelte 200 éves jubileumát annak, hogy **Mária Terézia** királynő 1743. március 6-án aláírt kiváltságlevelében a várost szabad királyi rangra emelte, s ezzel nagyarányú fejlődésének útját nyitotta. Az ünepségre pénteken este Győrbe érkezett Szinyei Merse e. n. m. kir. titkos tanácsos, vallás- és közoktatásügyi miniszter.

lékeit ünnepejük ma. Történelmünkben csak az évszámok változnak, a kimagasló események hasonló tényezők majd nem mindig azonosak.

— A történelem folyamán ez a város egyaránt ütközőpontja volt Keletnek és Nyugatnak. Egyaránt védte Keletnek és Nyugatnak érdekeit, de védte önmagát és Magyarországot, önmagát és Magyarországot, hogy magyar tudjon maradni.

Szombaton délelőtt 11 órakor rendezték a törvényhatóság diszközgyűlését a városháza közgyűlési termében. **Polneczky Lipót** főispán első ki megnyitója után **baró Apor Vilmos** megyéspüspök, a törvényhatósági bizottság örökös tagja mondta az ünnepi beszédet.

— Biztosíthatom róla a város minden polgárát, hogy a magyar neizet sohasem felejtje el azokat az áldozatokat, tetteket és küzdelmeket, amelyek a város az egyetemes magyarság érdekében a múltban magára vállalt.

Való István dr. helyettes polgármester előterjesztésére egyhangú lelkesedéssel elhatározta a diszközgyűlés, hogy a 200 éves jubileum emlékére maradó alkotásokkal, a haza és a város javát szolgáló intézményekkel örökítik meg.

— Adja a mindenható, hogy Győr városa a magyar tradíciókhoz méltóan folytathassa eddigi munkáját.

Ezután **Szinyei-Merse Jenő** vallás- és közoktatásügyi miniszter a kormány üdvözlését tolmácsolta.

A diszközgyűlés **Polneczky Lipót** főispán indítványára hódoló táviratot intézett a Kormányzó Ur Ötömletőségához országzásának 23. évfordulója alkalmából.

— A mai ünnep — mondotta a miniszter, — nemcsak a történelmi múlt nemes Győr városának ünnepe, hanem ünnepe az egész magyar nemzetnek és az egyetemes magyarságnak is. — Történelmi becsű és jelenléte események és tettek em-

Győr város szabad királyi városi rangra emelésének 200. évfordulója alkalmával történelmi kiállítás rendezett a város kulturházában. A kiállítást előkelő közönség jelenlétében Szinyei Merse e. n. vallás- és közoktatásügyi miniszter nyitotta meg.

Koller Jenő polgármester üdvözlő szavai után a kultuszminiszter visszapillantást vetett

Fábián modellházban minden kabát kosztüm páratlan ruha

egyetlenegy készül mindegyikből **SVETITSPLOTA**

Tekintse meg
ifj. Székely Szűcs Sándor
cserépkályhás-mester
UJONNAN BERENDEZETT
mintaraktárát
és már most szerezze be szükségletét Csapó-utca 33.
Ipariskola-épület. Telefon: 26-70.
Névre és címre kérem ügyelni!

Szép lámpaernyő

és lámpa a lakás díszé. Szerezze be készítőnél

Tasnády Kovács Sándor

lámpaernyő üzemében, Ferenc József-út 46. udvarban

tatta Győr városának a nemzetvédelmében kifejtett sok évszázados eredményes működését, majd így folytatta:

— Mi a Kárpátok övezte termézetes határok között akartunk élni azt az életet, amelyre ezer esztendővel ezelőtt a Gondviselés rendelt bennünket. Annyi vért hullatott ezért a cért, ez a nemzet, amely Európát egyetlen más nemzete sem.

— Mi keletről jöttünk, de az európai kultúrának minden jogosságát ellámpertük és védelmeztük. És a magyar nemzet, mint Kelet népe, nemcsak Kelet, hanem Nyugat védelmé-

ben is méltónak bizonyult európai feladataihoz.

— Amikor Keletet védjük, akkor egyúttal önmagunkat is védjük, mert minden életforma idegen volt előttünk, amely nem a magyarság ősi hagyományain és ezerszintű európai történelmünk emlékein nyugodott.

Győr város történelmi kiállítása három nagy termet tölt meg. Az elsőben a középkori Győr kedves megmaradt emlékeit csoportosították. A másodikban a győri Vár emlékeit gyűjtötték össze, míg a harmadik teremben a karokk-Győr és a bieder-mayer-Győr történelmi emlékei láthatók.

Finn tudósok jönnek Magyarországra

Budapest, március 6. MTI jelenti: A magyar kultusz-kormány meghívására május második hetében mintegy 12 tagú, finn tudósokból, egyetemi tanárokból és társadalmi kiválóságokból álló kulturális küldetés látogat Magyarországra. Finn vendégeink körülbelül egy hetet fognak nálunk tölteni és tartózkodásuk idején Budapest és a vidéki egyetemi városok között fogják megosztani.

A finn vendégek látogatás alkalmával a magyar- finn kulturális vegyes bizottsági tárgyalások is előreláthatólag megtarthatók lesznek.

A Budapest Székesfővárosi képtárban (gróf Károlyi palota) finnugor néprakossági kiállítást rendeznek és ennek megnyitási időpontja — a tervek szerinti — finn vendégeink budapesti tartózkodásával esnek egybe.

A SZÜLŐK ISKOLÁJA

A 18 évfolyamába lépő Szülők iskolája ez évben március 8-tól április 7-ig terjedő időben, minden hétfői hétfőn és szerdán, délután 5-7-ig tartja meg előadásait a Déri Múzeum jólfőtűt előadótermében.

Fontos nemzeti érdek fűződik ahhoz, hogy a hivatásos nevelők és szülők, valamint a társadalom is, egy akarattal és céltudatosan nevelők és vezetők ifjúságunkat a szebb magyar jövő felé. E cél szolgálatában kiváló szakelődők az ifjúságtanulmányi kérdések tárgyalása során időszerű, fontos és egyben mindig érdekes nevelésügyi feladatokat tartanak fel.

A kivételéértékű előadássorozat előadói lesznek: március 8-án: Kiss József tanker. kir. főigazgató, aki a „Magyar jellem, magyar nevelés” címen és Török Tibor ref. tanképz. int. igazgató, a „Honvédelem” címen tart előadást.

Március 10-án: dr. Pass László íb. esperes és G. Szabó Kálmán tanár, március 16-án: (kedden) dr. Hankiss János egyetemi ny. r. tanár és Bátorfi József gimn. igazgató, március 17-én: dr. Jozus Béla tanügyi főtanácsos és dr. Sarkady László egyetemi tanársegéd, március 22-én: dr. Szondy György tanügyi főtanácsos és dr. Szilácsi Rácz Imre tanár, március 24-én: Demény Géza ker. középisk. igazgató és Szemes Károly tanár, március 29-én: dr. Versényi Klóra ker. isk. igazgató és Csenky Imre tanár, március 31-én: a katonai parancsnokság kiküldömjé és Bekes Pál

gyak. isk. tanító, április 5-én: Uray Sándor kormányfőtanácsos és dr. Kun Sándor gimn. igazgató és április 7-én: dr. Bartók J. Mik. és Somorjai László tanár tartanak előadást.

Az előadások ingyenesek, a jelzett időben és helyen pontosan kezdődnek

A NAGYVÁRAD, SZIGLIGETI TÁRSASÁG 50 EVES JUBILEUMA

Mi, vasárnap ünnepel a nagyváradai Szigligeti Társaság 50 éves fennállásának jubileumát. A Csokonai Kör képviseletében dr. Juhász Géza utazott Nagyváradra. A Kör elnöksége megbízta azzal, hogy felszázados jubileuma alkalmából üdvözlője a gazdag kultúra visszatérő Szigligeti Társaságát.

MOZI

EDENAPAM. Egy svájci filmet már láttunk a multkor Debrecenben, arról is és arról is megállapíthatjuk, hogy a svájci filmgyártás a legjobb hatón halad. Franciás és németes hatás van a filmekben, de ezenkívül letagadhatatlanul van valami — bizonyára svájci is — amit még a többi európai és amerikai filmekben sem láttunk. Ez a téma tökéletes őszintesége. Nem natúrális őszinteség, hanem az, mivel jözan emberek beszélnek természetes dolgokról. — Kedves és jólsikerült filmek közé tartozik az „Edenapam” is. (Vigszónház.)

Vegyén

tavaszi kabátot, ruhát, divatos keztyűt, harisnyát, inget, nadrágot, divatárut

nagy választékban talál

KERECSEN, Csapó-utca 8

Csucseredmények a Debreczeni Első Takarékpénztár mérlegében

Előkei közönség részvételével tartotta 97. évi rendes közgyűlést a Debreczeni Első Takarékpénztár. A közgyűlés minden egyes momentumára frappáns bizonyítéka annak a rendkívül hatalmas fejlődésnek, melyen a pénztár az utóbbi évek során átváltott, amellyel újabb biztosította a tisztántul gazdasági életben és az elsőbbség jogán is megillető vezetőserepet.

A közgyűlésen megjelentek névsora is kifejezésre juttatta az általános érdeklődést, mellyel a város társadalmi az öreg Takarékpénztár életét kísérel. Dr. Kőlcsey Sándor polgármester, Baróthy Zoltán a kir. ítélőtábla elnöke, Győry György kir. főügyész, Schmogrovits Ernő a Magyar Nemzeti Bank főkezelője, dr. Radó Rezső a Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára és miniszteri biztosa, dr. Vitéz László Béla kir. közjegyző, dr. Balogh Sándor városi főjegyző, Ulrich

új vezérigazgató, Kárpáti Elemér igazgató, dr. Hódy Béla ügyvéd és sokan mások, az igazgatóság részéről pedig Uray Sándor és dr. Linderberger János alelnökök, dr. Bánáss László, dr. Benkő Géza, Dulcz Antal, dr. Haendel Vilmos, Jóna János, Kolosváry László, dr. Kontsek Miklós, Laubner József, Mács János, dr. Várad Szabó János, a felügyelőbizottság részéről pedig Martinek Ferenc, Végheő Dániel és dr. Zachár Gyula nevét sikerült feljegyezni.

A öreg Takarékpénztár nemzetgazdasági jelentőségét Debreczen városának és környékének közönsége jól ismeri, a az igazgatóságnak az elmúlt évről szóló jelentése élelnek bizonyosságul szolgál annak, hogy az öreg Takarékpénztár az elmúlt esztendőben is jelentőségéhez, közérdekű hivatásához híven száfarkodott.

Hét millió új váltókölesön egy év alatt

Kiültnk a jelentésből, hogy a Takarékpénztár az elmúlt év folyamán közel hét millió új váltókölesont és három és fél millió folyószámlakölesont folyósított. A folyószámlahitelek legnagyobb része a város és vármegyve közellátásának biztosítása céljára folyósították. A Takarékpénztárnak a takarékpénztárak és folyószámlahitelek közel egy millió pengő új betét el-

helyezésével fejezték ki bizalmukat.

Figyelemreméltó a tisztanyereség emelkedése is, mely egyszerűszenüztezer pengőt meghaladt az előző évi hatvan ezer pengővel szemben. Ez a nyereség legnagyobb részt tartalékokra, tehát az intézet újabb beiső erősítésére használtatott fel.

A Fáy András-alapítvány értékes támogatása

Elismerésre méltó a közgyűlésnek az az elhatározása, hogy az 1942. évtől kezdődően tisztanyereségének 1 százalékát Fáy Andrásról elnevezett alapítvány javára ajánlotta fel. E mozgalom megindítása az öreg Takarékpénztár anyavézetének a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülete nevéhez fűződik. A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület elhatározta ugyanis, hogy anyagi segítségnyújt a magyar kultúrának olyan területen és a magyar népek azon a rétegén közt lendő terjesztéséhez, ame-

lyeket az ebből a kultúrától való kiesés veszélye a leginkább fenyeget: a nem magyar ajkú tömegek közé ékel szóróvnyokban. Értésülésünk szerint Fáy András alapítványára már eddig is igen jelentős adományok érkeztek, mert nemcsak maga a nagy anyavézet, hanem az érdekkörébe eső összes leányintézet felajánlotta tisztanyereségének 1 százalékát. A Fáy András emlékéhez mindenben méltó elhatározáshoz a magyar társadalom Isten áldását kívánja.

Felzólalások a közgyűlésen

Az igazgatóság jelentéséhez, s a mérleg- és eredményzámlához dr. Radó Rezső kamarai főtitkár és miniszteri biztos szólt hozzá.

Az öreg Takarékpénztár működését már közel negyven éve kísérem figyelemmel — ugymond, s így tanuja vagyok annak a hatalmas fejlődésnek, amit a Takarékpénztár a század fordulón felmutatott. Az öreg Takarékpénztár széles országban egyik leghatalmasabb pénztézet volt a magyar vidéknek, s a betétállomány 25-30 millió pengőkorona között váltakozott. Utalt ezután a két világháború okozta nehézségekre, majd így fejezte be felzólalását:

— A Takarékpénztár vezérigazgatójának páratlan odaadásában, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület támogatásában, a mérlegen keresztül biztos zálogát látja anak, hogy a Takarékpénztár Isten segítségével újabb az az öreg Takarékpénztár, mint az első világháború pusztító viharai előtt volt. Emberé a munka, Istené az áldás! A nagy tetevességgel fogadott

mindamennyian napenként is látjuk, munkássága gazdag eredményéről pedig egyre javuló évi mérlegeink tesznek bizonyosságot. Ugyancsak meleg elismeréssel szolt a tisztviselői kar buzgó munkásságáról. Záróbeszédében rámutatott a 97. esztendő öreg Takarékpénztár legbiztosabb alapjára, mely a számok és adatok világában is biztosszövétnekül szolgál: az etikai alapra. Magyar kötelességet teljesítünk — ugymond — a takarékpénztár neveljük a magyar közönséget, becsületes, férfias munka folyik e falak között a magyar kis egzisztenciák és a nagyközönség érdekében. Merleg szerzetellett köszönettel Lindenberg János nagyprépostot, aki most is a régi ragaszkodással jött el a közgyűlésre, majd dr. Bánáss László prépost-plébánost, aki nagyevű elődje nyomdokain halad: a bekecsesség és szeretet útján. A jövendő a bekecsesség emberé, mondja a szoltáriró és a bekecsesség osokájával közeledett hozánk dr. Bánáss László is és ennek a bekecsességnek egyik házlalt közös feladatok megoldásában is.

A közgyűlés lelkes hangulatban ért véget.

Itt említtük meg, hogy a közgyűlést követően tartott igazgatósági ülés dr. Tóth Emil pénztárigazgatóvá, dr. Szabó Andort igazgatóvá, Mészáros Józsefet osztályfőnöké és Papp Istvánt főkecsfőnöké helyettesé nevezte ki. A kinvezések a Takarékpénztárnak kipróbált, régi és kitűnő tisztviselőit érték és általános örömet kellettek.

Viszonteladók! Palackozott fajborok és pezsgők kistételben is kaphatók

Deák Jenő

bor-nagykereskedő Bethlen-utca 14. szám

Tizennyolcan kíséreltek meg öngyilkosságot — háromnak sikerült

Szombaton délelőt Debreczen város közigazgatási bizottsága — Szilassy László főispán elnökésével ülést tartott. A város február havi közbiztonsági jelentését Kis Sándor rendőrfőkapitányhelyettes terjesztette elő.

Február hónapban 128 büntett és 76 véiség ügyében nyomozott a debreceni rendőrség. A nyomozás 98 eszeiben eredményes volt, 24 ügyben jelenleg is folyamatban van. Az ügyek 78.5 százalékában a rendőrség tehát eredményesen nyomozott. A bűnyügek 23.252 pengő kárt okoztak, melyből megfűt 16.570 pengő.

Februárban 3 öngyilkosság s 16 öngyilkossági kísérlet történt Debreczenben.

TÖLTŐTOLL TINTAKULIK, JAVITÁSON

KURRAY

műszerész-mester, Deák P. u. 14. Telefon 17. 28.

D. dr. Révész Imre püspök szatmári látogatására megy

D. dr. Révész Imre püspök március 14-én és 15-én szatmári kocsordi egyházközségre megy, melynek során meglátogatja a szatmári népfőiskolát és kocsordi református egyházat.

A látogatásokról teljes programja különben a következőkben közöljük.

Március 14-én reggel 9 órakor vasárnapi iskolai mintatartást tart Tamás Ferenc egyházközségi misszió lelkész. Ezután vas. iskolai vezetők megbeszélése, 10 órakor Istentisztelet tart D. dr. Révész Imre püspök. Istentisztelet után presbitériumi gyűlés a püspök úr részvételével. Az ifjuság részére előadást tart Pataky László ifj. titkár. Délután 3 órakor püspök úr a népfőiskolát látogatja meg a népfőiskolásokkal foglalkozók. Az asszonyoknak D. dr. Révész Endre lelkész közölte a leányoknak Nagy János tanárnő tart előadást. Este

6 órakor vallásos ünnepély a templomban. Igét hirdeti Török József esperes, előadást tart Pótor Sámuel csengeri lelkész. Március 15-én délelőtt 9 órakor Igét hirdeti Tamás Ferenc, ünnepi előadást tart Mezey Béla Debrecen-nyilastelepi lelkész. 11 órakor missziói értekezlet az egyházmegye missziói munkájáról és a népfőiskola baráti részére püspök úr vezetésével, 13 órakor kezdődik.

A püspöklátogatásra, különösen a missziói értekezletre, szeretettel hívjuk az egyházmegye tisztviselőit, a lelképásztárokat, tanítókat, érdeklődőket, a népfőiskola barátait.

Akik az egyház által adott köznevelés március 15-én részt akarnak venni, szándékukat a lelkész hivatalhoz március 10-ig jelezték be. Március 16-án délelőtt a népfőiskola záróünnepély a helybéli gyülekezet és ifjuság részvételével.

Almakészletünket kiarusítjuk!

Ára kg-kint 2 pengőtől 3-80 pengőig. Vásárolható legkisebb mennyiség 20 kg.

Hangya Kirendeltség Bösörmenyi-út 8. szám.

Debreceni tanítóképzősök nyerték az országos középiskolai táj- és népkutató pályázat első díját

Az Államtudományi Intézet Táj- és Népkutató osztálya ma hirdette ki a II. országos középiskolai táj- és népkutató pályázat és verseny eredményét. Összesen 79 pályamunka érkezett. A munkaközösségek versenyében I. díjat (150 pengő) a debreceni Kollégium tanítóképzőjének „Ecsedi István”-táj- és népkutató csoportja nyerte, míg a második és harmadik díjat a hajdunánási és a debreceni ref. gimnázium táj- és népkutató csoportjai nyerték. Egyénileg I. díjat nyert egy debreceni tanítóképzős diák: Kovács László, az „Édesanyám népdalkincs” és a „Debrecen-nyilastelepi gyermekjátékok” című pályamunkával, valamint a hajdunánási gimnáziumból Ignády Zoltán a „Boszorkány-tájos-garabonciás-lédérc” című pályamunkával. A II. díjat Szathmáry Károly (Debrecen), a harmadik díjat Komlóssy Lajos (Debrecen) és Kalapos Sándor (Hajdunánási) kapták. Az elsődíjas Kovács László (falusi szülők gyermeke) eredeti módon az édesanyja népdalkincsét jegyezte le, összesen 281-et. Ez a zenei szempontból is rendkívül értékes pályamunka méltán felkellette Kodály Zoltán érdeklődését. Egy hajdunánási diák megírta egy pártizorsalád monográfiáját visszamenőleg több évszázadra, az anyakönyvi, perirati és beszélgetések útján szerzett adatok segítségével. Haragi Péter tanítóképzős a balmazújvárosi babonákat gyűjtötte össze, Ignády Zoltán hajdunánási diák pedig levéltári kutatások alapján igen értékes néprajzi anyagot közöl a nánási boszorkánypörökről, kimutatja továbbá, hogy a babonák, hiedelmek még ma is élnek a hajdunánási népben egyes helyen még mindig hisznek a táltosok, garabonciások, lédérek létezésében. A forgószélről a nánási ember azt gondolja, hogy benne boszorkányok táncolnak, ilyenkor kőst vagy tüt szúrnak a forgószélbe s ha a kés vagy a tű megáll benne, azt jelenti, hogy a boszorkányt érte...

SZERDÁN ÖSSZEÜL A KÉPVISELŐHÁZ VÉDERŐ BIZOTTSÁGA

Budapest, március 6. A Magyar Tvávirati Iroda jelenti: A képviselőház véderő bizottsága március 10-én, szerdán délelőtt 10 órakor összeül.

FEJEDELMI ESKÜVŐ VADUZBAN

Gent, március 6. Vaduzban, a Lichtensteini fejedelemség véderő koronázta fővárosában vasárnap tartják II. Ferenc József fejedelem és Gina von Wilenak grófnő esküvőjét.

NAPI ISMERTETŐ GYŐR, SZABAD KIRÁLYI VÁROS

Kétszáz éve, 1743 március 9-án írta alá Mária Terézia királynő a kiváltságlevelét, amellyel a szabad királyi városok sorába emelte Győrt. A kétszáz éves évfordulót méltó keretekben ünnepli meg most Győr városa. Győr a Kis-Duna mellett, a Rába torkolatánál fekszik, a Kis-Alföld legjelentékenyebb iparos és kereskedő városa. Győr Moson vármegye székhelye. Lakosainak száma közel 60 ezer, 97,99 százaléka magyar. Vallás szerint 73,09 római katolikus, 5,2 százalék református, 9,8 százalék evangélikus és 10,6 százalék zsidóság. Foglalkozás szerint 45,8 százalék iparos. Római katolikus püspökségi székhely. Számos szép épülete, püspöki palotája, városháza, megyeháza, székesegyháza van. Igen sok középiskolája, róm. kat. hiteltudományi főiskola van Győrben, 50 nagyobb vállalata, 7 ezernél több munkást foglalkoztat.

Győr helyén a római időkben Arrabona néven fontos állomás volt a légiók számára. Az avarok ide építették erősségüket. Később Svatopluk szerzi meg. Tőlük foglalták el a magyarok. Szent István püspökséget alapított benne 1809-ben. Napóleon is bevonult Győr falai közé seregével. 1826-ban és 1830-ban árvíz, majd tűz pusztította el. 1849-ben pedig Haynau vonult be 66 ezer emberével. 1905-ben egyesült a város Győrszigettel és Révfaluval és azóta rohamos fejlődésnek indult.

Elsőrangú bijoutrie-uidonságok torjosszere ipariasszónnyal rendelkező **küzzeti képviselő ajánlatát kériük.** „Bijoutrie” jellegre Tenzer hirdetőbe Szarvati-út 8. Budapest.

Székházat építenek a hajdudorogi iparosok önkéntes munkaszolgálattal

A hajdudorogi általános ipartestület napokkal ezelőtt tartotta évi rendes közgyűlését. Simon János közművesmester kegyeleletes szavakkal emlékezett meg vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes elhunytáról. Beszédében hangsúlyozta, hogy az élet-halál küzdelem nemcsak a külső arcvonalon zajlik, hanem a belső arcvonalon is kemény és megfeszített munkára van szükség. De ha szebb magyar jövőről álmodozunk most kell meghozni érte az áldozatot.

Az elnök ezután Hajdudorog fejlődéséről számolt be. A múlt évben több kulturintézmény létesült Hajdudorogon s így többek között görög katolikus kántor-tanítóképző, állami polgári fiú és leányiskola, népfőiskola, gazdasági téli iskola kibővítése. A kulturális előhaladáshoz természetesen jól képzett és hivatás magánlatán álló iparosok számára volt szükség.

Koncz István jegyző részletesen beszámolt a testület múltévi működéséről. Hangoztatta, hogy a hajdudorogi iparosok a háború ellenére is rendszeresen voltak látva nyersanyaggal. Minden feuranakadás nélkül megkapták az igényelt anyag jórészt a lakatosok, bédagosok, asztalosok, szíjgyártók, fodrászok, szabók, kényesepérek. Az anyagellátás terén a legnagyobb áldozatot a cipész és csizmadia iparosoktól követelte a helyzet.

Tanoneképzés terén javaslatot készített a testület és azt szeretnék kívívni, hogy a felvételt a népfőiskola nyolc osztályának jó eredményű elvégzéséhez kössék, ahol legalább 25 jelentkező van ipari pályára, külön osztály nyitassák a népfőiskola felső tagozatában ipari irányú oktatásnál. Örömmel állapította meg a jegyző, hogy Hajdudorogon egyáltalán nincs tanonehiány. A hajdudorogi ipartestület dr. [Név] Barna országgyűlési képviselője

Tokajból Debrecenbe jött beteg feleségét meglátogatni, a Csapókertnél leesett a vonatról

Súlyos szerencsétlenség történt szombaton hajnalban a debreceni Csapókertről állomás környékén. B. Tóth Ferenc 63 éves tokaji csizmadiaester felesége már hosszabb idő óta a debreceni klinikán fekszik. Az idős ember pénteken elhatározta, hogy meglátogassa feleségét. Vonatra ült, hogy Debrecenbe jöjjön. A vonat, amely hajnal fél 3 órakor érkezett Debrecenbe, már a Csapókertnél járt, amikor B. Tóth Ferenc izgatottan kilépett a vasúti

kocsi lépcsőjére, hogy hamarabb szálljon le az állomáson. Közben azonban megcsúszott és lezuhant a mozdgó vonatról. Szerencsére nem a kerek alá esett, azonban még így is súlyos sérüléseket szenvedett. A kórházba szállították a sebészi klinikára. Itt megállapították, hogy hátán, karján és lábán szenvedett kisebb-nagyobb zúzott sérüléseket. A szerencsétlenséggel kapcsolatban a rendőrség is megindította a vizsgálatot.

Megindultak a kerti munkák

Debrecen város közigazgatási bizottsága szombaton délelőtt Szilassy László főispán elnökségével tartotta ülését. Vitéz Kovács Lajos városi gazdasági felügyelő a város mezőgazdasági állapotáról tett jelentést. Az időjárás jóformán egész hónapban általában enyhe és csapadékban elég gazdag volt. Különösen enyhe és tavaszias jellegű volt a hónap második fele, a derűs éjszakákon azonban erősebb éjszakai fagyok fordultak elő. Külső gazdasági munkák közül a hónap első felében még

mindig csak a téli munkák és pedig a trágyahordás, fakitermelés, fasorok tisztogatása és nádválas voltak végezhetőek. A rendkívül enyhe időjárás azonban lehetővé tette, hogy a talajmunkák szokatlanul korán már a hónap utolsó napjaiban megkezdhetők voltak. 24-ke körül már több helyen boronálték az őszi szántásokat és néhány nap múlva megkezdhetők az őszi elmaradt területek szántását is. Az őszi vetések ezideig általában jól teleltek. Fagykár- vagy kipállás számottevő mértékben jóformán sehol sem fordult elő. A korai vetések helyeként ritkák és egyenetlenek, mi az őszi nagy szárazság miatt elajándítható, azonban jól megbokrósodtak és megerősödtek. Az október közepén vetett búzák már egyenetlenül keltek és kellőleg meg tudták erősödni. A novemberi vetésű búzák ugyanazok kikeltek. Az őszi repcék legtöbb helyen fölőselek még az őszi szárazság következtében. A hónap második felében, amikor meleg napsütéses idő és erős éjszakai fagyok váltották egymást, az őszi vetéseknél a felfagyás veszélye megvolt. Ennek előfordulását és mértékét azonban még megállapítani nem lehet és a talaj kellő mértékű megszikkadása után henger-alkalmatosságával az esetleg előfordult felfagyások ellenállóváhatók lesznek. Hónap végével ugyanazok megindultak a kerti munkák és

MEGNYILT
A
Cserépkályha
ÜZLET!
Izléses kivitelű, kifogástalan minőségű, saját készítésű cserépkályhák és kandallók kaphatók:
D. Szabó Lajosnál
Alföldi-palota

szombaton hajnalban a debreceni Csapókertről állomás környékén. B. Tóth Ferenc 63 éves tokaji csizmadiaester felesége már hosszabb idő óta a debreceni klinikán fekszik. Az idős ember pénteken elhatározta, hogy meglátogassa feleségét. Vonatra ült, hogy Debrecenbe jöjjön. A vonat, amely hajnal fél 3 órakor érkezett Debrecenbe, már a Csapókertnél járt, amikor B. Tóth Ferenc izgatottan kilépett a vasúti kocsi lépcsőjére, hogy hamarabb szálljon le az állomáson. Közben azonban megcsúszott és lezuhant a mozdgó vonatról. Szerencsére nem a kerek alá esett, azonban még így is súlyos sérüléseket szenvedett. A kórházba szállították a sebészi klinikára. Itt megállapították, hogy hátán, karján és lábán szenvedett kisebb-nagyobb zúzott sérüléseket. A szerencsétlenséggel kapcsolatban a rendőrség is megindította a vizsgálatot.

Háziasszonyok figyelmébe!
Csemegeáru Konzervek Szappanfőző és mosószerek Háztartási cikkek
Kapható
Vértessy Ferenc
üzser- és csemegeáru üzletében
Dégenteld-ter 11. (volt Király-útle)

képviselő támogatásával telket és anyagot vásárolt és most már megvalósulás előtt áll a hajdudorogi iparosok régi álma — felépítik az iparosok székházát. A közvilágítást megjelent iparosok egyhangú lelkességgel járultak ahhoz az indítványhoz, hogy önkéntes munkaszolgálat

tal azonnal hozzá kezdenek az építési munkálatokhoz. A köztisztviselők ismertetője után a Szózat hangjaival ért véget a közgyűlés. A hajdudorogi iparostársadalom csendben dolgozik és ennek eredménye közelben látható lesz a főtéren emelt iparos székházban.

Anda Géza zongoraestje

A Zenekedvelők Köre V. bérleti hangversenyén, szombaton este Anda Gézát, a remek fiatal zongoraművészt hallottuk.

Műsorának első száma Mozart Dur szonátája volt, az egyik legjelentesebb mozart zongoraszonáta. Ezután Schumann szinfónikus etüdjét, majd szünet után három Chopin etüd, két mazurka, Debussy három prelűdjét, végül Liszt Mefisztó-keringője következett. Róadásul Liszt „elfelejtett” keringőjét, De Falla „Tűz-tán”-ját és Chopin egyik prelűdjét hallottuk.

Anda Géza elsőrendű zongorista. A Mozart-szonáta után kezdtek klasszikus-játékosnak tudomásul venni, de következő számaiban, úgy a számok összeválogatásában, mint előadóművészi romantikus-zonaris-

tának bizonyult. Ezt mutatta az az érzékenység, amivel a Schumann-mű minden mozdulatára hajszálpontosan reagált, az a deliziózitás, amivel Chopin mazurkáit felrajzolta. Szénerkéke Debussy előadásában, tüfeszülő tempói lenyűgöző ritmikája a Mefisztó-keringőben és De Falla tűznácában. Mindezt imponáló technikai készséggel teszi elsőrangú zenei „Sturm und Drang” élménnyé. Ennek a tüzesre forralt muzsikának a csapadéka az a kis-kis zavaró mellékünemények, melyek nélkül bizonyára még mélyebben jutunk volna segítségével a zene misztériumába.

A lelkesen tapsoló közönség egészen megtöltötte az Arany Bika dísztermét.

A mezőgazdasági munka végzésének biztosítása

A 410—1943. M. E. számú rendelet és ennek végrehajtása tárgyában kiadott 210.600—1943. IX. 1. F. M. számú rendelet alapján a mezőgazdasági munkaadókkal és a munkavállalókkal közlöm a következőket

Az, aki az 1942—43. szolgálati év e mint éves gazdasági cseléd, továbbá, aki az 1943—43. termelési évről mint dohánykertész szegődött el, köteles az 1943—44. szolgálati, illetőleg termelési évben is — akár jelenlegi munkahelyén, akár új munkahelyén — éves gazdasági cselédként, illetőleg dohánykertészként elszegődni és szolgálatot teljesíteni.

Ha akár a munkaadó (gazda, dohánytermelő), akár a munkavállaló (cseléd, dohánykertész) a szolgálati szerződést felmondással, vagy felmondás nélkül egyoldalul felbontotta, vagy a szerződést a felek egyetemes megállapodással, ezt a munkaadó köteles a szerződés felbontását, illetőleg megszüntetését követő napról számított 8. napon a munkavállaló nevének és lakóhelyének felhívásával a m. kir. vármegyei gazdasági felügyelőségnek, mint gazdasági munkaközvetítő hivatalnak bejelenteni. A bejelentés 8 napos határideje nem a szolgálati szerződés tényleges megszüntetését, hanem a felbontásra vonatkozó egyoldalú nyilatkozatot (felmondást), illetőleg a megszüntetésben való megállapodást követő naptól kezdődik. Abban az esetben, ha az egyoldalú, vagy kölcsönös szerződés megszüntetés időpontjával a szerződés tényleges megszüntetésének időpontja nem esik egybe, a bejelentésben meg kell említeni, hogy a szolgálati viszony, mikor, mely napon szűnt meg. Pl.: ha a cseléd a február elsején „szőlőskor” kijelentette, hogy a szolgálati szerződést a jövő évre meghosszabbítani nem kívánja, a gazda a február hó 9-ig megteendő jelentésben nemcsak a felmondás időpontját köteles felhívni, hanem azt is, hogy a felmondás következtében a szolgálati viszony megszüntése március hó 31-én esik. Az 1942. évi december hó 25. és 31. napja között felmondott dohánykertész szerződések megszüntetésének bejelentésére a határidő 1943. évi február hó 1-én jár le.

A bejelentési kötelezettség teljesítésének elmulasztása kihágás s ennek a büntetése pénzbüntetés

amelynek legmagasabb értéke 200 pengő.

Felhívom a munkaadókat, hogy a vármegyei m. kir. gazdasági felügyelőséghez, mint munkaközvetítő hivatalhoz az új gazdasági cseléd-felfogadásokat és dohánykertész szerződéseket is jelentsék be. Bejelentendő az elszegődött cseléd, illetőleg dohánykertész neve, lakóhelye és előző alkalmazásának közele.

Ha az, aki egészen, vagy túlnyomórésztben mint gazdasági munkavállaló tartja fenn magát, az 1943. év március hó 1. napjáig nem kötött gazdasági munkavállalóként legalább olyan időtartamú szerződést, mint az 1942. évben, — köteles a lakóhelyén illetékes (községi) városi gazdasági munkaközvetítő hivatalnál (Debrecenben Hatvan-utca 23. sz.) 1943. évi március hó 15. napjáig jelentkezni. Az, akit a jelentkezés alkalmával a nyilvántartott munkaalkalmakra vonatkozó valamely szerződési ajánlat elfogadátával munkavállalásra felhívják, ezt a munkát saját érdekében fogadja el, mert azt, aki alkalmazást nem vállal és a jelentkezést elmulasztja, vagy alapos ok nélkül felhívás ellenére se köt szerződést — a közgazdasági hatóság honvédelmi munka címén ki fogja rendelni gazdasági munkálatok kötelező végzésére.

A munkaszerződést minden esetben a munkások többségének lakóhelyén illetékes községi eljáróság előtt kell megkötöni. Figyelmeztetem a munkaadókat, hogy ne számítsanak munkaszerződésekre és arra, hogy egyes munkálatokat alkalmi munkásokkal végeztethetnek el. A helyben nélkülözhető minden munkacsoport ugyanis felülül azokba a vármegyékbe fog irányíthatni, ahol a munkálatok elvégzéséhez nem áll elegendő munkacsoport rendelkezésre.

Felhívom az érdekeltek figyelmét, hogy a 4870—1941. M. E. számú rendelet szerint azokat a férfiakat, akiket az elvált munkavállalásuknak indokoltan megtagadása, szándékosan hanyag teljesítése, a honvédelmi munkaközvetítésre alapuló felhívással, vagy kirendelés szemben tanúsított engedelmesség, közérdekű és hasznosított munkavállalásának alapos ok nélkül való megtagadása, megrögzött munkakerülés, vagy általában a

dolgoz. ételről való vonakodás miatt rendőr, őrizet alá helyeznek (inter-nálnak), az erre a célra létesített munkatáborokban kell katonai vezetés alatt munkára szorítani.

Kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő az a munkaadó, aki a fentidézett rendelkezések ellenére munkát vállaló személyt alkalmaz, noha tudja, hogy a munkaadó, aki a fentidézett rendelkezések ellenére vállalja, vagy aki az ilyen munkavállalót hivatalos figyelmeztetés után is alkalmazásban tartja. Pénzbüntetést is lehet alkalmazni, amelynek legmagasabb összege 8000 pengő.

Debrecen, 1943. március hó. Polgármester.

Haragosa fejbeverte baltával!

Elek Sándor napszámos, Barcaság utca 12. szám alatti lakos tegnap este a Bellegelő 460 számú házánál összeszólalkozott régi haragosával, aki a vita hevében baltát ragadott és többször megütötte. A napszámos fején, fülén, hátán szenvedett sérüléseket. A mentők szállították be a sebészeti klinikára. Állapota súlyos.

Kévéssel ezután a Tüdő-utca 14. számú házhoz hívták a mentőket, ahol Halász Sándor kocsi, tegez-utca 87. szám alatti lakost állonrugta a ló. Repesztett sérüléseit a mentők költötték be.

Hirdetmény

A m. kir. rendőrség debreceni kapitánysága felhívja az érdekeltek figyelmét a m. kir. kormányának a löfegyverek stb. tartásának korlátozása tárgyában 990—1943. M. E. szám alatt kiadott rendeletére.

Eszerint az 1943. február 23-ika előtt kiadott fegyvertartási és lövészváltási engedélyek 1943. május hó 31. napján érvényüket veszítik.

A régi engedélyesek új fegyvertartási engedély kiadása iránti kérvényüket folyó évi március hó 31-ig adhatják be a rendőrhatalósághoz. Az eljárás gyorsítása érdekében felhívja a rendőrkapitányság az érdekelteket, hogy 1943. március 4—10 napjáig délelőtt 10—12 óra között az A—F betűvel, március 11—20-ig a G—M betűvel, végül 1943. március 21—30-ig az N—Z betűvel kezdődő nevű egyének nyújtsák be bélyegtelten kérvényüket a m. kir. rendőrkapitányságnak címezve I. em. 51. sz. szobába. A március 31. után engedély megújítása iránt benyújtott kérvények figyelembe nem vehetők.

A kérvényhez csatolandó: folyamodó keresztneve, illetve születési anyakönyvi kivonata eredetben és a bejelentőlap szelvénye. A bejelentőlap szelvényét folyamodó a betekintés után azonnal visszakapja.

A kérvényben meg kell jelölni a kérelmező nevét, születési helyét, évét, vallását, vallás változtatás esetén előbbi vallását, foglalkozását és lakását, úgyszintén atyjának és anyjának nevét. Fel kell tüntetni továbbá az engedélyezés alá eső fegyvertípus adatait (öbnyagság, gyártmány, gyártási szám, rendszer, karkasos vagy kakas nélküli, sörtes, golyós, vadász, vagy céllövő fegyver, illetőleg pisztoly), valamint a legutóbbi engedély számát, keltét és a kiállító hatóság megnevezését. A kérelmezőnek meg kell indokolni azt is, hogy milyen célból van szüksége fegyverre. Egy kérvényben több fegyverre is lehet a tartási engedély megújítását kérni. A kérvények elbírálásra 1943. április és május hónapban kerülnek.

Az, akinek 1943. június 1-én nincs érvényes fegyvertartási engedélye, a birtokában levő löfegyvert ekkor az engedélyezési terhe mellett köteles a rendőrhatalóságnak beszovaltatni.

A kapitányság vezetője: Kiss Sándor s. l. m. kir. rendőrkapitánysághelyettes.

SZÍNHÁZ

Mária főhadnagy

Szilágyi László és Huszka Jenő operettje a Csokonai színházban

A korán elhunyt Szilágyi László szerencsés kézzel vitte színpadra a magyar szabadságharc egyik legromantikusabb hőst, Lebstüek Máriát, aki nő léte főhadnagyi rangot szerzett a honvéd hadseregben. A szerző sok gyöngésséggel és friss invencióval rajzolta meg a horvát származású bécsi kislány történetét, akit magával ragadott a szabadság boldog mámorja és otthagya a császárváros, felcsapott magyar honvédek. Természetesen szükség volt egy kis költői szabadságra is, no meg forró szerelemre, hogy izesebb, érdekesebb legyen a mese. Mindenesetre Szilágyi izléssel, mértékkel és hűvönnyel a történetet, amelyen erős magyar hazafias érzés vonul át. Azt hisszük, hogy a szerzőnek ez a legjobb, leghangulatosabb szövegkönyve s nagyon sajnálhatjuk, hogy kihullott kezéből a toll. A „Mária főhadnagy” sokáig meg fogja őrizni nevét s aligha feledünk akkor, mikor megjósoljuk, hogy ezzel a történettel majd filmen is találkozni fogunk. A kitünő szöveghez Huszka Jenő szerzett remek muzsikát. Bámulsó, hogy Huszka milyen melodikus és invenciózus muzsikust. Indulóját, keringőjét szép és hatásos, de a többi zeneszám is egy-egy remek sláger. Végeredményben a „Mária főhadnagy” az utóbbi évek legsikeresebb operettje. Érthető, hogy Budapestben már a kétszázadik előadásához közeledik.

A Csokonai Színház szombaton este mutatta be a „Mária főhadnagyt” elsőrendű kiállításban és kitünő szereposztásban. A díszletek, a ruhák és a kosztümök a legkényesebb igényt is kielégíthették. Selmecey Mihály ambícióval és nagy körültekintéssel végezte rendezői munkáját. A bemutató alapján reméljük, hogy ez az operett felül fogja múlni a „Vén diófa” sikerét is.

A címszerepet Kollár Livia alakította, akinek keresve sem találhatunk volna jobb, bájosabb és kedvesebb Mária főhadnagyt. Anyai természetesen kellemes, teljes átéléssel játszott, olyan üde és közvetlen volt, hogy önkéntelenül is tapsra lendült a kezünk. Kellemes éneke, gaminos humora, gracióz táncja még fokozta a kirobbanó sikert. Mikor a katonát kellett játszania, olyan volt, mint egy kelkes fiú, majd amikor mint leány jelent meg, maradék nélkül érvényesült színes nőisége és finom szépsége. A közönség nagyon a szívébe fogadta Kollár Liviát, aki élete legnagyobb sikerét aratta szombaton este. Bálint szerepében Márk György százalékig igazolta a hozzáfűzött reményeket. Végtelenül vonzó, férfias és közvetlen tudott lenni. Hangja is kellemesen csengett s játékát átfűtötte a szív, a lélek melege. Lendülete, lelkesége, forróvá tette a levegőt. Tülnött a sablonos kereteken. Rajz János felülmúlta önmagát. Mint Zwickli Tóbiás pazarul szórta ötleteit, csillogtatva kiapadhatatlan humorát, remekül táncolt, elragadóan mókázott s a nézőöccren szinte percekint ropogott fel a taps. Rajz figurája egymagában is megérdemli, hogy az előadást megnézzék. Autó-

nia szerepében Erdész Irén finom és kiegyensúlyozott játékot nyújtott. Elegánsan öltözködött s nagyon szépen énekelte. Süli Manyi türelmetlen, higány-elevenségű Pannija ízes komikumával, elsőrangú táncművészként általában tetszést keltett. Perényi Sári a kegyelmes asszony szerepében hibátlan volt. Gál Manci fakanaus Biccenőnéje igen jó kabintalaktás. Zách János komoly, érett művészetével formálta meg Kosuth Lajos legendás alakját. Horváth János Artúr kissé öregebbnek rajzolta Görgeyt, mint kellett volna, de egyébként kifogástalan volt. Komóthy Gyula férfias és vonzó alakítást nyújtott Draskóczy szerepében. Szép énekszámaért külön is színtes elismerés jár neki. (A fiatalabb honvivőknél tanulhatnának tőle stílust.) Kormos Ferenc olyan kedvel, annyi leleménnyel és humorral formálta meg a strázsamestert, hogy valóságos nevető orkán támadt a közönség körében. Ismét elemében volt. A vértkapitányt vezette Molnár Iván állította színpadra imponáló természetességgel és a legkisebb túlzástól mentesen. A tábori orvos szerepében Selmecey Mihály produkált hibátlan játékot, de elkövette azt az anakronizmust, hogy előlegezte a Vöröskereszt karszalagot, noha a genfi nemzetközi konvenció csak 1864-ben létesült. Ragályi Elemér a magyarfaló Simonich bárót alakította megfelelően, míg Szitay Benkő őrszgy szerepében tünt ki kiegyensúlyozott játékkal. A többiek is tehetségesek javát adták. Itt elsősorban Dóka János, Balogh Béla nevét említhetjük meg, akik különösen helytűnők voltak, de az egüttes minden tagja dícséretet érdemel.

A zenekar élén Bakonyi Ödön karnagy lelkes és kitünő munkát végzett. A siker egyrésze őt és a zenekart nagy kedvvel játszó tagjait illeti.

A közönség zsűfőlag megítélte a színházat s rendkívül melegen ünnepeite a remek egüttest, különösen Kollár Liviát. (h. p.)

SZÍNHÁZI MŰSOR:

- Március 7. vasárnap délután: **Mária főhadnagy**. Rendes helyiárak.
- Március 7. vasárnap este: **Mária főhadnagy**. Bérletszűnet.
- Március 8. hétfő: **Szerencsetánc**. Propaganda munkáseleadás.
- Március 9. kedd: **Mária főhadnagy**. B-béret.
- Március 10. szerda: **Mária főhadnagy**. C-béret.
- Március 11. csütörtök: **Mária főhadnagy**. A-béret.
- Március 12-én: **Szerencsetánc**. Munkáseleadás.
- Március 13-án **Mária főhadnagy**.
- Március 14. vasárnap délután: **Mária főhadnagy**. Rendes helyiárak.
- Március 14. vasárnap este: **Mária főhadnagy**. Bérletszűnet.
- Március 15. hétfő délután: **Mária főhadnagy**. Méréseket helyiárak.
- Március 15. hétfő este: **Mária főhadnagy**. Bérletszűnet.
- Március 16. kedd: **Éva**. Propaganda munkáseleadás.

Eredményes német bombatalalat

Kedden délután temetik az elhunyt Nagy Károly nyomdatulajdonost

A debreceni nyomdai par nagy gyászszert, de legfőképpen az iparostársadalomban és a munkásság körében is őszinte, nagy részvétet keltett. Az Iparos Kör amelynek keretében szintén tevékenykedett, nyomban kiüzte a gyászlobogót. A Debrecen és Vidéke Ipartestület sokszorosítottakozott, a Magyarországi Könyvnyomdai Munkások Egyesülete Debreceni Kerületétől külön gyászjelentést adott ki.

Temetése kedden délután fél-négy órakor lesz, hogy azon többen is résztvehessen. A nyomdatulajdonosok, a munkásság képviselői bucsubeszédet tartanak a koporsónál. A debreceni nyomdatulajdonosok ma, vasárnap, délelőtt 11 órakor összejövetelt tartanak a Gambriusz kistermőben, hogy a temetésen való részvételüket megbeszéljék.

Ládába csomagolt esecsemő holttestet találtak a földbe
A közeli Józsa község lakosságát borzalmas kegyetlenséggel elkövetett esecsemő gyilkosság tartja izgatottnak. A jó idő beállásával az ársági munkásokat megkezdtek és ennek során az egyik kertben alig egy órányomnyira a föld alatt egy kis ládikót találtak. Az ársát végző népszámoló az első pillanatban nagyon megörült, mert azt hitte, hogy ársági kincsekkel telt ládikót hozott a felszínre s hirtelen felszakította fedelét és csak akkor látta, hogy a ládikóban egy erősen aszidnak induló esecsemő holttest van. Az egyszerű népszámoló nyomban büntényre gondolt és a különös leletéről jelentést tett a csendőrségnek.

A csendőrség az esetet kapcsolatban megindította a nyomozást és rövid pár nap alatt kiderítette, hogy még tavaly szeptember 1-én Rácz Róza 27 éves 3 gyermekes leánya egy egészséges fiú gyermeknek adott életet, de a gyermek hirtelen nem tudott beszélni. Rácz Róza kihallgatása során azzal védekezett, hogy gyermekét halva született és a kis ládikóban ő maga temette el. A csendőrségnek azonban az a gyanúja, hogy az ártatlan fiú esecsemőnek gonosz kezek oltották ki az életét és úgy került a ládikóba a föld alá.

A csendőrség a nyomozást ebben az irányban még folytatja és az esetről jelentést tett a debreceni királyi ügyészségnek. Dr. Nyerges Miklós vizsgálóbíró, a királyi ügyészség indítványára elrendelte a holttest felboncolását, amelynek fogadására a törvényszéki orvosszakértők szombaton délután utaztak ki Józsa-ra s ugyancsak dr. Nyerges Miklós vizsgálóbíró is elutazott a helyszíni vizsgálat bevezetésére.

A város az idén is megcsinálja a vitaminkerteket, de más formában
Ebben az évben a palántanevelésre fogunk elsősorban gondot fordítani.

Az elmúlt évben országos mozgalom indult meg a zöldségfélék termelésének minél nagyobb mértékben való biztosítására. Emlékeztetés, hogy az egyes városok és a magánzemélyek is csatlakoztak a mozgalomhoz, melynek eredményeképpen a városi parkokba és a dísznövények helyett karalábé és káposztafélék kerültek, a magánházak udvarán is felváltotta a virágoskert a zöldségeskert. Debrecenben a Városháza előtti parkban és a nagyerdei fűrdő körüli kisebb parkokban termelték a zöldségféléket, sőt a nagyerdei parkokban még krumplit és tengerit is. A debreceni közönség egy része azonban nem volt ilyen megértő a vitaminkertekkel kapcsolatban, mert a tavalyi városi vitaminkertek semmi kézzelfogható hasznot nem hoztak, ezeket elhordták a járókelők, vagy olyanok akik kifejezetten ezzel a céllal keverték meg, még mielőtt használni lehetett volna.

Ugyilátszik ez nemcsak Debrecenben történt meg, hanem szerinte az ország más városában is, mert nem rébben kaptunk hírt arról, hogy a budapesti városi vitaminkertek megszüntették és a zöldségek helyett vízzokerül a parkokba a virág. — Egyes városok ugyan fenntartják a vitaminkerteket, a legtöbb azonban okult a tavalyi tapasztalatok alapján.

Az ügyfél kapcsolatban megkerestük dr. Pohl Ferenc kerületi főtanácsost, hogy a debreceni vitaminkerteknek mi lesz a jövőjük? — A vitaminkerteket — mondta Pohl Ferenc — fenntartjuk, de nem a tavalyi formában.

— Az, hogy a város egyes részében virágok helyett zöldségféléket telt hasznos tápanyagokat ültetünk, mindenestre szép törekvés, de természetesen csak jelképe annak, hogy minden talpalatnyi terület ki kell használni. Debrecenben különösen csak jelképek volt teremtendő, hiszen nagyon kevés parkjait fosztottuk meg virágoktól emiatt a városnak. Az eredmények arra kényszerítettek bennünket, hogy az idén más módon próbáljuk hasznosítani a területeket, elsősorban azonban közkedve tenni a zöldségtermelésért.

Ebben az évben a vitaminkertekben palántaneveléssel fogunk foglalkozni. Ennek két gyakorlati jelentősége is lesz. Elsősorban kerületi oktatásra fel lehet használni az ilyen területeket, másodsorban pedig nagyon sok vetőmagot már nem lehet beszerezni, ezeket a közönség megkapja azután a városól.

A palántákat nem a régi vitaminkertekben fogjuk nevelni, hanem lehetőleg a Nagyerdőn és a Böszörményi úti telepen. A megfélelő magvakat a városi kertészet már nagy mennyiségben most beszerezte, mert előrelátóan az ezeket a beszerzése rövidesen nehézségekbe fog ütközni. Különösen vonatkozik ez a káposztafélékre, sárgarépára és petrezselyemre, melyeknek a magvakat külföldről egyáltalán nem lehet beszerezni a jövőben. Ezeket nagy tételekben fogjuk termelni és a palántát a debreceni közönség rendelkezésére bocsátani.

A debreceni vitaminkertekről tehát az idén más irányban, az eddigi tapasztalatok lezárásával fog megindulni. Készséggel, hogy az összes eddigi megadások közül ez a leghelyesebb, kár volna tovább szornálmazni a város közterein és parkjaiban való termelését, amikor az ügyis kevés eredménnyel jár. De

Högyeim! Egyszerre 130 körül

azok a városok, ahol a vitaminkert akciója a kezdeti sikertelenség után felhagyott, szintén nem járnak a helyes úton, hiszen ez nem jelenti azt, hogy ne lehessen foglalkozni tovább a gyakorlati tapasztalatokon alapuló elgondolásokkal a jövőben még sokkal eredményesebben biztosítani a lakosság zöldség ellátását.

Tiltott műtét végzéseért letartóztatott a vizsgálóbíró egy idős asszonyt

Hetekkel ezelőtt igen súlyos állapotban szállították ki a debreceni szülészeti klinikára Kósa Jolán 21 éves eselédleány, Rákosi Jenő-utca 5. szám alatti lakost. Az orvosi vizsgálat megkezdése után az orvosok megállapították, hogy a szerencsétlen leányon avatatlan kezek által műtétet hajtottak végre a mütét közben fertőzött műszerekkel megsértek hasfalát, Kósa Jolán jelen pillanatban is élet-halál között lebeg a szülészeti klinikán, úgyhogy eddig kétszer alkalmazták nála vérátömlesztést.

A rendőrség a törekvés tiltott műtétrel kapcsolatban széleskörű nyomozást indított és sikerült az özvegy Mészáros Györgyné debreceni asszonyt elfogni, aki beismerte, hogy a tiltott műtétet ő hajtotta végre a szerencsétlen leányon. A beismerés vádlomás után a rendőrség Mészárosné őrizetbevette és átkísérte a királyi ügyészség fogházába.

Dr. Nyerges Miklós vizsgálóbíró most hallgatta ki özvegy Mészáros Györgyné, aki elmondta, hogy tiltott műtétért a debreceni törvényszék évekkel ezelőtt börtönbüntetésre ítélte. Akkor műszereit a hirtelenséggel elől elrejtette. Közben büntetését kioldotta és az előszedett régi műszerekkel ő követte el a tiltott műtétet Kósa Jolánon. A vizsgálóbíró özvegy Mészáros Györgyné elől kihirdette az előzetes letartóztatásról szóló végzést és ügyében a debreceni törvényszék közelesem megvárja a főtárgyalást.

Kedvezők a város állategészségügyi viszonyai

Debrecen város állategészségügyi állapotáról dr. Zsupán Kálmán állategészségügyi főtanácsos a város közigazgatási bizottsági ülésén az alábbiakban számolt be. Az állategészségügyi állapot februárban Debrecenben jó volt. A hivatalból kimutatandó ragadós állatbetegségek közül fellépett a sertéspestis a VI. a) kerületben, a baromfiokéra a II. és V. állategészségügyi kerületekben; megszűnt a fertőző sertésbubónus az V. állategészségügyi kerületben.

Az állatforgalom a folyó évi február hónapban a következő volt: Vasúton szállították el 53 db ló, 67 db 2 éven felüli, 27 db 2 éven aluli szarvasmarha és 2 db borjú; 213 db hizott sertés, 210 db sovány sertés, 112 db süldő sertés. Gépkocsin állatszállítás nem történt. Ezek szerint az élő állatforgalom a január havi forgalomhoz képest a szarvasmarhákban, sovány és süldő sertésben emelkedett, ellenben lovak és a hizott sertések forgalma felé csökkent.

Gera Katalin szociális gondozónő előadása a Bajtársi Szolgálat szociális feladatairól

A MANSz Bajtársi szolgálat egyházi és társadalmi munkaközösségének keretében szombaton délután az egyesület Piacutcai helyiségében Gera Katalin szociális gondozónő tartott rendkívül érdekes felvilágosító előadást a hadbavonultak családjaitól szociális segítségnyújtás lehetőségeiről.

Az állatforgalom a folyó évi február hónapban a következő volt: Vasúton szállították el 53 db ló, 67 db 2 éven felüli, 27 db 2 éven aluli szarvasmarha és 2 db borjú; 213 db hizott sertés, 210 db sovány sertés, 112 db süldő sertés. Gépkocsin állatszállítás nem történt. Ezek szerint az élő állatforgalom a január havi forgalomhoz képest a szarvasmarhákban, sovány és süldő sertésben emelkedett, ellenben lovak és a hizott sertések forgalma felé csökkent.

Ágytoll olcsón

Tartalok 90 fillér, jobb 2 P — sz. vegyes 2.60, jobb 3.20, még jobb 4 P, finom szürke 5 P, fehéres foltos 6.50, jobb 7.50, még jobb 9 P, fehér foltos libatoll 10.50, pelyvest 12 P-től szállít 5 kilós papírszák csomagolásban. Bérmentve utóvét. Tisztviselőknek 3 százalékos kedvezmény.

VARGA ANTAL ágytollváltó, Kiskunfélegyháza, Szent János-ter 31

Nagy Károly elhunyt város

Az orosz külpolitika évszázados céljai

Nagy Péter és Nagy Katalin tengerpartszerező kísérletel. — Mióta használják az orosz cárok a „Norvégia trónjának várományosa” címet. — A Szovjetunió és a cári külpolitika

A Szovjetunió külpolitikájának egyik célja, — mellyel különösképpen érdemes foglalkozni — a tengerpartoknak, még pedig — lehetőleg „nyitni” tengerek partjainak — a megszerzésére irányult. Elérése sohasem tartozott az orosz külpolitika alkalmi, vagy időponthoz kötött vágyai közé. Az ország földrajzi helyzetéből adódott és egyaránt vezető szerepet játszott mind a cári, mind a szovjet politikában.

A XV. században a moszkvai nagy hercegek — a kisebb orosz hercegekhez képest — már elég erősnek érezték magukat és az „egész Oroszország nagyhercegei” címet kezdték használni. Ekkor merült fel először a tengerpartszerezés gondolata, még pedig a többi európai államokkal és Ázsia országával való kereskedelem kiépítésével kapcsolatban. A nyugat felé, illetve Európa felé vezető utat Lengyelország zárta el és kényeskedvére érezhette le hatalmának sorompóit a Moszkvába induló kereskedők előtt. Ebben az időben az Északi Jeges-tenger volt az egyedüli tenger, amelynek partjait felett Moszkva volt az úr. Földrajzi helyzete és éghajlata miatt hosszú ideig nem töltött be jelentősebb szerepet. 1553-ban végül egy angol hajó vetődött partra közelében. Ez a hajó három máskkal együtt Kína felé keresett utat északon és a Fehér-tengeren a Szolovevsky-köztörvény környékén vetett horgonyt. A parancsnok egyebek között IV. Iván cárt is meglátogatta Moszkvában. IV. Iván idegen történetírőktől kapta „rettenetes” jelzőt, az oroszokadnia „groznij” fordítása révén.

Ekkor vált az Északi Jeges-tenger az orosz kereskedelem útjává; a vezető kikötővárost, Archangelsket 1584-ben alapították. Ez a nyitlengeri kikötő azonban a korán beálló fagyok miatt csupán az év néhány hónapjában volt használható. Az orosz kormányának más tengerpart után kellett néznie, Moszkva a Keleti-tenger felé elérhetőnek célját. Erre vezethető vissza, hogy IV. Iván megígérte és megpróbálta levert a litván lovagrendet, amely a későbbi balti perem-államok (Észtország, Lettország) területének nagy része felett uralkodott. Noha sikerült megörnie a lovagok hatalmát a balti peremterület egyes részeit mégis Svédország és Lengyelország ragadta magához, úgyhogy Moszkva tengerpartszerező céljai ismét hosszabb időre megúsultak.

Több, mint száz esztendővel később Nagy Péter gondolt újra meleg-tengeri kikötő szerzésére. „Ablakot kell nyitni” Európa felé és ehhez tengerpartra volt szüksége. Amint tudjuk, elkészített harcot indított Svédország ellen. A háború a svéd királyának, XII. Károlynak a vereségével, illetve halálával ért véget. A győzelem Oroszország uralma alá juttatta a Keleti-tenger partvidékének nagyrészét, valamint Finnországot is. A bekebelezés során a finnek külön alkotmányt kaptak. Az első lépés meglőrtént. Oroszország európai tengerre szerzett kiutat és most már szabadon kereskedhetett Európával népeivel. Ez a szabadság azonban korántsem volt teljes, Svédország és Dánia tisztes szerint elzárhatták Oroszországnak az óceán felé vezető útját.

NAGY KATALIN VÁGY-ÁLMA: A BOSZPORUSZ

A. orosz kormányának ismét más-hol kellett alkalmas tengerpartot keresnie. A cári külpolitika ekkor tűzte ki céljait a feketetengeri kikötők megszerzését, hogy összeköttetésbe kerüljön a Földközi-tenger nagyhatalmú kereskedő köztársaságaival. A déli tengerpartokért folytatott harc új fejezetet nyitott Oroszország külpolitikájának történetében. Ilyen irányú törekvés legerősebben Nagy Katalin cárnő uralkodásának éveiben jelenkezik, Nagy Katalin megfellelő érzékkel ismerte fel a pillanat alkalmas voltát, sergével déli irányban tört előre és az akkor még hatalmas török birodalmat támadta meg, hogy elfoglalhassa a Fekete-

tenger partvidékét. Nagy Péternek is voltak ilyen célú próbálkozásai, de hadjáratainak eredménye korántsem állt arányban a siker érdekében hozott áldozatokkal. Végre Nagy Katalin cárnőnek sikerült térdrekenyészíteni Törökországot és elismertetni a Krim-félsziget függelenségét, mely 1774-ben egy benszülött tatár uralkodó család fennhatósága alá került. A következő lépés természetesen Krimna végérvényes bekebelezése volt. Ezután a siker után a cárnő továbbment tervei megvalósításában. Törökország helyén keresztény államot és új bizánci — eszászárságot akart alapítani, amely erős orosz befolyás alatt az orosz hajóknak majd szabad utat biztosítson a Boszporuszon keresztül. Bizánc trónjára másodszüzlött fiát szerelte volna illetni, úgy mondják, Konstantin ezért kapta a bizánci császárok kedvelt nevét a keresztiségben. Törökországot nem sikerült leverti. A cárnőnek le kellett mondani nagy terve megvalósításáról. A Fekete-tengerről való szabad kijárat biztosítása továbbra is főcélja maradt az orosz külpolitikának. Ennek a célnak az elérése száz-húsz esztendővel később lehetségesnek látszott.

A XVIII. század végén Oroszország már szabad kijáratat rendelkezett az Északi Jeges-tengerre, ura volt a kelettengeri partvidék egy részének és a Fekete-tenger északi partjainak. Az óceánokra való szabad kijárat azonban ekkor még csupán az orosz külpolitika vágyálmái közé tartozott. Végül is 1762-ben Schleswig-Holstein-Gottorp Péter herceg III. Péter cárként való trónra lépése változtatott némileg a helyzeten. A Schleswig-Holstein-Gottorp hercegek ugyanis igényt tartottak a norvég trónra és a „norvég trón várományosa” címet használták. 1762 évtől kezdve ezt a címet egészen 1917-ig, tehát a forradalomig állandóan használták Oroszország cárjai. Ennek az alapján tartották igényt Norvégia trónjára és csupán alkalmas pillanatra vártak, hogy jogaiknak érvényt szerezhessek. Ilyen alkalom adódott akkor, amikor II. Oszkár, Svédország és Norvégia királya a norvég Stortinghous intézett levelében 1905 október 26-án önként lemondott Norvégia trónjáról. Az orosz kormány akkoriban lépéseket tett, hogy érvényesítse a cár örökös jogát és biztosítsa számára a norvég trónt. Ennek a törekvésnek a rugója természetesen ismét az a kívánság volt, hogy Norvégia óceánra nyíló partjait Oroszország számára szerezze meg. Ez a terv is kudarcba fulladt. 1905 november 18-án Károlydán herceget választották VII. Haakon néven norvég királlyá és a herceg még aznap elfoglalta trónját.

...ÉS A SZOVJET UGYANEZT AKARJA

Ezután a balsiker után Oroszország érdeklődése ismét a Boszporusz felé fordult. 1916-ban történt, hogy az akkori miniszterelnök, Stürmer, — rendkívül jóakarátú, de módfelett lehetségtelen politikus — azt remélte, hogy az ellenzék rokonszenvét így majd a kormány számára sikerül megnyernie s ugyanakkor a fenyegető forradalom veszélyét is el tudja hártani, a következőket jelentette ki a Duma előtt: „Oroszország titkos szerződést kötött az antant államával, melynek értelmében a központi hatalmak felett aratott győzelem után Oroszország szabad utat kap a Földközi-tengerre és megszállja Konstantinápolyt.” A forradalmi megmozdulás azonban már jóval előrehaladottabb állapotban volt, sem-hogy fel lehetett volna tartóztatni. Az antant hatalmak ugyanekkor a legnagyobb méretű felháborodásukat fejezték ki a titkos szerződés napfényre kerülése miatt. Így aztán Stürmer nyilatkozata többet értett, mint használt. A bolsevista forradalom után egyébként ez a szerződés elvesztette érvényét.

A szovjeturalom idején semmit sem változott a helyzet. A nyitlengeri kikötők szerzésére irányuló törekvés a rendszerváltozás után is

megmaradt. Ebben keresendő a háttere a Finnországgal 1939 december 1-én indított hadjáratnak is. A szovjet kormány abból indult ki, hogy tervel megvalósításában az egykor orosz fennhatóság alatt álló finn tengerből visszahódításának kell az első lépésnek lennie.

A Finnországgal ellent támadást — ismeretes — a finnek hősiessé védekezése megakasztotta. A balti államokat viszont ellenállás nélkül sikerült a szovjet köztársasághoz esatolni. Ez a félsiker már csak azért sem volt kielégítő, mert a Finn-öböl még részben finn ellenőrzés alatt maradt, az északi part ugyanis még mindig Finnországhoz tartozott. — Emiatt azután a szovjetunió figyelme ismét a Jeges-tengerek felé fordult. Azzal is kísérleteztek, hogy a jég alatt búvárhajók lassák el a teli forgalmat. A terv szerint Arhangelsk és Vladivosztozk között akarták bevezetni a tengeraltjáró közlekedést. Az 1936 telén végzett kísérletek állítólag jó eredményeket mutatnak fel.

A szovjetunió, Anglia és az Egyesült Államok között nemrégiben nyílt tárgyalások hozott eredmények angol-szász győzelem esetén a Dardanellákat igéri a szovjet köztársaságnak. Ez ismét a régi kívánság teljesülését jelentené. Szabad utat a Földközi-tengerre, az Atlanti óceánra, Figyelemre méltó az az érdeklődés is, mely a szovjetunió legújabbban a Perzsa-öböl iránt mutat. Itaz, hogy — a hadianyagszerzés — kérdése is szerepet játszik, — amikor arról sem szabad elfelejteni, hogy az európai Oroszország itt is az óceán felé keres szabad utat magának.

Meg kell még említenünk, hogy a szovjetunió, valamint a cári birodalom esendesóceáni tengerpart feletti rendelkezést. Ennek a tengerpartnak azonban a nagy távolságok és a rossz közlekedési lehetőségek miatt csupán az ázsiai Oroszország szempontjából lehetett fontossága. Mint-hogy pedig iparilag az orosz birodalom Európában ellertől része tilt be jelentősebb szerepet, az orosz külpolitika évszázadokon át elsősorban az európai Oroszország számára igyekezett szabad tengeret szerezni. (H.)

Szépség az erőben

Címmel ma délután 3 órakor tartja B. Vattay Margit az AranyBika dísztermében mozidulamtüvészteli bemutatóját. — Tegnap délután volt a főpróbája ennek a kedves bemutatónak, melyet mindvégig élvezettel néztünk végig. Külön szenteljük a bemutatónak, hogy a két, meg kétésféléses kis csöppsegek éppoly nagy ügybuzgáommal törekednek a siker érdekében, mint a kiforrottanak nevezhető régi tanítványok. Egyelőre nem árulunk el a nagysikerűnek ígérkező előadásból semmit, annyit azonban megjegyezhetünk, hogy mindenki sajnálni fogja, ki nem élvezi végig ezt a kedves mozidulamtüvészteli bemutatót.

ORVOSHOZ AKARTA VINNI GYERMEKÉT, DE UTKÖZBEN MEGHALT

Tragikus gyermekhaláleset történt tegnap délelőtt a honvédtemető mellett. Gonda Péter alkalmi munkás, Csígekert-utca 29. szám alatti lakos 3 éves Zsuzsika nevű kis-cánya a délelőtti órákban fejfájásról kezdett panaszkodni. A szülők először nem tulajdonítottak különösebb jelentőséget a gyermek panaszkodásának. Később azonban mikor a gyermeknek nem akart megszűnni a fejfájása, az édesanyja felöltöztetett, ölébe vette és elindult vele az orvoshoz. Alig értek azonban a főútig, nem messze lévő honvédtemető mellé, mikor az anya megdöbbenve vette észre, hogy a gyermek mozdatlanul fekszik karjai között és nem lélegzik. Rögtön a klinikára sietett vele, ahol azonban csak a beállott halált konstatálták. Csak a későbbi boncolás fogja eldönteni, hogy mi okozta a kis Zsuzsika halálát.

ÉLETEM

Nem a Bácska—Bánfi aranyat termő gazdag földjén s a káprázatos déli bábóin ölen születtem én.

Engem vajdó hegyek születtek Erdély földjén, valahol Csíkbán, én a Gréces tóvizében régen a Maros szent vizéből ittam.

Zizegő kalász nem szédített, nem puhított tokjai mámor, a hegyek válla ringatott el s szél rázott fel az álmodásból.

Erdő-mezővel takarózva vándormódra jártam az útát, esőbe, fagyba, sárba, hóba a családások megszapultak.

Friss levegővel mosakodtam, és napsugárral törülköztem, de a fátyalm világitott, ha le is rogytam közben-közben.

Védtem a fajtám erős hittel, harcoltam érte nem lapulva, honszerelmem rezervoárja hittel áldott újra, meg újra.

Az én örömöm most is ott van a szélek kapus kis falukban, a kópjafás szent ormokon s a könnyem értük ki-kicsurran...

Es oda, oda vigyének ha rám borul az örök éjjel, — temessen el a Hargita, mert egykor, onnan jöttem én el!

Dr. vitéz GEROFFY GEZA

Sörösüveggel úgy szájbautította, hogy annak mind a 32 foga kiesett

A debreceni törvényszék dr. Fövenyessy tanácsa elé Bodnár István és Goda Imre debreceni kepeczek súlyos testi sértés vétségével vádolva kerültek a vádlottak padjára, mert a vádirat szerint tavaly Berkesz Imre barátjukkal betértek az egyik vendéglőbe és ott italozni kezdtek. Egy kicsit többet felöntöttek a garatra mint kellett volna és italos állapotban szaváltságba keveredtek egymással. A szaváltság csakhamar tetlegességgé fajult és Bodnár hogy állításának nyomatékot adjon, az asztalról felkapott egy sörös üveget és azzal Berkeszt úgy szájbautogta, hogy a szerencsétlen embernek mind

a 32 foga kiesett. Az ütés ereje olyan hatalmas volt, hogy az üveg feneké levált és a másik asztalnál ülő Molnár József arcát is megsebesítette. Ugyanezeker Goda Imre egy pálcával avatkozott be a vita közösbe. A most megtartott főárgyaláson Bodnár és Goda tagadták bűnöségüket. A tanúk kihallgatása után a törvényszék Bodnár Istvánt súlyos testi sértés és gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétségéért egy hónapi fegyházbüntetésre, Goda Imrét pedig könnyű testi sértés vétségéért 50 pengő pénzbüntetésre ítélté. Az ítélet nem jonerős.

Nyugalmazott MÁV. főtisztviselők összejövetele

Emlékezés névtelen hősökről — magyar vasutasokról

Nagy éreklődés mellett folyt le a ny. MÁV főtisztviselők március havi összejövetele a Páll-söröz emeleti termében, ahol mándi Mándy Bertalan igazgatóhelyettes üdvözölte a megjelent kártársakat, majd kegyeletes szavakkal emlékezett meg a társaság nagybecsült, kedvelt tagjának, csányi Farkas Lehel Attila ny. MÁV felügyelő, volt HEV igazgatóhelyettes elhunytáról, akinek jóemléke és a tiszteltetés jelöl, egyperces néma felállással áldozott a jelenlévők társasága.

A ny. MÁV főtisztviselők részéről a temetés alkalmával megnyilvánult nagy részvétért a gyszolóc család köszönetét chetkeki Farkas Géza felügyelő tolmácsolta.

Dr. Budaházy-Bruckner Ernő kir. egészségügyi főtanácsos, főorvos ezekben a történelmi súlyosságú időkben névtelen hősökről, a második magyar hadsereg, a magyar vasutaság névtelen ezreiről emlékezett meg, akik emberfeletti munkát végeztek, erőt, egészségét, életet kockáztatva teljesítik kötelességüket a legnagyobb nehézségek közepette, éjjel, nappal, esőben, hóban, fagyban egyaránt, hogy a közlekedést az ország gazdasági életének vérkeringését biztosítani tudják.

Nem hiába volt büszkesége és szemefénye — mondotta — már a régi Magyarországnak is a vasút és nem hiába kedvence a magyar közlekedésnek a magyar vasutas. A legnehezebb és legfelelősségteljesebb állami szolgálatok egyikét, a feyelemnek és helyállásnak az élet feláldozásáig menő elzántságot jelent a vasutasok hitvása.

A magyar vasutaslelkületre jellemző szép megemlékezésért dr. Forgón István tanácsos mondott köszönetet dr. Budaházy-Bruckner Ernőnek. Ferenczy Viktor felügyelő örömről

fejezte ki afeleit, hogy a Kormányzó Úr Öfőméltósága a Magyar Vasutasok Országos Szövetségének elnökét, Homonnay Tivadar dr.-t, Budapesti főpolgármesterét, örökös főségi taggá nevezte ki.

Bot Andor felügyelő, az ismert író, lelkés szavakkal emlékezett meg a régi, majdnem száz év előtti márciusról, amely történelmi párosítás ünnepe minden igaz magyar számára. A szabadságharc lelkesedése, az 1848-as „márciusi ifjak” lelke — élén a lánglélek költővel, Petőfivel — a magyar nemzet válogatos újjászületését jelenté.

Nyíri Géza felügyelő bejelentette, hogy a Vasutaszövetség elvárlatta egy, a hozzáért hűsi halált oly honvédárvának a gondozását, oly képpen, hogy erkölcsi és anyagi támogatásban részesíti és élete folyamán, mintegy apohelyettesként állandóan pártfogó figyelemmel kíséri.

Dr. Tarján Oszkár főtanácsos közölte, hogy a MAVOSz. nyugdíjas csoportjának elnöke, Kemény Gyula budapesti főfelügyelő életének 75. évfordulóját ünnepelte. A múlt évét most töltö el a főfelügyelő, amely alkalomból a debreceni kártársak szerencsekívánatai kísérték őt.

Messier István felügyelő bejelentette az egészségi okok miatt távozására kényszerült négy kedves kártárs üdvözöl leveleit. Turai Miklós felügyelő a vasutasok kedvezményes tüzélfényező elváltására vonatkozó leuább szabályokat ismertette a föle megzsozó alapszággal.

Felszólaltak méa Bartha Sándor főfelügyelő, Tarockay József felügyelő, Tokáts Gyula és Laber Aladár műszaki tanácsosok, Koszta Imre, Halász Dániel, Gellér Emil, Szabó Gyula felügyelők.

A D

is tárgy... lapítások

A debr... a tanyá... jával az u... ben fogla... Újság—H... Ennek a... sági szem... fontosság... most ism... a tény. h... gátásról s... hat közel... let kerül... figyelmet... dást kel... — mint is... 19-én nyu... vitéz Ker... belügymin...

A DEBR...

A tanya... időben ig... tödött ki... zásban is... meg ezzel... kes figyel... Lejtsnak... Amelynek... gyar tany... kapcsolót... zeum egy... fay, akine... fel'késze... den ilyen... reoont tar... határozza... „Kert”... számára h... és más... ésethez ki... helyet ism... ben. Hiv... aki tö... sában em... kerített er... hó szállás... Hivatkoz... a többi k... tödött zá... mi emleg... ján. Nagy... Mihály, S... udvari fo... fizezer sz... bevezetes... ta, elmor... Gáspár u... Kun Orbá...

DR. B...

A

Zoltay... hozzászól... István, m... István, S... István, a... foglalkozt... kialakulása... föl nem s... Erdékes... logh Istvá... nök figye... sít „A... Szerinte is... használná... tek a debr... lése.

Ezt felel... galás rend... s. Indokol... a tanyatele... előnye van... zádaki vá... zádá össz... t elhet ir... zeln, me... g nem o... em enra... Ba'ogh... 19. száz... ni szán... zták kel... ztruttal j...

A DEBRECENI TANYAVILÁG SORSA

Is tárgyalás alá kerül rövidesen a Házban. — Erdekes megállapítások a debreceni tanya történeti fejlődéséről, feladatáról, hivatásáról

A debreceni tanyakérdéssel, a tanyai közigazgatás problémájával az utóbbi időben több ízben foglalkoztunk a Debreceni Újság—Hajdúföld hasábjain. Ennek a fontos és nemzetgazdasági szempontból is elsőrendű fontossággal bíró kérdésnek most ismét időszerűsége ad az a tény, hogy a tanyai közigazgatásról szóló új törvényjavaslat közelebb kerül tárgyalásra. A nagy figyelmet és általános érdeklődést keltett törvényjavaslatot, — mint ismeretes, — december 19.-én nyújtotta be a Házban tiltéz Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter.

1742-ben, mikor pedig már nagyszámú földműves tanya van Debrecen határában, a lakosság nagyrésze a városból művelői földjét. Rendszeresen 1744-ben mondható a szállások, tanyák építése, — állapítja meg — s ezt a városi tanács sem ellenzi. Az állandóbb változás az 1870-es években következik, amikor a gazda állandóan, néha három napra is kintmarad a szálláson, tanyán.

A TANYAI TELEPÜLÉS ELŐNYE ÉS HÁTRÁNYA

Az idők folyamán azonban nemcsak kényelmi szállás a tanya a gazda részére, hiszen a kisebb birtokok állandó lakóhelyévé lett. Gazdálkodási célszerűség van ebben a tényben.

Erdey Ferenc szociográfus „Magyar tanya” című, nagy átfogó művében hivatkozik Thesedek Sámuelre, aki 1786-ban már megállapítja: a gazda, hogy ilendőbbben sorsát, gondját viselje a mezőgazdaságnak, távolabbi helyen (mármost a várostól távolabbi helyen) szállást épít, „majd minden gazdasági dolgot ott viszi végbe.”

Ennek azonban hátrányai is vannak. S ezt megállapítja újra a tanyarendelési törvényjavaslat. A beszerzési szükségletek, a közigazgatási kötelezettségeknek, a termények értékesítésének nem tud eleget tenni a gazda kint a tanyán, sokszor 20—40 kilométert kell mennie a városba, hogy elintézhessen ügyes-bajos dolgait. Így viszont nagy idő és energiavesztés keletkezik, ami természetesen a mezőgazdaság intenzív helybenvaló megmunkálásánál mutatkozó nyereségek értékét. Ezért van tehát szükség a tanyai közigazgatás rendezésére, hogy amit a réven nyerünk, ne veszítsük el a vámon.

ÖSSZETELEPÍTÉS VAGY TANYAKÖZPONT?

A megoldás aztán igen sokrétű és sok vitára alkalmas adó. Előző cikkeinkben már foglalkoztunk azokkal a megoldásokkal, amelyekkel minden tekintetben kielégítő rendezéshez juthatunk, s ami által maga Debrecen város sem károsodik.

Erdey Ferenc a rendezés mindegyik lehetőségét latolgatja munkájában.

„Ha összetelepítenék a tanyákat, akkor valóban kényelmese lenne az igazgatás” — írja — „azonban mennyivel kényelmesebb lenne a termelés”.

Szerinte a tanyai közigazgatási gócpontok létesítésével, állg változna a helyzet. A tanya és a város közötti kapcsolat kimélyítésének, a tanyapolitikának útja: a történelmi fejlődés során kitűnően alakult utak kiépítése, a közúti közlekedés javítása, postalai, telefonszolgálat kiépítése, „ezzel biztosítva van a tanyáknak a várossal való jó összekapcsolása”. Így nem szűkíthetők a közigazgatási kirendeltségek — szerinte — templom, temető, csak: orvos, baba, elsősegélynyújtásra, gyógyszerek, állategészségügyi szolgálat, marhalevel kezelés, termeléshez kapcsolódó iparok és végül elemi iskolák.

és most nézzük ezt az elgondolást. Ha mindezt megcsinálják az egyes tanyarészek középpontjában, akkor már nem sok kell, hogy valóságos tanyai közigazgatási központokat szervezzünk.

LESZ-E MEGFELELŐ TISZTVISELŐ? KELL LENNI!

Tény, hogy szükséges, sőt elsősorban nagyon is nagyfontossággal bír, hogy kiépítsék a már kialakult tanyai utakat, megjavítsák a tanyát és városi összekapcsoló közúti közlekedést. De erre rengeteg beruházásra lenne szükség, amit a jelenlegi viszonyok között nem tehetünk meg. Ennél már sokkal olcsóbb és időben is gyorsabb megoldás a tanyai közigazgatási kirendeltségek létesítése. Ez pedig most fontos!

Az új törvénytervezet a törvény hatálybalépésétől számított egy év alatt kötelesek a rendezésre szabályrendeletet alkotni a városok, községek.

A Városok Szövetsége behatóan foglalkozott ezzel a kérdéssel legutóbb. Felvetődött ezen az ülésen, hogy a rendezéssel a városokra, községekre háruló újabb terheket el fogják-e bírni a közületek. Hivatkoztak arra, hogy néhány esztendőbe telik, míg egy-egy kirendeltség vezetésére alkalmas tisztviselőket kitermelnek. Felvetődött az az aggály is, vajjon akad-e a jelenlegi körülmények között olyan tisztviselő, aki vállalja ezt a terhes, nagy munkát igénylő hivatást, messze a várostól?

Véleményünk szerint kell vállalni! A tanyai kirendeltségek tisztviselőinek hivatása csaknem olyan magasra lesz, mint a tanítóké, tanároké. Ha tehát a legkisebb, legeldegottabb faluba, tanyai iskolába kerül tanító, miért ne kerülne nekik tisztviselő a tanyaközpontokba. Ugy kell nevelni a fiatalokat, hogy tudjan némi áldozatot vállalni ilyen tekintetben is a közösségért!

ELŐ KELL KÉSZÍTENI FIATALSÁGUNKAT!

Jelenleg ugyan az a helyzet, hogy a szabadpályák busásabb jövedelmet biztosítanak az iskolából az életbe kilépő fiataloknak, mint például egy-egy városi állás. Lelkiismereti kérdést kell azonban csinálni a tanya-kérdésből. A tanya lakossága a legmagyarabb, idegen eszméktől, áramlatoktól legszűzibb réteg, éppen úgy mint a magyar falvaké. Ennek a rétegnek a felnevelése nemzeti hivatás, nagyszerű feladat, ahol nem szabad egyéni, hiúsági szempontoknak érvényesülni. S talán itt fog megmutatkozni a törvényhatósági tisztviselői belügyminiszteri ki nevezésének előnye.

Mennyivel magasabb feladat egy szintű magyar tanyavilág közigazgatási vezetőjének lenni, ahol a magyarság jövőjét is építheti együtt a tisztviselő, mint egy-egy nagyvárosi hivatal szobájában gépies munkát végezni! Hisszük, hogy ezt megérti az a fiatalság, amely a közigazgatási pályákra készül, és nem lesz akadály a tanyaközpontok elszigeteltsége, várostól való távolsága. Mert ilyen szempontból is nézni kell ezt a kérdést!

Ez is azt bizonyítja tehát, hogy igenis foglalkozni kell ezzel a kérdéssel. Elő kell készíteni hivatali pályára készülő iflúságunkat erre a magasra hivatásra!

Kaptonyi György

Kétezer pengő értékű arany-neműt loptak el a hentesbolt fiókjából a zsirjegyek közül

Vakmerő ékszerlopásról tett feljelentést a debreceni rendőrségen Domokos Ferenc hentes, Pajzs-utca 12. szám alatti lakos. Panaszában előadta, hogy üzletének egyik fiókjában, amelybe a zsirjegyeket is tartotta, helyezte el a múlt nap 2000 pengő értékű arany-neműjét. Szombaton reggel, mikor kinyitotta üzletét és megnézte a fiókot, fedezte fel, hogy abból hiányzik az értékes arany-nemű. Két darab női arany nyaklánc, 3 márdárfüggővel, egy törött arany

pecsétygyűrű, egy gyémántkőves női gyűrű és egy kékkőves ezüstgyűrű tűnt el eddig ismeretlen módon.

Domokos Ferenc elmondotta, hogy reggel a zárat sértetlenül találta és semmi jel nem mutatott arra, hogy a lopást éjszaka, betörés útján követték volna el. Valószínű, hogy nappal használta fel az adandó alkalmat az ismeretlen ékszerlovaj. A rendőrség megindította a nyomozást.

MARGARIN KIOSZTÁS

A székesfővárosban s számos városban a fogyasztó közönség zsirellátása csaknem kizárólag margarinnal történik. Felsőbb helyről történt rendelkezés folytán és mert a sertésvágások száma most már lényegesen lecsökkent, a margarin fogyasztást Debrecenbe is be kell vezetni. Ennek folytán a zsirjegy egy-egy heti szelvényét időnként kizárólag margarinnal lehet beváltani. Az első margarin kiosztás a március 15-ikével kezdődő hétre történik. Ehhez képest a március 15—22-ike közötti héten a zsirjegy 74. számú szelvényére a hentesiparosok kizárólag tíz deka margarint szolgáltathatnak ki. A margarin fogyasztási ára a sertészsir fogyasztói árával egyenlő, vagyis kilónként 3.80 pengő.

Tájékoztatásul jelzem, hogy a most kiosztandó margarin, ha bár a neve ma is margarin, nem hasonlítható össze az előbbi világháború ideje alatt közfogyasztásra bocsátott, jó részt marhafaggyúból készített margarinnal. Az 1943-ban készített margarin, már nem az előbbi háborús minőségű margarin, hanem voltaképpen a tökéletes növényi vaj. A mostani margarin növényi olajokból, főleg napraforgó olajból készül. Ize teljesen vajszerű és éppen úgy kenhető, olvasható, mint a vaj.

Hivatalos megállapítás szerint Magyarországon az új minőségű margarin fogyasztása kénszer nélkül is jelentékenyen emelkedőben van s a közönségnek az előző időkben vele szemben érezhető idegenkedése megszűntnek tekinthető. Biztosan hiszem, hogy a most kiosztásra kerülő margarint, amely a Magyarországon gyártott legkitűnőbb minőségűből való, a debreceni közönség is meg fogja kedvelni. Polgármester.

A tanoncszerződés korlátozásainak megszüntetését kérik

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara — mint értesülünk — a kézművesipar helyzetének megkönnyítése végett az egész országra kiterjedően adatgyűjtést végez. Az adatgyűjtés kiterjed a képesítéshez kötött, illetőleg a képesítéshez és engedélyhez kötött iparokban a kézművesipari keretek között dolgozó iparosokra, segédekre és tanoncokra.

A fővárosi Statisztikai Hivatal is végzett hasonló adatgyűjtést. A főváros adatai szerint még 1940-ben Budapesten 100 önálló iparosra 56 tanonc jutott addig a legújabb összeállítás szerint Budapesten kerekén 40.000 az önálló kézművesiparosok létszáma, akik 16.000 tanoncot foglalkoztatnak, vagyis Budapesten jelenleg 100 önálló kézművesiparosra mindössze 40 tanonc esik.

Még rosszabb a számarány a vidéken. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara területén lévő városokban ugyancsak a főváros kivételével ez időszelint 21.500 kézművesiparos működik, akik mindössze 8300 tanoncot foglalkoztatnak, vagyis ebben a viszonylatban minden 100 önálló iparosra 38 tanonc esik. Legfeltűnőbb azonban a tanonchiány a kis és nagyközségekben, ahol minden 100 iparosra csak 25 tanonc jut, ami azt jelenti, hogy csak minden negyedik iparos tart tanoncot.

A tanonchiány megszüntetése tehát gazdasági érdek. Ezért az iparosok sürgetik, hogy az illetékes ténylegök vegyék revízió alá a tanoncszerződés-kötés idejét korlátozó 52.400—1940. In-

M. számú módosított rendeletet. Az említett rendelet ugyan tanoncszerződés kötését általában csak májustól október végéig engedi meg. Az évek bármely szakában csak akkor szerződhet a tanonc, ha oly községben kívánják alkalmazni, amelyben a tanoncok tanoncskolát nem látogatnak, a tanoncul szerződésüket kívánt személy nagykorú, továbbá a tanoncul szerződésüket kívánt személy már tanonc volt és tanviszonyának megszűnése óta két hónap telt el, végül ha kivételes méltányosságból a tanoncskola igazgatóságának javaslatára a szerződést az iparhatóság megengedi.

Az iparosság tapasztalata szerint azonban a rendeletben megállapított tilalmi időben is jelentkeznek tanoncok. Miután pedig ezeket a tanoncokat már nem lehet leszerződteni, sok olyan egyén, aki tanoncként kívánt elhelyezkedni, a tiltó rendelkezés következtében megválogtatja elhatározását és más foglalkozási ágban helyezkedik el.

Erdekelte körökben rámutatnak arra, hogy a tanoncszerződés idejét korlátozó rendelet kibocsátásakor még nem állott fenn a maihoz hasonló tanonchiány úgy, hogy a rendelet életbeléptetését az iparhatóság annakidején minden tekintetben örömmel fogadta. A tanonchiány miatt azonban az érdekeltek most a tanoncszerződés idejét korlátozó rendelet felülgészítését kérik az Iparügyi minisztériumtól.

NAPONTA EZER FÁJOS FOG, de azért nem fáj türethetetlenül valamennyi

Ugy éreztem magam, mint ha a fogam buznák...
Feleltéltem bizonyára olyanok is szokták ezt a kifejezést használni, akiknek még sohasem húzták a fogát. De akinek húzták, az tudja, hogy a hasonlat helytelen, mert úgy kellene mondani: úgy éreztem magam, mint ha a fogam bűznék, vagy ne is beszéljünk a koronázásról.

Ezekhez képest a foghúzás majdnem gyönyörűség.

Nem tudni miért, talán mert a fogorvosok radikális eszközökkel történik, valóságos ijesztés a fogorvos előszobáiban mindenki számára.

Mellékesen meg lehet jegyezni: fogorvosnál - képzelt beteg még nem igen látta, és nem is igen fogta látni.

Idé már csak a végső esetben megy az ember.

Gyakran halunk rémtörténeteket, amibe az elbeszélő a szenvedő hős, mint ilyen vagy elme került a fogorvoshoz, amikor rákerült a sor, vagy már nem tudott elmenekülni és minden emberi képzeletet felülmúló kínokat szenvedett. Az ilyen történetek azonban régebbi keletűek és a hős rendszeresen elvezeti be: azóta sem voltam fogorvosnál - ha nagyon merész, azt is kijelenti, hogy azóta nem is fáj a foga.

A felületlen statisztikus ennek alapján megállapította, hogy az emberek nagy része életében csak egyszer-kétszer kénytelen fogorvoshoz menni, vagy ha többször is, de mindenesetre évek telnek el, amíg újra visszatér a fogorvoshoz, vagy a foga annyira kezd fájni, hogy az ismét bekopogtasson, megújítsa a váróterem sarkába, aztán egy félóra kétségbeesztés után - ilyenkor tanulja meg az ember, hogy a világ leggyorsabb úszó állata a tengeri kigyó, hogy a világítótornyóról rendszeren harkonol bölcs ember, hogy öt söröslveg egymásra rakva tíz méter magas megterhelést bír el, stb., stb., nem tudni miért, de a képeslapokban ezek vannak - elhalasztja bizonytalan időre a foghúzást.

Arról nem is beszélve, hogy vannak olyan szerencsések, akik még soha életükben nem voltak fogorvosnál.

Mit mondanak ezzel szemben a rideg tények?
Debrecenben van 28 működő fogorvos. Ne komplikáljuk a számítását a különböző intézmények által kezelt betegek számával, állapítsuk meg, körülbelül hány beteget kezelnek ezek naponta.

Néhány megkérdezett debreceni fogorvos óvatosan elárulta, hogy naponta átlag 30-40 fogat tömnek, buznák, vagy koronáznak. Vegyük tehát átlagban 35-öt. A 28 fogorvos naponta tehát nem kevesebb, mint 980 fogat győz meg, tehát kevés híján ezret.

Tekintve, hogy Debrecen lakossága körülbelül 120 ezer, tehát kiszámíthatjuk, hogy a debreceni lakosok általában minden negyedik hónapban mennek fogorvoshoz. (A szám még nagyobb lesz, ha arra gondolunk, hogy hány ocsesemő van, akinek még nincs foga.) Már ez is sok. De ha elismerjük, hogy a fogorvoshoz való menést legalább egy heti fogfájás előz meg, ami alatt a fogfájás megszűnését minden házi

szert, akkor kiderül, hogy az embernek általában minden 10 napon fáj a foguk. Tehát 10 csendes, fogfájás nélküli nap telne el, aztán jön a tizenhatodik, amelyik gyötrelmes.

Persze ha ez igaz lenne, akkor nem lenne már épebb ember Debrecenben. De a statisztika beszél, ennek hími kellene. Megkérdeztünk ezzel kapcsolatban egy fogorvosot, valóban annyi fogfájás van Debrecenben.

Először is az a helyzet - mondta - hogy egy fogat, ha az nem húzás, többször kell kezelni.

És menni a húzás?
Körülbelül ötödrésze a többinek. Nyugodtan mondhatjuk tehát - tekintve, hogy tulajdonképpen többségben vannak a tömések, koronázások, műfogak stb., hogy egy fog meggyógyításához kell három, esetleg négy kezelés. Ezzel tehát már esélyes a statisztika szerinti fájós fogak száma.

Tehát nem minden 10, hanem minden 50-60 napra kerül egy emberre egy fogfájás.

De miért - kiáltott fel a fogorvos. Mert egy fog, mielőtt kihúznák, vagy meggyógyítanák, nemcsak napokig, hanem néha hetekig is fáj. A fájás kiáll a fogorvos előszobáiban, de három nap múlva újra kezd. Házigógyászattal kezelik, hideg víz, három hónap múlva kezd újra fájni. Arról nem is beszélve, hogy az általunk kezelt fogak fele nem fáj, hanem csak azért javítatják meg, mert tisztában vannak azzal...

Igen, tudjuk, hogy később már késő lesz!
Ugy van!
Tehát - melegegett bele a fogorvos - csak minden négy hónapban egyszer, 110-120 naponta jut egy emberre egy fogfájás. Ez egy évben három nap, egy ember életére számítunk negyven évet, összesen három hónap. Ennyi ideig összesen fáj az emberek foga általában. De miért? Mert...

Mert nem mennek idejében fogorvoshoz.
Ugy van!

Ebben megnyugodtam. Csak akkor kellett ismét gondolkodóba esni, amikor eszembe jutott a húzások és tömések arányszámára. A napi ezer fog közül tehát a legbeosztottabb számítás szerint is van száz kihuzott. Tehát az egy év alatt 365000 kihuzott fog. Ezek szerint tíz év alatt a debreceni lakosoknak 365 ezer fogat húzzák ki.

Tíz év múlva mindenkinek akinek ma még megvan a harmánakötő, hiányozni fog három foga.

Mert - a kutatások során alapos szakismeret szerzem - a kihuzott helyére nem nő új fog. Legfeljebb a gyermeknek.

Működnek a vasuti tolvajok
Szőkely András földműves, budapesti lakos Szatmárnémeti felől Debrecenbe utazott. Nagycsere és Debrecen között eddig ki nem derített körülmények között ismeretlen tetes ellopta a kezelt utazótáskáját, amelyben 100 pengő értékű ruhanyomó volt.

Debrecenbe érkezve jelentést tett a rendőrségen a vasuti lopásról. A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézre

Önállósítani akarja magát a tolvaj: szerszámot lop
Vitéz Sipos László építőmérnök feljelentést tett a rendőrségen, hogy a volt Angol királyi építési munkálatainak használt egyik szerszámot a pinóból ellopta ismeretlen tettes.

Ugyanezért Ruff Mihály is hasonló lopás miatt tett ismeretlen tettes ellen feljelentést. Előadta, hogy a Darabos-u. 31. szám alatti lakásába ismeretlen tettes behatolt és 2000 pengő értékű szerszámot felszerelését ellopta.

Ugy látszik, hogy a tolvajok önállósítani akarják magukat és ezért lopták el a szerszámokat. A rendőrség keresi a tolvajokat.

Mig vizet ivott az állomáson ellopták bőröndjét
Horváth Zoltán asztalosmester, Blaszgyarmati lakos a múlt nap Debrecenbe utazott Keresztúrról. A debreceni nagyállomáson hosszabb ideig állott a szerelvény. Horváth Zoltán hátleszállított vizet inni. Mikor visszatért a kocsihoz meglepetve tapasztalta, hogy bőröndje üres volt. A kár 300 pengő.

A bőröndlopásról azonnal jelentést tett a debreceni rendőrségnek. A nyomozás során a gyanú egy 28-30 éves, 180 centiméter magas, szőkehajjú, falusias külsejű férfira terelődött. A rendőrség nyomába van a bőröndtulvajnak.

Az elmúlt hónapban 75 házasságkötés történt
Szombaton délelőtt a város közgazdasági bizottsági ülésén dr. Gátnér István tisztifőorvos a város egészségügyi állapotról számolt be. A jelentés az általános egészségügyi viszonyokat illetően megnyugtató.

Február hónapban 75 debreceni házasság kötött. Elve születések száma pedig 132 volt. Természetes szaporodás ennek megfelelően 47.

Az 1 éven át elhaltak száma 14, amely az élveszületések 7,8 százaléka.

Gümőkórhalálozás 16, rákhalálozás 8 volt, szív- és érbetegségben pedig 29 egyén halt meg. Heveny fertőzőbetegségek közül vörheny és diftéria jelentkezett nagyobb számban. Hasfelfuzmegbetegedés 2 esetben észleltetett 1 halálos esetben szükséges intézkedés minden esetben megtörtént.

A márciusi petróleum-utalványok leváltása
Értesíti a Közélemezési Ügyosztály a város érdeelt lakosságát, hogy a petróleum utalványok 63 és 64 számú szelvényeire az 1943. évi március hónapban összesen 8 dcl, azaz nyolcdeciliter petróleum vásárolható, a petróleum árusításával megbízott kiskereskedőnél a napi fogyasztói árban. A petróleum utalvány 63-as szelvényére 5 dcl, (8) deciliter, a 64-es számú szelvényére 3 dcl. petróleum szolgáltatható. A szelvények egyszerre is beválthatók. A petróleum utalványok 63 és 64. számú szelvényei csak a folyó évi március hó 31-ig válthatók be. Az utalvány szelvényeire bármely hatóságilag megbízott petróleum kereskedőnél lehet vásárolni. Poládmester.

Az Aggteleki cseppkőbarlangról

A Magyar Turista Egyesület Debreceni Osztálya kulturmunkát végez, amidőn vetített képes ismeretterjesztő előadásokkal igyekszik Debrecen város közönségét hazánk természeti szépségeivel megismertetni. Ezek az előadások sokáig emlékeztetnek a hallgatóság körében, ez a magyarázata annak, hogy azok iránt mindenkor igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Március hó 9. napján (kedden) este 6 órakor ismét turista előadás lesz a Déli Múzeumban, aminek során a világ legnagyobb barlangcsodájáról, az Aggteleki Cseppkőbarlangról, azt, saját készítésű színes felvételeinek bemutatásával, beszámoló a barlang igen agilis és fardhatatlan igazgatója, dr. Kessler Hubert. Az 6 nevéhez fűződik a barlang felvirágoztatása, a természetjárás során a barlangkuta-

tas jelentőségének emelése és az emberiség által eddig csak kis mértékben ismert földalatti szépségeknek közkinccsá tétele és megismeretése. Az Aggteleki Cseppkőbarlang szépségeiről, méreteinek nagyságáról és a természeti erők földalatti munkájának évmilliók alatt elért eredményeiről nyújt tájékoztatást ez a rendkívül érdekes, de egyben tanulságos és gyönyörű előadás.

Különös helyre dr. Kessler Hubert előadó azt is, hogy előadás során néhány képet bemutat a nem rég visszatért erdélyi hegyvidéki barlangjairól is, amelyeknek egy része még most van felláros állapotban.

Erre a rendkívül érdekes és értékes előadásra városunk turista társaságának és nagyközönségének figyelmét ezúton is felhívjuk.

Az új cserkészpróbák sikjén

Hírt adunk már arról, hogy február 14-én alakult meg a Magyar Cserkészmozgalom VI. Kerületének Cserkészosztálya a Déli Múzeumban. A megalakult Cserkészosztály elnöke: Kis József tanterületi királyi főigazgató úr, továbbá a kerület egyes parancsnokai hangsúlyozták, hogy az évek hosszú során jól kipróbált és jól bevált cserkész próbarendszert szinte teljes egészében átvette a testvér levante intézmény. Ennek következtében szükségessé vált a régi próbarendszer megváltoztatása, ill. egy olyan új próbarendszer felépítése, melynek lélektani sikjára a cserkész - az 6 fiú lelkeknél mindenesetre fejlődési korszakában - ráállítható.

Az új próbarendszert kiírásával megszünt a „power”, „legénycserkész”, „öregcserkész” elnevezés és ezentúl csak kiscserkész, cserkész és férficserkészek vannak a mozgalomban. - A cél természetesen továbbra is az, mi volt: szabad elhatározásból eredő önkéntes jelentkezés alapján a mozgalomba tömörült fiúkból ism. nevében „magyarabb magyart és emberebb embert” nevelni, azaz őket a Krisztusi életmódra és az igazi magyarság megvalósítására segíteni. A céludatos önénevelés alapja továbbra is a fiz. terv, melyet a fogad. élete mesterévé s amelynek megtartására fogadalmat tesz.

„rohamoszagos” és „kötelességet keresünk” próbát kell letennie. Ki ez többit is letette, „országépítő cserkész” válik. Ez a 18-23 éves férfi, már az adolescence korában él, melyben a félg kész férfi befejezi a fő munkáját és felelősséggel beáll az életbe, hogy a férficserkész mozgalomban megmutassa az igazi, becsületes, vezetésre, de hűségre egyaránt termett eszmény-típust, a „magyarabb magyart”, és emberebb embert.

A sor elejére pedig adód a kisfiú korszak gyermeke, a szabadság harc idejének kisbaba, hogy a maga játékos életét, mely összekapcsolja őt a csodáit, de igen látványos bűvészkedés cserkészvilággal.

Ezen új próbarendszert alapján kezdődik meg az évi cserkészmozgalom Debrecen cserkészcsapatai.

Közülük az állami gimnázium igen szép mutató visszatekintő 139. sz. Fazekas Mihály cserkészcsapatának munkarendjét a jelen tanévra, melyet a legutóbbi vezetői értekezlet határozott meg. E szerint április 21-ig még a sátorverő cserkész próbáinak előkészületei folynak, mert a csapat 54 tagja lezárja a sátorverő cserkész próbáit. Eddig az idő az 6-8 órák között, a rajok kétféleképpen és a csapat kétszer gyűlésezik. A próbák lezárása a húsvéti szünnapon, április 21 és 24-e között a Hortobágyon tartandó három napos próbarendszert fogja megteremtetni. A gimnázium igazgatója, Ur Márton igazgató úr ugyanolyan szeretettel karolta fel az iskolai cserkész ügyét, hogy a minden lehetséges segítséget nyújt a 21-iki tanév napról a táborba induló cserkészeket elengedte, sőt azt is kiadta a helyre, hogy a csapatot ennyi 6 is táborozzál. Máius 2-án önénevelés avatást, míg 16-án szülői értekezletet tart a csapat. Az avatás után az 6-8 órák cserkész próba részülnek a cserkészek, hiszen a városban mindannyian ehhez a korszakhoz tartoznak.

Az 6-8 órák, rajok, és csapatösszeállítások, a kirándulások, a püspöki partik ezt a célt fogják szolgálni. A próbarendszert a nemzetközileg fog megteremtetni. A cserkészmozgalom VI. kerületének ugyanolyan az a terve, hogy a kerület összes magyarországi csapatjait egy időben, a Sebas-Kőrös partján, Nagyváradi Kolozsvári lánoszterem tartásáig meg. A terv minden csapatban önénevelés, de megvalósítását a Fazekas-gimnázium cserkészeti önénevelés legjobban. Akik csak halványan ismertek is a cserkészélet értékét, akiknek csak igen kevés tábori élményük van, megismerhetik a cserkészélet értékét.

1943
A PARI
A MAGYAR
TAPASZTALAT
szállás
nap 4 óra
5 óra
HAJDU V
PARTI
hétlőn
váltatba
nasztra
nel
6
közpon
tők át.
GY
EJJE
„Arany
utca 50. T
ség” Gó
Telefon: 1
Sally L.
mán-utca
„Sas” Özv
68. Telefo
Ma
A honv
rállakozá
gát Ar
honvédek
noka.
1942 de
la felada
vállalkozá
kezt. F
ldőjárás
nére is k
Nemesuk
vállalkozá
részt vett
torságról
A vállal
szatér o
soltotta s
lalt felül
hevesebb
megát. Si
deneműi
Allásaluk
mására, h
sebesült h
az állások
nélkül me
kutatásáv
horta a su
megmentet
- Má
Ferenccz
reformát
elüs 18-á
a kalomn
rancczy K
letti főj
közgyűlé
peresi él
- F
helyre. A
és Közle
a hazai l
iskolák
1943-44
mentes
céljából
pályázat
lá. A ré
teleket t
a város
(Ferenc
5. sz. he
tekintni.
- A I
Kedves
Azokért
sok jók
szíves C
nok én is
dolgozat
kal e ölj
mereljez
zánk jóv
Szébi, jó
ül lev.

HIREK

A magyar Élet Pártjának hírei

A PÁRT KÉPVISELŐI KÖZEL: Balogh István fogad minden hónap első vasárnap délelőtt 11-12 óráig.

MAGYAR ÉLET PARTJANAK TÁPNASKÖRE az Arany Bika-szálló félemeletén nyitva minden nap délelőtt 9-11 óráig és délután 3-9 óráig.

HAJDÚ VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9-12 óráig pa-nasznapot tart, amikor is a kérel-mek és panaszok a vármegyeyel központi MEP titkárnak adha-tók át.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELEI SZOLGÁLATA

„Arany Angyal” Bánó Andor, Piac-utca 50. Telefon: 34-06. — „Remény-ség” Gódfény Ilona, Csapó-utca 22. Telefon: 14-21. — „Szent Háromság” Sallay L. Homokkert, Szabó Kál-mán-utca 14. Telefon: 17-07. — „Sas” Özv. Mandel J.-né, Hatvan-utca 66. Telefon 39-19.

Magyar hősök

A honvédsapatok Don-méti téli vállalkozásai során tüntette ki ma-gát Árr András őrmester, egyik honvédkötelékünk szakaszcso-ra-nosa.

1942 december 4-én egyik rombo-ló feladattal megbízott osztagunk vállalkozásának biztosítására jelen-kezett. Feladatát a terep és az időjárás rendkívül nehézséget elle-néze is kiváló ügyességgel végezte el Nemesak példásan biztosította a vállalkozást, hanem abban maga is részt vett s vakmerő személyes bá-torságról tett tanúságot.

A vállalkozás befejezése után viz-szátérő osztagot önfeláldozóan bi-ztosította s utólag a Don-jégen fog-lalt tüzelőállást, bár e helyén a leg-hevesebb ellenséges tűznek tette ki magát. Sikertől is az osztagot min-denemű meglepetéssel megvédené. Állásunkba visszatérve jutott tudomásra, hogy egy idegen századból sebesült honvéd fekszik tehetetlenül az állások közli területen. Habozás nélkül megfordult s élete újabb koc-kázatásával megkereste s vissza is hozta a sebesült állásunkba, úgy hogy a súlyosan sebesült honvédet megmentették az életnek.

Március 18-án Iktatják be Ferenczy Károlyt. A Tiszántúli református egyházkerület március 18-án közgyűlést tart. Ez a alkalommal iktatják be dr. Ferenczy Károlyt az egyházkerületi főjegyzői tisztségbe. A közgyűlést megelőző napon esz-peresi értekezlet lesz.

Pályázat tandíjmentes helyre. A m. kir. Kereskedelem és Közlékdélmény-minisztérium a hazai kereskedelmi és közép-iskolák első osztályaiban az 1943-44 iskolai évre tandíj-mentes helyre való felvétel céljából pályázatot hirdetett. A pályázat határideje április hó-15. A részletes pályázati felté-teleket tartalmazó hirdetmény a városi katonai ügyosztály (Ferenczy József-út 28-b., II. em. 5. sz. helyiségében) lehet meg-tekinteni. Polgármester.

A III. körzet leventéinek. Kedves Levente Bajtársaim! Azokért a szívvel fakadó sok-sok jókívánságokért, hálás szívvel mondom köszönetet a messze Ororosországból. Kíván-unk én is minden jót Nektek és dolgozzatok levente munkatök-kel e öljáróitok és oktatóitok megerőltetésére, edes szép Ha-zánk jövőjének felépítésében. Szépen jövőt! Némethy Ferenc 111. lev. körz. pk.

Egy hőesés ezelőtt negyven évvel

Reggel volt, pörka hó esett, ablakunk alatt vidám szán csengett. — Mátyás lustái az ágyból kifele! kiáltott nagy orgonahangon apánk, s hogy álmosan pislogtunk csak rendre deres bajuszát hozzánk föntre.

Nosza! Egymás hegyén-hátán a négy csikó! Már kint is voltunk! — Né, mekkora hó! Száguldostunk, bukdoztunk a hóba, aztán szilajon hógolyóra!

„En magyarnak állok! Te törökkel állj!” — sívalkodontunk mint víz kölyöksakál! — s löntük, rohamoztuk a kopac törököt! „Elejibe! hej! kericsed! fel a dombra!” — de hoppá, hőkének mécsese eltörött mert török volt s orron vágta egy bomba.

Folyt a játék, míg édesanyánk kiált, s kávéra, kalácsra be nem invitált! „Jaj ügyi-ügy! hogy megvizülletek, no gyerek lelkeim, reggelizzetek”, — csizmacskánk lehúzta, tenyerébe vette szírom talpacskánkat s gyöngén melengette. a szipogó török nedves orrocskáját szépen megtörölte, csókolta orcáját, minket fenyegetett, őt vigasztalotta: „Játod-e milyen rossz apád három fia? reánkmosolyodott, — apánk meg szótalan csak csibukolt ott köztünk bo'odogan.

Ez így volt. Ennek negyven éve. Szüleim, hőkém felmentek már az égbe.

CSIA ISTVÁN

„TEXTILIN” SZAPPAN CSALÁDI ÉRTESÍTŐ

közellátási szelvényre minden szappankereskedőnél kapható. A kijelölt szappankereskedők még átvehetik utalványukat a közellátási hivatalban.

Jövő héten a női bursadalmi egyesületek mosási bemutatót és próbát rendeznek s erről kü-lön fogunk beszámolni.

A Péterfia-utcai egyház-rész Női Köre csütörtökön, március 11-én, délután 5 órai kezdet-tel a Kálvin-tér 5. szám alatt a Baltazár-teremben tea-délutánt tart, amelyen Gera Katalin, az Országos Nép- és Családvé-delmi Aap debreceni csoport-jának vezetője tart előadást Hősi magatartás a református nő életében címen. Tea-jegy az összejövetel előtt a pénztárnál is kapható a helyszínen, 1 P 50 fillérért árlan.

A Déri-múzeum és fiók-intézményei, a Déri György ez-redes Néprajzi-múzeum és a Thaly-szaba ma, vasárnap d. e. 10-11 óráig nyitva. Belépti-díj fél 11 óráig nincs, fél 11 óra után köteles mindenki belépti-díjat fizetni. Képes katalógusok és múzeumi kiadványok a jegy-pénztárnál kaphatók. A Múzeum barátok Köre tagjai tagsági jegy-ük felmutatása mellett in-gyven látogathatnak s akik még a legújabb múzeumi Évkönyvet nem kapták meg, hétköznapo-kon délelőtt a múzeum igazgató-jától hivatalában kérhetik.

Kápolnaszentelés a domonkosoknál. Miután a Károly Fe-renc József-út 6. szám alatt a Szent László plébánia kápolná-jának kiszemelt helyiségében a belső átalakítási munkálatok befejeződtek, örömmel hozzuk kedves híveink tudomására, hogy az elkészült kápolnát jövő vasárnap, március 14-én, ünne-pélyes keretek között megnyit-juk. A kápolna benedíkáliását március 14-én, délelőtt 9 óra-kor dr. Schiffer Béla apostoli kormányzó helynök úr végzi s közvetlen utána ő mutatja be az első szentmisét és tartja az első szentbeszédet. Aznap fél 12-kor lesz még egy szentmise, este 6 órákor pedig az első böjti szent-beszéd és litánia.

Blaskó Ilona
Budapest

Bakóczy Andeás
m. kir. főhadnagy
Debrecen
jegyesek.

Értesítés. A II. debreceni hadirokkantsorsjáték sorsjegyei mind elkeltek. A húzás a Honsz. Székházában — a Kossuth-utca 43. sz. alatt — a sorsjegyen feltüntetett időben, március hó 10-én, délelőtt 9 órákor kezdődik. A húzás nyilvános és azon bárki részvetvehet.

Adomány a Vöröskereszt javára. Sághy István m. kir. gazdasági felügyelő a Vörös-kereszt javára 21 pengőt adomá-nyozott.

Szebbnél-szebb művészi festmények nagy kiállítására, Kálvin-tér 3. sz. Ny

Zsebtolvaj 110 pengőt lo-polt ki Kacsányi János hentes-ségéd, Arany János-utca 51. sz. alatti lakos kabátjából. A nyomozás megindult.

Tenyészkanca vásárlás. — Keresek magas áron, azonnali átvételre, kizárólag fekete lábú baj, teljesen hibátlan, 4-6 éves, középnyag, hasas kancákat. Az írásbeli ajánlatokat kérem: Békessy Jenő ny. min. tanácsos: Debrecen, Csanak-utca 7. szám küldeni, — esetleg telefonon (19-78) bemondani. Közvetítő kereskedő kizárva.

A fenti hirdetés a tenyésztő és lőtartó gazdaközönségnek kedvező alkalom szolgál, a mai nehéz takarmányozási viszonyok között, számszerű tenyészkancaiknak, a szakszerű fíradozásaikkal és tetemes költ-ségekkel arányban álló, jó áron való értékesítésére. Az a kör-ülmény pedig, hogy — mint a hirdetésny mondja, a vásárló a közvetítő kereskedelem telje kizárásával történik, — bizto-síték arra, hogy az egyébként szokásos közvetítői díj is az el-adó gazda kezéhez jut.

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 óra-
kor prédikál Kecskés József, dél-
után 5 órákor Kecskés József. Kis-
templomban délelőtt 9 órákor dr.
Ferenczy Károly, 11 órákor Kovács
József, délután 5 órákor Gáll Mihály
Kossuth-utcai templomban délelőtt
10 órákor Koncz Zoltán, délután 5
órákor Duscza Ferenc. Károli Gás-
pár-terti templomban délelőtt 9 óra-
kor Gáll Mihály, délután 4 órákor
Varga Balázs. Ispólytemplomban
delelőtt 10 órákor Birinyi János,
délután 5 órákor Sárközy Lajos. —
Árpád-terti templomban délelőtt 10
órákor dr. Hegyaljai Kiss Géza, dél-
után 3 órákor dr. Erdei Mihály. Ho-
mokkerti templomban délelőtt 10
órákor Bányai Zoltán, délután 5 óra-
kor Bányai Zoltán. Nyilastelepi
templomban délelőtt 10 órákor Me-
zey Béla, délután fél 4 órákor Te-
legdi József. Csapókerti templomban
delelőtt 10 órákor dr. Dancsházy
Sándor, délután 5 órákor Balogh
József. Kerekestelepi templomban
delelőtt 10 órákor Szilágyi László,
délután 3 órákor Szilágyi László.
Egyetemi templomban délelőtt 11
órákor dr. Farkas Pál. Augusta Sza-
natóriumában délelőtt negyed 10 óra-
kor Szabó László. Egyetemi klini-
kákban egész héten Szentes László és
Koncz Zoltán. Tégfáskerti állami is-
kolában délelőtt 10 órákor Boros
Dezso. Tégfáskerti gyülekezeti házban
délután 3 órákor Erdei Károly. Wo-
laffka-telepi olvasóköriben délután 3
órákor Kovács József.

Tanyai istentiszteletek: Nagycserén
délután 4 órai kezdettel vallásos dél-
után. Bibliát meggyaráz: Udvarhelyi
György. Ondód I. Kádár-dűlő dél-
előtt 10 órákor és Cucca délután 3
órákor vitéz Szabó Endre. Pallag
délután 9 órákor Pál Antal, Szováti-
út délelőtt 10 órákor és Szikgát dél-
után 2 órákor Nagy Károly. Hosszú-
pályi-út délelőtt 10 órákor, Létai-út
délután 3 órákor Molnár Gyula. —
Hármashegy délelőtt 10 órákor, Lu-
kaháza délután 2 órákor László L.
Elek. Dombos-tanya délután 2 óra-
kor Pál Antal. Macs délelőtt 10 óra-
kor és Kismacs délután 3 órákor
Nagy Sándor. Egyek délelőtt 10 óra-
kor dr. Papp Géza. Telekháza dél-
után 2 órákor dr. Papp Géza. Ebes
délután 10 órákor Molnár Gyula I.

Gyermekistentisztelet: Egyetemi
templomban délelőtt fél 9 órákor,
predikál Szentes László. Károli Gás-
pár-terti templomban délelőtt 11
órákor, predikál Sulyok Kálmán.

Leventeistentisztelet: Nyilastelepi
templomban délelőtt fél 12 órákor,
predikál Orsz János.

A római katolikus templomokban:

A Szent Anna-utcai plébániatemp-
lomban a szokásos vasárnapi mise-
rend. Csendes szentmisék: 6, 7, 8, 20
és 9 órákor. Féltkor nagymisét
végez dr. Bánáss László prépost-plé-
bános. További csendes szentmisék
11, háromnegyed 12 és fél 1 órákor.
A külsőségeknek következő a beosztás:
Homokkerten dr. Vass Péter.
Szoboszlói úton Meggyes János. —
Augusta Szanatóriumban Gocs
György. Pallagban Nagy Miklós. Kli-
nikai kápolnában Viphman Ferenc.
Fogházban Mikoss József. Mikepér-
csen dr. Zernye József.

Vasárnap délután 5-6-ig engesz-
telő szentségimádás, predikál Len-
gyel László, hétfőn egész nap szent-
ségimádás, délután 5 órákor predi-
kál Pálmay József.

Szent István Ferencs Plébánia hírei:

Délután 2 órákor gyermekeinknek
szórakoztató mozielőadás. Ma a litá-
nia kivételesen fél 5 órákor lesz,
hogy az Egyetértés dísztermében
tartandó közös Magyar Estünkön
idejében megjelenhessünk. Igyekez-
zünk pontosan ott lenni és minél
nagyobb számban megjelenni, hogy
összintén magyar és keresztény szel-
lemünkön bizonyosságot tegyünk. Hív-
juk el ismerőseinket is.

Kedden délelőtt 9 órákor Szent
Antal-mise. Délután fél 6 órákor li-
tánia és ájtatoság. Szerdán Han-
vázószerdá, szigorú böjt. Minden
szentmisén lesz hamvazás. Délután
fél 6 órákor bibliára és énekpróba.
Pénteken délután fél 6 órákor nagy-
böjti szentbeszéd és litánia. Szomba-
n délután 5 órákor gyónatás, utá-
na fél 6 órákor litánia. Csütörtöktől
jövő szombatig, azaz március 11-től

Fej-
és derékfájás, idegesség,
émelygés, tisztátalan toint
gyakran csak az emésztési
zavaroknak következménye.
Ilyenkor
DARMOL

március 19-ig minden reggel 7 órai
szentmise után Szent Józsefhez vég-
zünk könyörgést, hogy egyházunkat
és családjaunkat védje és oltalmazza
ezekben a súlyos időkben.
Csapókerten vasárnap 9 és 11
órákor szentmise. Kedden délelőtt
9 órákor Szent Antal mise, délután
5 órákor Szent Antal ájtatosság. —
Szombaton délelőtt 9 órákor szent-
mise, előtte gyónatás.

Hajdúszámonban és Nagycserén
minden a szokott rendszerben.

Az evangélikus templomban:
vasárnap délelőtt 9 órákor közép-
isk. ifjúság egyházi énekórája. Dél-
előtt 10 órákor és este 5 órákor is-
tentisztelet. Predikál dr. Pass
László. Délelőtt 11 órákor evangé-
likus szóránystentisztelet Berettyó-
újfaluban. Predikál Németh Sándor.

A görögkatolikus templomban:

vasárnap délelőtt negyed 8 órákor
reggeli istentisztelet, 8 órákor diák-
mise, 9 órákor katknamise, 10 óra-
kor nagy szentmise, a szentbeszédet
Papp Gyula szentszéki tanácsos
mondja, háromnegyed 12 órákor
csendes szentmise. Délután fél 4
órákor rózsafüzérajtatosság, 4 óra-
kor vecsernye és szentségimádás,
böjti szentbeszéd.

Március 12-én, pénteken délután 6
órákor rózsafüzérajtatosság, fél 7
órákor böjti szentbeszéd és szentség-
imádás.

Március 15-én az finnpejtes szent
misét délelőtt 9 órákor tartjuk, mely-
re a hatóságok is hivatalosak.

Az unitárius templomban március
7-én délelőtt 10 órákor tartandó is-
tentiszteleten szolgál: Ferenc József
lelkipásztor.

Gyomorszávitlengés és gyomorfekély
ellen csak **Kalciszil-4** (ezelőtt Haj-
duin) használjon. Hatása biztos, ize
kellems. Ajánlják orvosok betegék.
Készíti: „Sztankay” gyógyszerár,
Debrecen, Szent Anna-utca 64. sz.

Fordítsa figyelmét az
üvegbiztosításra: üzletében, la-
kásában ezt nem nélkülözheti.
Kérjen ajánlatot az 1857-ben
alapított legrégibb magyar biz-
tosító vállalatától, az Első Ma-
gyar Általános Biztosító Társa-
ságtól. Helybeli képviselője:
Ferenc József-ut 59.

**Enekhangverseny a Zene-
iskolában.** Debrecen sz. kir.
város Zeneiskolája magas osztá-
lyú énekfőtanszakos növendé-
keivel hangversenyt rendez
március 8-án, hétfőn este 7 óra-
kor az intézet dísztermében
Belépődíj nincsen!

**Istentiszteletek a baptista imaház-
ban.** A szappanosutcai imaházban
vasárnap délelőtt fél 9-fél 10-ig
imaóra, fél 10-fél 11-ig prédikáció,
11-12-ig vasárnapi iskola, délután
6-8-ig prédikáció és Urvacsera. —
Szerdán este 7-8-ig bibliára. Pént-
ek este 7-8-ig imaóra.

Vadászatra és utazásra
kitűnően alkalmas garantált
vízhatlan, prima külföldi eső-
kabátok érkeztek olcsó árban.
Kliss uridivat üzlet és uri-
szabóság, Piac-utca 16. (Alföldi-
palota.)

**A Debreceni Cplész Ipa-
rosok Dalköre** az Iparoskór
dísztermében (Simonyf-u. 1-c.
II. emelet) nagyszabású (Oláh
Gábor emlékünnepélyt) rendez,
melynek bevételét teljes egészében
a nagy költő emlékmű-
vérek felállítására fogják for-
dítani. A nagysikerűnek íze-
kező ünnepély mához egy hétre,
március 14-én lesz megtarta-
va, délután 4 órai kezdettel. A
Dalkör elnöksége mindenkit
szívesen lát kedves ünnepély-
kén. belépődíj nincs.

Gyászrovat

Szentbenedeki Boróky Márta hosszabb szenvedés után elhunyt. Temetése hétfőn délután fél 5 órakor...

Bárány József uradalmi gazda 48 éves korában Debrecenben elhunyt. Temetése Újfehértón lesz...

Vitéz Molnár Lajos egyetemi szakállás, fők. p. a nagyerdői ref. egyházközség tanácsosa 54 éves korában elhunyt...

Szabó Gyula gazdálkodó 65 éves korában Debrecenben elhunyt. Temetése Hajdúszoboszlón lesz...

Óz. Kovács József 95. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután fél 5 órakor...

Tóth István 35. évében elhunyt. Temetése Sorokpolányra való szállítást után hétfőn délután...

Török József 24. évében elhunyt. Temetése Vasvárra való szállítást után hétfőn délután...

Rumán József 33. évében elhunyt. Temetése Királyfára való szállítást után hétfőn délután...

Hegyi György 31. évében elhunyt. Temetése Csabrendekre való szállítást után hétfőn délután...

Horváth Lajos 32. évében elhunyt. Temetése Megyeresre való szállítást után szerdán délután...

Nagy Sándor tartalékos őrmester 41. évében elhunyt. Temetése Hajdúszoboszlóra való szállítást után szerdán délután...

Erdődi Mátyás 21. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor...

Ujj István 22. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután fél 4 órakor...

Szegedi János 26. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor...

Dusa József hentesmester 64 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor...

Óz. Palánk Jánosné Némethy Julianna 85 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor...

Óz. Veress Imréné Szőke Julianna 55 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 11 órakor...

Kapossy Zsigmond asztalos 73-ik évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor...

Korai vetésért drága tandíj

A februári meleg napok hatására a földet 3-4 ember is őriz nap-hosszat, hogy különösen a drága kölesön velt borsó vetőmagot megmentsék...

Tanítói klubezés. A választás- és közoktatásügyi miniszter Halmágyi János Debrecen-nagybányai Állami népközségi helyettes tanítói állami népközségi rendes tanítói klubjezt...

Az asztalos szakosztály tagjai részére március 8-án, este, azaz hétfőn, 7 órától egyváltványokat oszt az elnökség...

Felhívjuk az Ipartestület tagjait, hogy a március hó 21-én tartandó közgyűlés termében való belépésre jogosító és szabályozó igazolványait hivatalában a hivatalos órák alatt szíveskedjenek megjelenni...

A Szeváts-Intézet tanítónőképző Mária Kongregációja a honvéd akció járára vasárnap délután fél 5 órai kezdettel műsorral egybekötött farsangi vásárt rendez.

Fát loptak a zart kamrából. Pallagi Kálmán, Rakovszki-utca 15. szám alatti lakos fűszermagját alkulcsos ismeretlen tettes felnyitotta az éjszaka és onnan nagyobb mennyiségű fát ellopták.

Orvos híj. Dr. Rugonfalvy Kálmán fogorvos, renelőjét áthelyezte Piac-utca 34. szám alá.

Szarka jart a műhelyben. Kőrös Antal MÁV üzemi altsz. Kuruc-utca 38. szám alatti lakos vasúti paskáját az e.múlt éjjel 12 óra tájban a MÁV füvezár helyiségéből ellopták.

Ne terítsd ki a lepedőt a nyitott udvarra. Szabó Béjáné Szondi-utca 19. szám alatti lakos a nyitott udvarra kiterítette egy ágylepedőt szaradni.

Besurranó tolvaj garázdaikkodott a DEMKE-ben. Szabó Fionna, aki jelenleg a DEMKE-ben fekszik betegesen, feljelentést tett a debreceni rendőrségen.

A debreceni Jótékony Nőegylet választmánya március 9-én, kedden 6 órakor ülést tart árvaházában.

A nyilastelepi egyházak összefogása. Ma délután félhat órakor lesz a MÁV műhely dísztermében a nyilastelepi református és róm. kat. egyházak közös ünnepélye.

Duna József hentesmester 64 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 2 órakor...

Óz. Veress Imréné Szőke Julianna 55 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 11 órakor...

Kapossy Zsigmond asztalos 73-ik évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor...

Tavaszi remények a Debreceni Újság-Hajdúföld sakkrovata

(Dr. Lengyel Zoltán névpapjára)

Tavaszi várunk, reményteljes tavaszt, Hívet, bizalmat, nem sirsót, panaszt; Minden lélekbeli gúgászi erőt, Sok bizos kezű, bátor Magvetőt, Kik elsi mennek, mindig csak elől, A könnyel, vérel omlatott mezőn, S utat mutatnak mint a csillagok, Mert fényességük mindent beragyog.

Ma szászior jobban kell a Magvető, Hozánk nem lehet többé temető, Dicsőségjeljes, boldog kikelet Előzi végre a gyászos telet, És oho' eddig vérróza fakodt, Sótáni kéztől ég, föld ránk szakodt, Mert nem veszhet el soha a Magyar!

Hírel várak egy boldogabb tavaszt, Meiy áldott, tortós, szent békét; fokeszt; Jön a virradat, érzem - győzni kell, Szegény és gazdag együtt ünnepeit, Ünnepeit hirdet ma is a hó... A tavasz fehér... lila virága, Beköszönt s elmondók a kis fejek: A jó emberhez - jők az emberek!

WAGNERNE SZOTS ADEL

Sáry István detektívét Újvidékről visszahelyezték Debrecenbe. Sáry István detektívét, aki hosszú ideig értékes és eredményes szolgálatot teljesített Debrecenben, akit a Délvidék örvendetes visszatérése után Újvidékre vezényeltek, most visszahelyezték Debrecenbe, a rendőrség büntügyi osztályához.

Keresztúti ajtatosság a csapokri róm. kat. templomban. Március 10-én - hamvaszerdén - a fél 8 órai szentmise után hamvasztás, a hamvaszerdét követő péntektől kezdve nagypéntekig bezárólag minden pénteken délután 5 órakor szent beszéd, utána keresztúti ajtatosság.

Minden hazafias kereskedőnél kaphat repülőbélyegét. A kereskedelmi és közlekedésiügyi miniszter úr 1943. március 2. leiratában arról értesít, hogy új, tóthfaluusi Géza és Társainak kérelmére a Debrecen-füzesabonyi vasútvonalból kiágazólag a vegyipari települékhöz vezetően tervezett szabványos nyomtávú iparvágány közigazgatási bejárását elrendelte és az eljárás megkezdésének idejéig ezévi március hó 17. (tizenhetedik) napjának reggel 9 óráját, összejeveteli helyül pedig a m. kir. államvasutak Debrecen-vásártér állomásának főnöki irodáját tűzte ki.

Ellopták a kenyérgyégét a lakásból. Nagy Ida vezárónének, Szepességi-utca 53. szám alatti lakosnak. Feljelentésére a rendőrség nyomozást indított a tettes kézrekerítésére.

Hirdetmény. A m. kir. Kereskedelmi- és Közlekedésiügyi Miniszter úr 1943. március 2. leiratában arról értesít, hogy új, tóthfaluusi Géza és Társainak kérelmére a Debrecen-füzesabonyi vasútvonalból kiágazólag a vegyipari települékhöz vezetően tervezett szabványos nyomtávú iparvágány közigazgatási bejárását elrendelte és az eljárás megkezdésének idejéig ezévi március hó 17. (tizenhetedik) napjának reggel 9 óráját, összejeveteli helyül pedig a m. kir. államvasutak Debrecen-vásártér állomásának főnöki irodáját tűzte ki.

Ne vegyen eszerpályhát, mig meg nem tekintette Kirsch Károly kályhásmeister raktárát, ispotály-tér 1. sz. (Nagyállomásnál). Telefon 12-18. Átírást, javítást helyben és vidéken vállal.

Tánciskola

B. Vattay Margit tánc- és mozdulatművészeti tanárnő növendékeinek jótékonykeüli táncelőadása. - Szépség az erőben - mozdulatművészeti bemutató előadása március 7-én délután 3 órakor a Bika dísztermében. A Zenekedvelők Köre tagjainak 20 százalékos kedvezmény.

Rovat vezető: CSOGITS LAJOS föltűkár.

Ma számunkban folytatjuk az, Kocsis Sándor úrnak, Sakk-körünk sakkhírnökének tapasztalatokban gazdag jótanácsait, mely szót kezdőknek és haladóknak.

5. Igyekszünk minél előbb saccolni (de az oklalt jól vállassuk meg!), nehogy utóbb abban ellenfelünk megakadályozzon s ezáltal helyzett előnybe kerüljön. Viszont ne akadályozzuk meg az ellenfél saccolását, ha erre módunk van, mert ezzel partnerünkben féltelmet keltünk.

6. Ne adjunk feleslegesen sakkot. Erre szokták mondani, hogy ha a paecor egy sakkot lát, megadja, Viszont a partnernek egy felesleges sakkra az a megjegyzése, hogy egy sakkot még nem halt meg senki.

7. A lekötöttségéből, amely alul azt értjük, hogy a királyt védő bábba sakk miatt neha mozdulhatunk, igyekezzünk minél előbb szabadulni, igyekezzünk ellenfelünk tervelt kitépogatni. Ecébből búzás előtt vizsgáljunk meg ellenfelünk minden lehetséges lépését s az azokban rejlő fenyegetéseket. Erre kell tulajdonképpen s legelőbb időt fordítanunk s ezt tekintjük a játék legfontosabb szabályának.

8. Igyekszünk ellenfelünk tervelt kitépogatni. Ecébből búzás előtt vizsgáljunk meg ellenfelünk minden lehetséges lépését s az azokban rejlő fenyegetéseket. Erre kell tulajdonképpen s legelőbb időt fordítanunk s ezt tekintjük a játék legfontosabb szabályának.

9. Igyekszünk ellenfelünk tervelt kitépogatni. Ecébből búzás előtt vizsgáljunk meg ellenfelünk minden lehetséges lépését s az azokban rejlő fenyegetéseket. Erre kell tulajdonképpen s legelőbb időt fordítanunk s ezt tekintjük a játék legfontosabb szabályának.

10. Igyekszünk ellenfelünk tervelt kitépogatni. Ecébből búzás előtt vizsgáljunk meg ellenfelünk minden lehetséges lépését s az azokban rejlő fenyegetéseket. Erre kell tulajdonképpen s legelőbb időt fordítanunk s ezt tekintjük a játék legfontosabb szabályának.

11. Igyekszünk ellenfelünk tervelt kitépogatni. Ecébből búzás előtt vizsgáljunk meg ellenfelünk minden lehetséges lépését s az azokban rejlő fenyegetéseket. Erre kell tulajdonképpen s legelőbb időt fordítanunk s ezt tekintjük a játék legfontosabb szabályának.

12. Igyekszünk ellenfelünk tervelt kitépogatni. Ecébből búzás előtt vizsgáljunk meg ellenfelünk minden lehetséges lépését s az azokban rejlő fenyegetéseket. Erre kell tulajdonképpen s legelőbb időt fordítanunk s ezt tekintjük a játék legfontosabb szabályának.

13. Igyekszünk ellenfelünk tervelt kitépogatni. Ecébből búzás előtt vizsgáljunk meg ellenfelünk minden lehetséges lépését s az azokban rejlő fenyegetéseket. Erre kell tulajdonképpen s legelőbb időt fordítanunk s ezt tekintjük a játék legfontosabb szabályának.

14. Igyekszünk ellenfelünk tervelt kitépogatni. Ecébből búzás előtt vizsgáljunk meg ellenfelünk minden lehetséges lépését s az azokban rejlő fenyegetéseket. Erre kell tulajdonképpen s legelőbb időt fordítanunk s ezt tekintjük a játék legfontosabb szabályának.

15. Igyekszünk ellenfelünk tervelt kitépogatni. Ecébből búzás előtt vizsgáljunk meg ellenfelünk minden lehetséges lépését s az azokban rejlő fenyegetéseket. Erre kell tulajdonképpen s legelőbb időt fordítanunk s ezt tekintjük a játék legfontosabb szabályának.

16. Igyekszünk ellenfelünk tervelt kitépogatni. Ecébből búzás előtt vizsgáljunk meg ellenfelünk minden lehetséges lépését s az azokban rejlő fenyegetéseket. Erre kell tulajdonképpen s legelőbb időt fordítanunk s ezt tekintjük a játék legfontosabb szabályának.

17. Igyekszünk ellenfelünk tervelt kitépogatni. Ecébből búzás előtt vizsgáljunk meg ellenfelünk minden lehetséges lépését s az azokban rejlő fenyegetéseket. Erre kell tulajdonképpen s legelőbb időt fordítanunk s ezt tekintjük a játék legfontosabb szabályának.

18. Igyekszünk ellenfelünk tervelt kitépogatni. Ecébből búzás előtt vizsgáljunk meg ellenfelünk minden lehetséges lépését s az azokban rejlő fenyegetéseket. Erre kell tulajdonképpen s legelőbb időt fordítanunk s ezt tekintjük a játék legfontosabb szabályának.

19. Igyekszünk ellenfelünk tervelt kitépogatni. Ecébből búzás előtt vizsgáljunk meg ellenfelünk minden lehetséges lépését s az azokban rejlő fenyegetéseket. Erre kell tulajdonképpen s legelőbb időt fordítanunk s ezt tekintjük a játék legfontosabb szabályának.

20. Igyekszünk ellenfelünk tervelt kitépogatni. Ecébből búzás előtt vizsgáljunk meg ellenfelünk minden lehetséges lépését s az azokban rejlő fenyegetéseket. Erre kell tulajdonképpen s legelőbb időt fordítanunk s ezt tekintjük a játék legfontosabb szabályának.

21. Igyekszünk ellenfelünk tervelt kitépogatni. Ecébből búzás előtt vizsgáljunk meg ellenfelünk minden lehetséges lépését s az azokban rejlő fenyegetéseket. Erre kell tulajdonképpen s legelőbb időt fordítanunk s ezt tekintjük a játék legfontosabb szabályának.

22. Igyekszünk ellenfelünk tervelt kitépogatni. Ecébből búzás előtt vizsgáljunk meg ellenfelünk minden lehetséges lépését s az azokban rejlő fenyegetéseket. Erre kell tulajdonképpen s legelőbb időt fordítanunk s ezt tekintjük a játék legfontosabb szabályának.

23. Igyekszünk ellenfelünk tervelt kitépogatni. Ecébből búzás előtt vizsgáljunk meg ellenfelünk minden lehetséges lépését s az azokban rejlő fenyegetéseket. Erre kell tulajdonképpen s legelőbb időt fordítanunk s ezt tekintjük a játék legfontosabb szabályának.

Rádió

- Mag. 7.15 Duna, 8.00 O asz, 8.00 Zagró, 8.30 M., 17.30 Pozs, 18.30 Olasz, 19.15 Dun, 20.40 Oas, 21.00 M., 21.25 Dun (Brón.), 23.00 M., 23.30 Dun (Brón.)

BUDA

- 5.40 Üzen, bajlársi, 6.40 Ebes, 7.00 Hírek, zene, 1. Dezső, induló (szere), 2. Grán, Beesi E, Miska, gyari, 1. Dobrud, zsefő, 1. Be, ének, 2. Gyari, inepély, zsefő, 1. M, ger, 1. A, Georges, Solyom, rézia, I, kara, v, Goidin, Bal, Zi, 11. Dem, sólyodát, 12. Ne, nyudj, J, zene, 1. Talom, a tavas, Vidám, monika, Hogyha, rossy, Miklós, István, rich, Ká, dúló, 6, Szőlősi, 10.00 Hír, 10.15 Zen, 11.10 Neu, 11.15 Sol, 1. Kacs, leány, k, kém, k, sze, a, kodét, Gastald, yer-H, bó Mik, 11.40 A, I, Ma, 12.00 Har, 12.10 Mel, Vinco, 1. Flot, Kiss A, Johann, ringó, leg, 5, dol, m, és friss, 12.40 Hír, 12.50 Időj, 1.30 Hon, kereszt, 2.00 Sz, 1. Koc, Tiltot, Emlé, Roman

- 5.00 Báthy Anna dalokat énekel.
1. Cornelius; a) Mirtuszág; b) Utolsó este; c) Énekek éneke 2. Grieg; a) Arulás; b) A te tanácsod; c) Erdei helyongás (Szabó Miklós fordítása); 3. Kodály feldolgozása a) Akkor szép az erdő; b) Szőlőhegyen keresztül; c) Magas kősziklának; d) Elkialtom magamat; e) Kocsi, szekér.
5.25 Kertészeti időszerű tanácsadó. Karmacs Bertalan kertészeti akadémiáj rk. tanár előadása.
5.50 Pertis Pál és cigányzenekara muzsikál.
6.35 Lakások, üzletek és járművek helyes elbűntetése. A Honvédelmi Minisztérium Légoltalmi Csoportfőnökségének közleménye.
6.50 Hírek.
7.05 Könyvű zene, könnyű perek. Közreműködik Rössler Endre (ének), Böszörményi Nagy Béla (zongora), a Laskó énekegyüttes és a Rádiózenekar Bertha István vezényletével. (1943 február 21-i adásunk megismétlése hangfelvételtől.)
8.15 Pécsi séták. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.
9.05 Hőseiben él a nemzet. Vitéz nagybocsi Nagy Vilmos vezérezredes, m. kir. honvédelmi miniszter emlékbeszéde vitéz nagybányai Horthy Istvánnól a Darányi Kálmán Diákház Bizottság „Horthy István emléktéjén”. Közvetítés a Magyar Művelődés Házából. — Hangfelvétel.
10.10 Rádiózenekar.
9.40 Hírek.
10.10 Beethoven: IV. szimfonia. — Amszterdami zenekar.
11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 7.05 Francia nyelvoktatás. Tartja: Makay Gusztáv dr.
7.30 Sztára Sándor hegedű-hárfa-harmonium együttese.
8.00 Finnország zenéje. Nagy Béla előadása hanglemezekkel.
8.30 Táncezené.

KÜLFÖLD

POZSONY: 20.45 Dicsős dalok. Olasz A műsor; 22.30 Híres operák nyitányai és közzenéi.

Péntek

Március 12.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 5.40 Uzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
10.00 Hírek.
10.15 Zenekari művek.
1. Verdi: Nabukodonozor, nyitány. 2. Respighi: Rossiniana. 3. Chopin: Egyveleg műveiből. (Fülharmonikus Zenekar.)
11.10 Magyar népi táncok előadása.
11.15 Bagossy Judit zongorázik.
11.40 Meghülés vagy fertőzés? Walter Károly dr. egyetemi rendkívüli tanár előadása.
12.00 Harangszó. Fohász. Hírnagy.
12.10 Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.
1. Doppler: Ilka-nyitány. 2. Donizetti: Az ezred leánya, egyveleg. 3. Farkas Ferenc: Tarantella. 4. Bartha: Kaszinócsárdás. 5. Scasola: Helvétia, szimfonikus költemény. 6. Bayer: Babatündér, egyveleg.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30 Honvédelmi üzenetek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00 Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.
2.30 Hírek.
2.45 Műsorismertetés.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
3.15 A Rádiózenekar műsorából. 1. Johann Strauss: Furcsa háború, nyitány. 2. Mohr: Szivárvány, keringő. 3. Lehár: Frasquita, egyveleg. 4. Munkel: Fajankó. 5. Ernst: Almodó dallam. 6. Mochert: Tavasz virágok, induló.
4.00 A magyar történelmi mese-remél. Jó Tibor dr. egyetemi magántanár beszél Szalay Lászlóról.
4.20 Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven.

Javítsa rádiónál szakemberrel
fordítson **FERENCZY**
rádiólaboratóriumához, Cegléd-u. 1. Telefon 38-35

- 4.45 Időjelzés, hírek.
5.00 A veszprémi Jézus Szíve Nőszövetség egyházzenei hangversenye a veszprémi székesegyházból. Közreműködik Miklóssy Irén, Rössler Endre, Schmidthauer Lajos, Unger Ernő és ciszterci teológusok zirci énekkara P. Naszályi Emil dr. vezetésével.
5.50 Sportközlemények.
6.00 Német hallgatónknak.
6.30 Magyar ének, magyar lélek. — Ádám Jenő, a zenevészeti Főiskola tanárának népdalfelolójája.
7.05 Rádiózenekar.
1. Suppé: Pajkos diákok, nyitány. 2. Lehár: Kék mazur, egyveleg. 3. Malvezzi: Spanyol tánc. 4. Poldini-Fridl: Aranyalom. 5. Kenessey Jenő: Két magyar tánc. 6. Szánthó Jenő: Brazíliai tangó. 7. Weismüller Mihály: Tréfás tánc. 8. Zeller: A bányamester, egyveleg.
8.10 A humor. Gobbi Hilda február 27-i előadójának közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagytéréből. Hangfelvétel.
8.40 Művészszíva a kórtérben. A közvetítést a szegedi központi hadikórházból vezeti Budinszky Sándor.
9.10 Sovinszky László szalonzenekara játszik a Newyork-kávéházból.
6.50 Hírek.
10.10 Táncezené.
10.45 Magyar nóták. Hanglemezzel.
11.45 A Rádiózenekar műsorából.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 6.30 Gyorsírótanfolyam. Tartja Szlabey Géza.
7.05 A Filharmoniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. Vezényel Dohnányi Ernő.

KÜLFÖLD

STOCKHOLM: 20.05 Lehár-operetektől. — Olasz A műsor; 21.15 Dalok mindenki kedvére.

Szombat

Március 13.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 5.40 Uzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
10.00 Hírek.
10.15 A rádiózenekar műsorából.
11.15 Ifjúsági énekkarok. Közreműködik a Tomori-úti közéleti leány-népiszkola. Vez. Kiss Izabella.
11.40 Mit készítenek kukoricacsiziból? Irta Horváth Kató.
12.00 Harangszó. Fohász. Hírnagy.
12.10 A Mária Terézia 1. honvéd gyezed zenekara. Vezényel Seregi Artúr.
12.40 Hírek.
1.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30 Honvédelmi üzenetek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
2.00 Ilmeczky László szalonzenekara játszik.
2.30 Hírek.
2.45 Műsorismertetés.
3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
3.15 Operett- és filmzene.
4.00 A keresztény hazaszeretet. Madarász István dr. püspök előadása
4.20 Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven.
4.45 Időjelzés, hírek.
5.00 Honvédelmi nóták kérének. Közreműködik Tölgyessy Júlia és Bihary József, kísér Oláh Kálmán cigányzenekara. Az összekötőszöveget írta Turchányi István. Elmondja Tolnay Klári.
5.50 Kolozsvári jutalomjáték. Negyedik felvonás. Ráthonyi János elbeszélése.
6.15 Saint-Saens: Szimfonikus költemény.
6.25 Hangképek innen-onnan.
6.50 Hírek.
7.05 Díszszenté a Vércmezőn 1900-ban. Vitéz Berke István az ezredes előadása.

- 7.55 Tréfás hanglemezek.
8.10 Akiket mindig szívesen hallgatunk. Táray Ferenc csevegése.
8.20 Filmzene a 25 éves jubileumára ünneplő UFA műsorából. Közreműködik Kelly Anna, Weygand Tibor és a Rádiózenekar.
9.25 Huszadik század. Baló Elemé az Ady-nemzedék költőinek verseiből ad elő.
9.40 Hírek.
10.15 Horváth Dandás József cigányzenekara muzsikál, Solti Károli énekel.
11.00 Szórakoztató zene.
11.45 Hírek.

RUDAPEST II. MŰSORA

- 6.00 A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
6.30 A Székesfővárosi Zenekar hangversenye a pesti Vízadó nagytéréből. Közreműködik Machul Tibor (gordonka).

KÜLFÖLD

POZSONY: 17.40 Hírek magyarul. SOTTENS: 19.50 Zenést, tarka-es Olasz B műsor 20.30 Filmzene.

Vasárnap

Március 14.

BUDAPEST I. MŰSORA

- 8.00 Fohász. Szózat. Reggeli zene.
8.45 Hírek.
9.00 Öszinte beszéd.
9.00 Szórakoztató zene.
10.00 Református istentisztelet. Ig hirdet dr. Ravasz László püspök.
11.00 Római katolikus istentisztelet. Szentbeszédet mond Szunyogh X. vér Ferenc bencés tanár.
12.15 Levente-műsor.
12.55 Rádiózenekar. Vezényel Beutha István.
1.45 Időjelzés, hírek, vízállásjelentés.
2.00 Művészlemezek.
3.00 Az Országos Mezőgazdasági Felőráról. Inárcsi Farkas Ferenc előadása.
3.45 Katona indulók és katonadala. Előadja a Budapesti honvéd őrszóló zenekara és énekegyüttes.
4.30 Hírek.
5.00 Akiket mindig szívesen hallgatunk. Vízváry Mariska cseveg.
5.10 Mindenből mindenkinek. Közreműködik Farkas Ilonka, Kulcsár Irma és Szegedi Ernő. Kísér a Rádiózenekar, vezényel Fridl Frigye.
6.50 Hírek.
7.05 Hangképek vasárnap sportjáról Beszél Plutár István és Legényei József dr.
7.25 Orlyai tánczenekar játszik.
8.00 Márciusi éregek. Zilahy Lajos előadása.
9.20 Magyar nóták. Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál, Mind szent István énekel.
Dalok: Künn a pusztán; Túl a Tiszán; Balázs Á.: Szeretnék május éjszakákon; Teahze; Ici-nici! Akom L.: Csak egy sárga róza.
9.05 A városi bárány. Pápay Klára Móra Ferenc verseiből olvas fel.
9.15 Zenekari művek.
9.40 Hírek.
10.15 Pia Carmirelli hegedűl a magyar-olasz művészesere keretében.
10.35 Tánészámok zongorán.
11.00 Csárdások.
11.20 Zenekari művek.
11.45 Hírek.

BUDAPEST II. MŰSORA

- 10.00 Mindenből egy keveset.
11.15 Pertis Elnő és cigányzenekara muzsikál.
12.15 Kamarazene.
3.00 Filmzene.
Majd rámutatott arra, hogy a kö-
4.00 A Székesfővárosi Zenekar hangversenyének közvetítése a pesti Vigadó nagytéréből. Vezényel: léry Béla. Közreműködik Ifj. Váczy Károly (zongora).
6.00 Hatalom. Közvetítés a Nemzeti Színházból. Vezényel három felvonásban. Irta és rendezte Galamb Sándor.

BENYOVSZKY PÁL KÖLTEMÉNYEI

A Csokonai Kör február 28-iki irodalmi ünnepélyén a szatmári Kölcsey színházban előadta **Biró Janka**

A gáton

Itt állok a gáton...
Fölöttem a végtelen ég s ide-látom
a féktelen ár morajos rohamát
mely szörnyű haraggal
rónakra, mezőkre kinyargal,
s mint fergeteges zivatar rohan át
termő ölü vögyön, azur hegyeken,
s túl-bömböl a hangja a fellegeken...

Es duzzad az ár... Nem is ár, de a tenger
rombolja, csatázza a gátat,
a tél fagya csontomig áthat,
s a rémület ökle szívem ver.
S míg nő, dagad egyre az ár,
a bástya, a gát szakad, omlik;
betört a zsilip, víz alatt a határ!

Nincs semmi segítség!
S a szörnyű magányban a kétség
bús tornya a fénytelen égig aronlik,
s míg küzdök a széllel, a vésszel,
mint harmatos orgona-illat enyész el
hűsvéti hitem, magyar álmom,
hogy győzni fogunk a halálon...

Es mégis!... A körmeimet belevajom
a földbe, a ködbe, a szikla husába,
a fák gyökerébe, a lombkoronába,
és tölgy leszek én is e rém-teli rajon,
hol farkas üvölt a határtalan éjben,
s jőtem, oltattam a mélyben,
mint ördögi zenny a pokol fenekén,
örvénylik, özönlik az ár feketén...

Bomlott ez az éj, a fiderce gonosz,
orkán dühe paskol, a jég szigonyoz,
s az ajkam esemen üvölti: Segítség!...

De hasztalanul kutatom, — keleten
nem pirkad az ég s iszonyú a sötétség...

Fáradt szememet fel az égre vetem,
hol egykor a hős Csaba hun hada nyargalt,
s nem mozdulok... Állok a gáton!...
Haik, titkos imába alázódik átkom,
és várom a hajnalt...

Debrecen, 1930 november.

Kisértetjárás Szatmáron

Húsz év után — a sok tusában és robotban
megörve — itt vagyok csak nélkül és kopótan,
mint bús rokon, ki csak sirkenbe látogat már,
s nem rezgi át szívét neved varázsa: Szatmár.

Pedig húsz év előtt azt hittem, itt az éden
virága nyit, ha egy csinos leány szemében
kigyúlt a láng, amely bennem lobogva égett,
s rimembe ihletett édes, hazug meséket...

Aztán a sors kemény öklével úgy csapott rám,
hogy szívem összetört. Zúgott a szörnyű orkán,
s a drága föld, ahol születtem és szerettem,
elűzte hű fiát: hazátlan árva lettem.

S volt úgy sok éjszakán, hogy mintha gyászra várnám
a mézes álmot is, begyűrtem ócska párnám
csücskét a számba, mert sós könny kaparta, marta
bús torkomat s nehéz sírás szakadt ki rajta.

S év év után suhant. A láng kihűnt s finom, lágy
bánattá csendesült a régi-régi honvágy. —
A költő néhanap dúdolt csak egy beteg dal,
de lantja összetört és csonka lelke meghalt.

S midőn kigyúlt a szent hajnal dicső sugára,
s fülem mohón figyelt a szebb jövő dalára,
egyszerre, mint kemény, borotvaélű véső
tépelt belém a kín hétagú karma: késő!...

Késő! E szörnyű szó, amint szívembe vágott,
megölte életem tükét, az ifjúságot...
Már nem vagyok diák, ki színes álmokat vár,
s té sem lehetsz hazám, óh drága drága Szatmár!

Aszótt, kopár mezőn gyökértelen fa lettem,
egy új történelem vharika zúg felettem,
s ki most diákkorom földjét merengve rója,
kisértetem csupán, mohos sírok lakója...

Debrecen, 1943, december 15.

Március 17-én lesz a Dohnányi Ernő és Zathureczky Edé bérletlen kívüli díszhangverseny

A Zenekedvelők Köre magasnívójú koncertprogramjának kiemelkedő eseménye a március 17-i bérleten kívüli díszhangverseny, amelyre a magyar zeneművészet két nagy büszkeségét, Dohnányi Ernőt és Zathureczky Edét sikerült a Kőr vezetőségének megnyerni.

Műsorukon — többek között — Beethoven híres Kreutzer-szonátója is szerepel, ami egyik legvonzóbb

és legérdekesebb eseménye lesz programjuknak.

A Kőr vezetősége ezúton is kéri t. bérletit, hogy bérletli jegyeket szíveskedjenek március 10-ig kiváltani a dr. Bertók-könyvkereskedésben, mert március 10 után csak a felmarék egész helyáru jegyeket árulják a bérlet helyeiket senkinek sem tartják fenn.

Babtermelés

A babtermelés egyike a legjövődélmezőbb dolgoknak. Korán érik, jó földet hagy, a búzáknak jó előveteménye és ami a mai viszonyok közt igen lényeges, a gazdakönyvben 200 egységet számít a kataszteri tiszta jövedelmét terhelő pont rendszerbe. Tehát ebből a szempontból minden mással, mint a kataszteri tiszta jövedelmét terhelő pont rendszerbe, tehát ebből a szempontból minden mással, mint a kataszteri tiszta jövedelmét terhelő pont rendszerbe, tehát ebből a szempontból minden mással, mint a kataszteri tiszta jövedelmét terhelő pont rendszerbe...

Abraktakarmány beszoállítás

A kádarsai oldalfedeztető állomás február hó 18-án megkezdte, a nagycseréi oldalfedeztető állomás pedig március hó 1-én megkezdte működését.

A kancák és tehének után darabonként 15 kg. zabbon, árpában, tengeriben, vagy olajpogácsában megállapított abraktakarmány beszoállítására kötelezettség végső határidejét 1943 március hó 15-én állapítottam meg.

Felkérem azon gazdákat, akik még eddig beszoállításukra kötelezettségüknek nem tettek eleget, hogy legkésőbb 1943. év március hó 15-ig anyó állataik utáni abraktakarmány mennyiséget a márai biztosi hivatalhoz a szikgáti magtárba, vagy a Dégenfeld-téri magtárba hét köznaponként reggel 8-tól délután 5-ig feltölteni szolgálatukba.

Amik ezen kötelezettségüknek nem tesznek eleget, azoktól a Gazdasági Egyesület a kúbert nem szedi be a hortobágyi legelőre és a belső csordahajtásra haljbé cédulát a város állatok részére semmi körülmények között nem ad, azonkívül kancáik a fedezett állományon nem lesznek befedeztetve.

Gazdasági Tanácsnok

MEGHÍVÓ

A Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni osztályának 1943. évi március hó 21-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor (határozatkeptelesség esetén fenti napon délelőtt 11 órakor) a Magyar Élet Pártköre helyiségében (Arany Bika főbejárati felület) tartandó rendezés közgyűlése.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári jelentés.
3. Pénztári jelentés.
4. A számvizsgáló-bizottság jelentése, felmerülvény megadása.
5. Az 1943. évi költségvetési előirányzat megállapítása.
6. 1 elnök, 2 alelnök, 1 pénztáros, 4 választmányi rendes tag, 2 választmányi pótag, 1 központi választmányi tag választása és 3 tagú számvizsgálóbizottság kiküldése.
7. Esetleges indítványok, melyek 3 nappal a közgyűlés előtt az elnöknek írásban nyújtandók be.

Debrecen, 1943 február 28-án.

Tichy Antal sk. m. kir. kormányfőtanácsos, elnök. Szabó István sk. titkár.

Hirdetmény

Az 1942. évi november hó 2-án kibocsátott élelmiszer hatósági árjegyzéken feltüntetett fogyasztói árakban időközben bekövetkezett változások szükségessé tették új hatósági árjegyzék elkészítését. Felhívja az elsődöki iparhatóság az összes fűszer, csemege, szalánc és élelmiszer kereskedőket, hogy az új hatósági árjegyzék átvetelét végezték a Debreceni Fűszerkereskedők Egyesületének elnökénél, Radnai Márton fűszerkereskedő úrnál, Cegléd-utca 1. sz. alatt az új hatósági árjegyzéket vegyék át és gondoskodjanak arról, hogy üzlethez-lyiségekben az új árjegyzék kifüggesztésük. Figyelmezteti az elsődöki iparhatóság fentebb említett kereskedőket, hogy az árjegyzék ki nem függesztése kihágást képez és az elsődöki iparhatóság a kifüggesztés megtörténtét ellenőrizni fogja. Elsődöki Iparhatóság.

Flaink pilótaképzésére

Előzünk két flitert! Kérjük repülőbáttyókat.

Hirdetmény

Az 1941-1942. évi vonatkozó művelési ág változások következtében elrendelt szaporodási, illetve törlési jegyzékek közszemléré tételéről Közhírré teszi a városi adó hivatal, hogy az 1941-1942. évi művelési ág változások következtében elrendelt szaporodásokról, illetve törlésekről szerkesztett jegyzékeket 1943. évi március 15-től március hó 30-ig közszemléré teszi ki csak a városi adóhivatal I. emelet 33. szobájában az érdekeltek rendelkezésére állanak. Városi adóhivatal.

SPORT

DEBRECEN VÁROS HÖLGYTORNÁSZBAJNOKSÁGA

Debrecen város hölgytornászbaajnokságát szombaton rendezték meg. Az ifjúsági bajnokságban Oláh Katalin, a középkorúak közül Galaczy Katalin lett a győztes.

Ifjúsági összetett: Oláh Katalin 47.9, 2. Lőrinczy Irén 46.0, Vörös DTE 46.0, Galaczy 46.9.

Középkorú összetett: 1. Galaczy Katalin 56.8, 2. Tóth Magda DTE 56.0, Kiss Mária 56.7, 4. Kiss Anna 56.0.

Szerenként: Ifjúságiak: Műszabod 1. Oláh Katalin 9.3, 2. Lőrinczy Irén 9.3, 3. Afonyi Irén 9.3, 4. Lőrinczy Irén 9.2, 5. Vörös 9.2. Középkorúak: 1. Oláh 9.6, 2. Lőrinczy Sári 9.5, 3. Kiss Éva 9.4, Kéziszer 9.4, 4. Vörös, Afonyi, Lőrinczy Sári 9.5, Szekrényvigrás 1. Oláh 9.5, 2. Lőrinczy I. 9.5, 3-4. Vörös, Afonyi 9.2.

Középkorúak műszabod 1. Galaczy 9.6, 2. Kiss Mária 9.4, 3-4. Tóth, Kiss A., Műszabod 1-2. Kiss A., Galaczy 9.4, Felcsanak 1. Kiss M. 9.5, 2. 3. Kiss A., Tóth 9.4, Talaj Galaczy 9.8, Tóth 9.8, 3-4. Kiss A., Kiss M. 9.4, Köcsög 1. Galaczy 9.8, 2-3. Kiss M. 9.5, Lóugrás 1. Galaczy 9.7, 2. Kiss A., Tóth M. 9.4.

Nagy sikere volt a kéziszer gyakorlatoknak, melyeket Debrecenben most mutattak be.

A MAGYAR ÖKÓ SZÁJCIKON

Geni, március 6. A magyar válogatott ökölvívó csapat svájci porlyájának utolsó mérkőzését a helyi válogatott együttese ellen 8:6 arányban nyerte meg. (MTI)

SPORTHIRMONDO

A DVSC csapatának ma lesz az utolsó erőpróbája a bajnoki szezon megkezdése előtt. Ezúttal Markos Imre csapata, az Aknaszlatipai BTC látogatott el Debrecenbe. Markos fiatal már tegnap megkezdett Debrecenben, kiknek megnézte a város nevezetességét a városi Arany Bika fürdőjébe mentek. Markos búszko csapata és ma délután a nagyerdői Stadionban be akarja bizonyítani, hogy nem hiába foglalkozott velük. A DVSC nem változtat győztes csapatán s így a következő összeállításban játszanak: Nagy — Csokai, B. Nagy — Zilahi, Mester, Orosz — Szilárd, Szabó, Szilágyi, T. sz. Sidlik. A mérkőzést pontosan 3 órakor kezdődik. Előtte 1 órai kezdettel a DVSC II. csapata játszik barátságos mérkőzést a nyilastelepi Tőrekvésel.

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomező iroda

Jácsoy magánnyomozó bizalmasan nyomos megfigyel. Virág-utca 21. telefon: 23-78.

Betűtendő állás nőknek

Munkásoknak a Debreceni Működő Rt. Fürdő-utca 2. 1223

A Biharvármegyei Tüdővész Ellen Védekező Egyesület berettyóújfalui napközi otthona folyó évi március hó 15-re jó bizonyítványú szakácsnőt keres belépésre. Kezdő fizetés havi 50 P. Ajánlatokat az Egyesület címére, Berettyóújfalun kérem. 1219

Keresztény tisztviselőt (nő), jó számológát, aki hosszúság gyakorlattal rendelkezik, vegyilakk, festék, vagy olajszakmában keresünk állandó alkalmazásra megfelelő fizetéssel. Csak elsőrendű munkaerők jelentkezzenek. Bihari Vegyi- és Ásványipárnál, Mezőtelegyden. 1221

Házitársi alkalmazott

Megbízható jó bizonyítvánnyal mindenest főtől felveszek. Jelentkezni lehet 9-11 óráig. Batthyány-utca 5. sz. Kelemen-utca. 1224

Főtől tudó, mindenest bejárónót keresek, Kostya, Magos György-tér 26. 1241

Bejárónót keresek, délelőtre, Nemzeti Bank, II. e. 2. a. Du. 2-3-ig. 1238

Mindenest nő, megbízható, jó bizonyítvánnyal felveszek, Háromi Károlyné, Márton Kálmán-utca 52. Nyilastelepen. Ny 1736

Megbízható főzni tudó

mindenest azonnal felveszek, Keleti-sor 21. szám. 1229

Egy jól főző mindenest bejáró szakácsnét — hosszabb bizonyítvánnyal felveszek. Jelentkezés délelőtt 9-12 óra között — Jókai-utca 2. szám. Ny 1738

Levelezés

FIATALABB NYUGDÍJAS, kispártolt, kiváló egészséges, szolgálatban tanár feleségül venni 50 holdon felül bírtokosnót 35-45 év között. Gazdálkodni szeretne. Cím és fényképet megtekinthető a kiadóhivatalban. Ut díszkérdés. 1221

Állást kereső nők

Kezdő gépirónó, irodai gyakorlatok megszerzésére elmonno irodába díjazott. Címét a kiadóba kérem. 1220

Állást kereső férfiak

Gazdasági iskolát végzett öskeresztyén, nőlen, fiatalember, gazdasági gyakorlatoknál azonnali belépésre ajánlkozok. Bagi Imre, Sándoros, u. p. Könyár. 1187

Lakócsere

Központban levő kertés négyosztás lakásomat elcserélném négyosztás központi fűtéssel. Cím a kiadóba. Ny

Közgazdaság

MI ÚJSÁG A BUDAPESTI ÉLELMISZERNAGYVÁSÁRTELEPEN?

A Magyar Vidéki Sajtótudósító fővárosi jelentése szerint február 26-március 4-ig az élé- és vágottbaromfi piacon az árak nem változtak. A tojáspiacon február 26-tól a közallatási miniszter 15.900-1943. számú rendelete értelmében az árak 20 fillérrel csökkentek kg-ként.

A zöldség- és főzelékfélék piacán a leveles karfiolból nem volt felhozatal, viszont a sóska ára 380 fillérrel csökkent.

A gyümölcspiacon a nemefajtájú alma ára 60, a vörösből narancs ára 50, a gesztenye ára 40 fillérrel csökkent kg-ként, viszont a sárgaból narancs ára 60 fillérrel emelkedett.

A debreceni kir. járásbíróóság, mint telekhatárvizsgáló hatóság.

36167-1943. tk. sz. 6-8617-1932

ÁRVERÉSI HIRDETME NY-KIVONAT

Kir. Kincstár végrehajthatóknak Komlósi Dániel és neje Bernáth Mária végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekhatárvizsgáló hatóság a végrehajtási árverést 459 P 74 fillér tökékeztetés és járuléki behajlása végett a Debrecen sz. kir. városban fekvő a Debreceni 11113. sz. tkvi-betétlen A kereszt 1. sorsz. 13223. hrsz. alatt foglalt 300 négyszögöl területű a Gerébtelepen, György-utcaiban levő szántóra, melyre az adó és becseslési bizonyítvány szerinti adóköteles ház épült 1500 P (Egyeztetés) ar, pengő kiktálási árban elrendelte.

Az árverést 1943. évi március hó 27. napján délelőtt fél 10 órakor a telekhatárvizsgáló hatóság helyiségében (Deák Ferenc-utca 17. sz. 1. ajtó) fogják megtartani.

Az ingatlant a kiktálási ár felénel alacsonyabb áron eladni nem lehet. Bónatpénz a kiktálási ár 10 százaléka, melyet a magasabb ígért ugyanannyi százalékra kell kiegecszfíteni.

Debrecen, 1942. évi december hó 19. napján.

Dr. Deák Gyula sk. kir. bíró. Kiadmány hitelesít: Milléne kiadó

Főszerkesztő: Felső szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál, Kladja. Alföldi Sajtóvállalat Kft. Felső kiadó: Balogh István.

... ha az érzésem nem csal ... én eltvedtem!!
Ilyen hosszú utca mifelénk nincs is!

**Berítendő állás
terítőknek**

Ügyes taparustókat fix
heti fizetéssel felvesz la-
puk kiadóhivatala. Je-
lentkezés egész nap.
1132

Fűszerezősegéd,
rendszerelő, jó munkást,
felveszek. Kossuth-u. 18
Gebei Anlál. 1244

Kereskedősegédet, vagy
kiszolgáló leányt, aki a
villamosági szakmában
teljes jártassággal bír,
felvesz Horváth Rádióüz-
let, Hunyadi-u. 18. 1240

Timár tanulót felveszek —
Vigkedvű M-u. 7. 1239

Másfél konvencióra nagy-
családú kocsiat keres vi-
téz Nagy, Pallag, Akadé-
mia mellett. 1215

Szülő vagy gyümölcshöz
értő munkást felesbe —
vagy hónapszámla felve-
szek, Galamb-u. 10. 1246

Fényképezősegédet,
segédnőt, tanulót azonnal
felvesz Aszmann, Piac-u.
27. 1271

Jómunkás szabósegédet
és kényeztetőt, valamint
tanulót fizetéssel felvesz,
Gönczy, Széchenyi-u. 6.
1234

Komencos gazdasági kö-
csist városi telepi földem-
hez, megbízható, jó bizo-
nyítvánnyal felveszek
április 1-re, Hámosi Ká-
roly, Márton Kálmán-u.
52, Nyilastelepen. Ny 1736

Köcsös szeméttel való oza-
shoz azonnal felvétetik.
OTI-bérbház fezt 29. 1257

Szobafestés és mindenek
főzőnő rendes, megbíz-
ható felvétetik. Szent An-
na-u. 7. 1258

Festőmunkás felvétetik
Oláh Károly-utca 8. 1268

Napszámos állandó mun-
kára felvétetik. Oláh Ká-
roly-utca 8. 1267

Eladó ingóság

Egy új, teljesen új al-
lapokban levő mély sötét
kék gyermekkosci. Cegléd-
útca 1. szám. 1112

Egy darab 2 és fél x 3 és
feles igen jó állapotban
levő Argamán szőnyeg
eladó. Cím a kiadóban. 1248

Alighasznált modern hat-
személyes ezüst evőkész-
let eladó. Cím a kiadó-
ban. 1247

Két utókarok elado. —
Ruvter-u. 78. 1235

Eladó egy fürdőkád. —
Megtéríthető d. u. 2—5
óra között. Veres-u. 22. 1254

Egy jökarban levő tűz
hely eladó. Boldogfalva-
utca 11. szám. 1266

Eladó 1 méter széles 5
méter hosszú bádóg cég-
tábla. Cegléd-u. 16. Ra-
dó-utca. 1264

Egy új alig használt
fürdőkád, öntött, zomán-
cozott és egy foszforos
szárnyas ajtó és egy két-
szárnyas világító ablak.
Deák Ferenc-u. 20. Ke-
resztépület. 1255

Bütorozott szoba

Szép bütorozott szoba
csendes lakónak kiadó,
esetleg ellátással, Kom-
lóssy-út 11. 1262

Ajánlat

Kéregt zseblámpa ele-
met, anódot, szárazelemet
veszek. Mauer mérnök —
törött gramofon lemezt
Kossuth-utca 13. 1273

Eredeti női kalap modellek
valamint alakítást szépen
és jutányosan készít.
Bézi Gyuláné Sretter Má-
ri. 46. utca. 905

Neves festők művei el-
adók, — megtekinthetők.
Piac-utca 56. szám alatt
kiadóhivatalunk kiraka-
tában 1071

Oszibarack, Pándi megye
esemétek, teljesvirágú or-
gonatövek nagyon olcsón
eladók. Bőszörményi-út 2.
1260

Gobelinképek, festett ala-
pok, panulokkal újból
beszereshető cérnák, gép
selymek. Pethő kézimun-
ka szakparában, Szent
Anna-utca 10. Kézimun-
kák előrajzolásá gépi és
kézi himzése. 495

Savanyú káposzta eladó,
kisebb, nagyobb tételben
vizsonteladókna áren-
gedmény. Rákóczi-u. 20.
1222

Zabvetőmagot adok csö-
ves tengeriért és tavasz-
búza vetőmagért árpa ve-
tőmagot. Cím a kiadóban
Ny 1730

Gazdaságok, malmok,
üzemek évi szén szükség-
letét fedezzük, előnyben,
ha lovaink jelenlegi ta-
karmányszükségletét ki-
elégítik. Körösi, Miskolc,
Széchenyi-u. 88. 1232

Vörös salak kapható a
Debreceni Működőgyár té-
glagyárában, Kishégyesi-
út 459. Telefon: 10-97. 10-34

GENEALOGIA nemesség
és öskutató iroda, Debre-
cen, Miklós-utca 4 szám
Vállal nemesség, címer
előnév, mindennemű esa-
ládörténeti és állampol-
gársági kutatásokat, anya-
könyvi kivonatokat, leszá-
mazási okmányok besze-
rését és felkutatását
Levélbeni felvilágosítás,
levélbélyeg beküldése el-
lenében díjtalan 933

Rézgalle pótló „Pergalix”
permetezőszert Földmü-
velésügyi Minisztérium
által engedélyezett, min-
den tételben megrendel-
hető. Ugyanott pótszóda
néven, ami ugyanannak
a célnak felel meg, mint
a jégzóda, valamint Lé-
da” sampon szappan,
megrendelhető hajdú-
megyei képviselőnél. —
Cím a kiadóban. 1122

Figyelem! Saját készí-
ményű modern konyha-
berendezés olcsó árban
kapható, Arany János-u.
1. udvarban. 1273

Zabvetőmagot adok csö-
ves tengeriért és tavasz-
búza vetőmagért árpa ve-
tőmagot. Cím a kiadóban
Ny 1730

Kertészetre alkalmas egy
két hold földet vagy gyü-
mölcsös város határában
megvételre keresek. Erte-
sítést Maróthy György-u.
21, háztulajdonos címre.
1251

Használt kézi kocsi ke-
resünk megvételre. „Mé-
lusz” könyvkereskedés.
Ny 1243

Uz.el, mű.e.y

Eladó fűszerüzlet, Kiri-
zsi-utca 57. 1226

Unaias

Dr. Naményi Gyuláné
Szentendrey Olga gyors
író- és gépiróskolájában
új tanfolyam kezdődik
Befratkozni Állandóan
lehet. (Engedély: 6475.
Vidékteleknek vasútked-
vezmény. Batthyány-u. 1
495

Keresési

Főrlaranyat, ezüstöt, ék-
szereket magas napi ár-
ban veszek. Takács Sán-
dorné, Piac-utca 56. 901

Óeska vasal, fémét, gépet
a legmagasabb áron ve-
szek. Vaskovits, Pacsirta-
utca 17. 937

Használt fényképező
gépet és állványt veszek
Berzéli fotoszaküzlete
Ferenc József-út 38. 891

Kéregt zseblámpa ele-
met, anódot, szárazele-
met veszek. Ujat régi el-
lenében adok. Mayer
mérnök, Kossuth-u. 13.
884

Heniesek és mészárosok
figyelmébe! Csonthulla
dékot a legmagasabb na-
piáron veszek. Vaskovits
Pacsirta-u. 17. Telefon
26-94. 936

Muzsikáló régi órát és
muzsikáló régi képet ma-
gas áron veszek. Cím a
kiadóban. 1136

Olajütőberendezést ke-
resek megvételre. Ajánla-
tokat a vételár megjelö-
lésével kérem vitéz Vay
László gróf uradalma —
Berkesz, címre küldeni.
1134

Jó állapotban levő gyer-
mekportikocsi megvé-
telre keresek. Cegléd-u.
1. szám. 1113

Borseprót kisebb nagyobb
tételben vásárol. Simo-
n Ernő szeszfőzője,
Hajdúbőszörmény, Kül-
sőhadházi-utca 51. 1203

Megvételre keresek és
minden mennyiségben
átveszek régi családi és
üzleti levelezést, melyben
még a levélbélyegek raj-
ta vannak. Cím a kiadó-
ban. 1190

Vennek egy fürdőkádat,
részertel megítéssel. Ci-
met levélbe, Álmos-u. 14.
1218

Keresek megvételre az
Állami gimnáziumban 11.
osztályos latin olvasót. —
Ovoda-u. 3-a. 1231

Női kerékpárt veszek jó
állapotban, Homok-u. 32.
Ertesítést kiadóba. 1261

Nagykaput jökarban ven-
nék Dénes, Sas-u. 2.
Ny 1737

Kertészetre alkalmas egy
két hold földet vagy gyü-
mölcsös város határában
megvételre keresek. Erte-
sítést Maróthy György-u.
21, háztulajdonos címre.
1251

Használt kézi kocsi ke-
resünk megvételre. „Mé-
lusz” könyvkereskedés.
Ny 1243

A VÉRRONTÓ BŰN

Dinter Artur nagyszabású korregénye
könyvalakban is megjelenik

A páratlanul érdekes és drámai mesészövevényű nagy-
szerű regény a „Debreceni Ujság—Hajdúföld” ki-
adóhivatala útján (Piac-utca 56) vagy a 24.78. számú
postatakarék-pénztári csekk számlánkon rendelhető meg

A regény ára füzve 5 P

Az izléses kiállítású kötet művészi címlapját Meny-
hárt József debreceni grafikus művész készítette. A
könyv közeli megjelenési időpontjáról külön tájéko-
zást adunk. Előjegyzéseket, előfizetést már most
elfogad a kiadóhivatal.

Hangszer

Zongorát, pianinót, sür-
gősen vennék ár, gyárt-
mány közlésével, Strokl,
Budapest, Aréna-út 9. sz.
Telefon: 22-33-70. 1102

Rádió

Rádiót, bármilyen rend-
szerűt javít, alakít, épít
olcsón garanciával, évti
zedes gyakorlattal Szabó
ajos műszerész, Csapó-
utca 84, telefon: 32-54
Vidékteleknek soronkívül!
573

Jó munkadó 2+1 csöves
Boeckaj rádió olcsón el-
adó. OTI-bérbház I. I. II.
em. 11. 1236

Rádió modern mindhá-
rom hullámsávra eladó.
Homok-utca 11. sz. 1256

Eladó föld

Penyge község határá-
ban 117 hold fekete ho-
mokföld eladó. Pécsi és
Pap ügyvédeknel, Ipar-
kamara. 1229

Szovat, Szoboszló határá-
ban, Sipphalom dűlőben
12 katasztrális hold föld
örökön eladó, értekez-
ni lehet: Mester-utca 21.
1110

Két hold elsőosztályú
föld eladó. Értekezni:
Szarvas Ferenc, Hajdú-
Szoboszló, Giród dűlő 2.
71. sz. 1966

Eladó állatok

Törzskönyvezett angora
nyulak, ketreccel együtt,
elköltözés miatt eladók.
Méliusz-tér 7. sz., 4. ajtó.
1269

60 darab szép, nyírás
előtt levő angoranyúl,
ketreccel együtt olcsón
eladó. Cím: Fenyves
László, Nyírbátor, Gróf
Tisza István-út 10. 1207

Használt ruha

Világosdrapp férfiöltöny
alig használt, békebeli jó
minőségű eladó. Károly
Ferenc József-út 21-b. 1270

Eladó egy női fekete
gyapjú tavaszi kabát és
egy fekete zsinóros ma-
gyar ruha 12—14 éves
fiúnak. Kigyó-u. 42. sz.
3. ajtó. 1249

Cseh Czeplény József

ingatlan irodája
Kálvin-tér 9. Tel.: 23-55.

A város minden részé-
ben kisebb, nagyobb csa-
ládi és bérbházak, jóta-
nyás földek, gyümölcsös
és házhelyek vétele és
eladása. 1191

Gazdasági eszközök

Eladó 13 tonna úrtartal-
mú tartály. Cím a kiadó-
ban. 1216

Gazdasági szerszámok,
török és nagykapu eladó.
Bethlen-utca 46. 1265

Eladó egy 50 tojásos alig
használt keltetőgép. Var-
gukert, K. Tóth-u. 44. sz.,
háttul az udvarban. 1217

Bütor

Hálószobák, ebédlők
kombinált szobák, könyv
berendezések Salamon
bütorüzletében. Jó mi-
nőség, előnyös árak. —
Hunyadi-u. 2. alatt 1218

Kombinált szekrény, há-
lók, ebédlők, rekamié,
fütelek, hosszú zongora,
konyhaberendezés eladó.
Kossuth-utca 51. 71

Minek a fényes kirakal,
amikor olcsóbban vásá-
rolhat mindenféle lakbe-
rendezési tárgyat udvari
bütorüzletében, Piac u.
71. sz. 1966

Eladó ház

Wesselyni-u. 117. ház
eladó. Pécsi és Pap ügy-
védeknel, Iparkamara. 1230

Harsányi Gusztáv-utca
9—11. sz. ház eladó. Er-
deklődni: Simonyi-utca
4, kenyéruztlet. 1272

Eladó Mak-utca 8. szá-
mú ház azonnal beköl-
tözhető egyszobás, előszó-
bás, mellékhelyiségés la-
kással. Egy hálószoba
bütor eladó. Értekezni
csak vasárnap egész nap.
1237

Üzletes sarokház beköl-
tözhető lakással, gyü-
mölcsösrel együtt eladó.
Balogh Mihály-u. 6. Vár-
tessy, Tégláskert. 1245

Timár-utca 25. számú
530 □-ötes telkű ház,
beköltözhető 4 szobás la-
kással, ügynökök mellő-
zésével, eladó. 1249

Samu Janos

OFB engedélyes
hirdetése.

Iroda: Deák Ferenc-u. 7.
Házak: Deák Ferenc-
utca mellett nagyon szép
ömeletes úriház. Vágo
hidnál értékes hízalada
2000 öi területtel, hibetel-
len olcsón adjuk most
Hatvan-utca végénél jó
kis családi ház 16.000-ért
Gerébi-telepen 1 szoba
konyhás ház, göré és is-
tállóval 800 öi bekerített
szép területtel, hibetel-
most az első jelentkező-
nek odaadjuk 6800 pen-
gőért. Horthy Miklós-úton
és Komlóssy-úton szép
villatetek eladók. —
Eladó földek: Püspök
ladány és Nádudvar kö-
zött 46 hold fekete föld
Elepen 35 hold fekete
föld búzatermő, Szovátot
10 hold prima feketé
föld, Homokon 130 hold
tanácsos birtok, ebből ka-
vesebb 20—30, 4—60 hold
is eladó. 1254

E-adó viha

Eladó négyszobás, ösz-
komfortos központi fű-
téses, adomentes villa
320 □-öl park és gyümöl-
csös, erdő alatt, villamos
hoz közel. Erdéklődni
hétfőtől, Széchenyi-u. 8.
1254

Ingatlan

Villatetek Izsó. és Dob-
sina-utca sarkán eladók
Erdéklődni Boeckaj-tér 1
keresztépület. 1263

Birtokbérlet

Gyümölcsösöt bérbe vagy
megvételre keresek. Ra-
detzky, Cegléd-utca 16.
1263

Külföldi

Négyszakaszos külföldi
dohánypapja eladó.
Nagykálló, özv. Orsz.
Mihályné, Kiszácz-utca.
1137

Trodának üzletelhelyisége
kiválóan alkalmas het-
lappreműző szelfőgő fűtke
eladó. Kölesősegyház-
nál, Kossuth-utca nyolc.
1219

Ingeny adom jó házőrő
kutyámat, Bekes-utca 6
1923

Nyomatott a Magyar
Nemzeti Könyv- és Lap-
kiadóvállalat Rt műtől
zárólagos kórtörőgéppel
Igazgató:
Samu György

Iszek egy
Iszek egy
Iszek egy

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL

SZERKESZTŐ
FERENC
TEL.: 21-90
3 OLDAL